

MIHAELA VASILIU

O LUMINĂ ÎN ÎNTUNERIC:
Monseniorul Vladimir Ghika

Editura
ARCB

2012

Autorul și titlul original: Mihaela Vasiliu, *Une lumière dans les tenebres. Mgr Vladimir Ghika*

© 2011 Les Editions du Cerf, Paris

www.editionsducerf.fr

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VASILIU, MIHAELA

O lumină în întuneric : Monseniorul Vladimir Ghika

/ Mihaela Vasiliu ; pref.: Arhiepiscop Ioan Robu. - București :

Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, 2012

ISBN 978-973-1891-56-9

I. Robu, Ioan (pref.)

281.95 Ghika, V.

929 Ghika, V.

© 2012 Mihaela Vasiliu

Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București

Str. G-ral Berthelot 19, sector 1, București

Tel./fax 021-201 54 55

editura.arcb@gmail.com

www.arcb.ro

Copertă și ilustrații: Iulia Cojocariu

Imaginea copertei: Mons. Ghika în anul 1933 (sau 1937), în timpul unei călătorii în Japonia

OMAGIU

Sfintei Fecioare Maria, Regina martirilor.

Tuturor martirilor pentru credință din România.

Celor care mi-au transmis dragostea și încrederea în Isus Cristos prin felul lor de viață și rugăciunea lor profundă:

Mère Clarissa (Marcela Duca), călugăriță în Congregația Notre Dame de Sion (Ploiești),

Părintele Sebastian Ivan Petre ocd (București),

Bruder Augustin (Cicu Gheorghe), Frate al Școlilor Creștine (București),

Părintele André van Raemdonck sj (Bruxelles, Belgia).

*Dedic această lucrare
memoriei soțului meu, dr. Dan Vasiliu,
și fiilor noștri Andrei și Christian
pentru ca lumina credinței
să fie prezentă mereu
în viața și inima lor*

MULȚUMIRI

Mulțumesc:

Părintelui Danny Dideberg sj, profesor la Institutul de Studii Teologice (IET) din Bruxelles, care pe lângă numeroasele sale activități a acceptat să acompanieze redactarea acestei cărți, dându-mi indicații clare, încredere și curaj fără de care această lucrare nu ar fi putut fi realizată,

Excelenței Sale ÎPS Ioan Robu, Arhiepiscop Mitropolit de București, care mi-a încredințat sarcina de a lucra pentru cauza de beatificare a Monseniorului Vladimir Ghika,

Domnului și Doamnei Etienne și Christiane de Crombrughe, care m-au susținut prin dragostea lor, prin sfaturile lor și care s-au rugat cu fidelitate pentru această lucrare,

Părintelui Paul Smolders sj, al comunității Saint Michel de la Bruxelles, părintele meu spiritual, pentru rugăciunea sa discretă și profundă,

Domnișoarei Michelle Helleputte, pentru competența corectării textului, pentru răbdarea și disponibilitatea sa,

Doamnei Marie-Thérèse Cernea pentru sprijinul său spiritual și pentru colaborarea sa pe tot parcursul acestei lucrări,

Domnului Cezar Pall pentru prețiosul său ajutor tehnic,

Părintelui Ioan Ciobanu, decan, parohul Catedralei Sfântul Iosif din București,

Domnului și doamnei Emanuel și Mihaela Cosmovici,

Doamnei Oana Seceleanu (†),

din grupul român de lucru pentru beatificarea Monseniorului Ghika, care mi-au pus la dispoziție arhivele și fotografiile lor,

Carmelului Sfânta Treime din Tokyo, Japonia care mi-a oferit fotografiile fundației sale, precum și domnului și doamnei Radu și Hydego Licea,

Doamnei Madeleine Vautrin pentru fotografiile din arhivele mănăstirii Anunțiatelor Celeste din Langres.

SIGLE ȘI ABREVIERI

- CM *Allocution de Mgr Ghika au Congrès Marial de 1904 en l'Eglise des Sts. Apôtres, à Rome,*
- DT *Derniers témoignages [par] Mgr. Vladimir GHIKA. Présentés par Yvonne Estienne, Paris, Editions Beauchesne, 1970.*
- ES *Entretiens spirituels, les réalités de la foi dans la vie, les réalités de la vie dans la foi, Prince Vladimir I. GHIKA, Gabriel Beauchesne et ses fils, éditeurs, Paris 1961.*
- HM *Homélie de Mgr Ghika au mariage de la Princesse Ileana et l'Archiduc Anton de Habsbourg, 1931.*
- JD *Allocution prononcée par Mgr Ghika au mariage de Jean et Sonia Daujat, 1930.*
- LIT *Les intermèdes de Talloires, V. GHIKA, 1924.*
- PSJ *Pensées pour la suite des jours, Prince Vladimir I. GHIKA, Gabriel Beauchesne et ses fils, éditeurs, Paris 1962.*
- SVSS *La Sainte Vierge et le Saint-Sacrement, Mgr. Vladimir GHIKA, dans La Vie Spirituelle, 21 (1929), p. 129-144.*

Galzain *Une âme de feu, Monseigneur Vladimir Ghika*, Michel de GALZAIN, d'après les documents réunis par Mgr Barléa – Editions Beauchesne, Paris 1961.

Daujat *L'apôtre du XXe siècle – Monseigneur Ghika*, Jean DAUJAT, Nouvelles Editions Latines, Paris, 1962.

Durand *Vladimir Ghika, Prince et Berger*, Suzanne-Marie DURAND, Casterman, Tournai 1962.

Estienne *Une flamme dans le vitrail. Souvenirs sur Mgr Ghika*, Yvonne ESTIENNE, Editions Du Chalet, Lyon, 1963.

Miribel *La mémoire des silences, Vladimir Ghika 1873-1954*, Elisabeth de MIRIBEL, Librairie Artème Fayard, 1987.

Danubia *Prince et martyr, l'apôtre du Danube, Mgr Vladimir Ghika*, Hélène DANUBIA, Pierre Tequi, Paris, 1993.

Molette *Mgr Vladimir Ghika, Prince, prêtre et martyr*, Mgr. Charles MOLETTE, éd. AED (Aide à l'église en détresse), Paris 2007.

CUVÂNT ÎNAINTE

Mă gândesc de multe ori la bătrânii pe care nu doar guvernării, ci și o parte a societății îi privesc ca pe niște persoane ce nu mai pot juca niciun rol important în viață. Când Monseniorul Ghika a fost arestat din ordinul autorităților comuniste, el avea 79 de ani. A fost anchetat, chinuit, închis în condiții dure: i s-a dorit moartea.

De ce s-au temut comuniștii de un bătrân de 79 de ani? Ce pericol mai putea să reprezinte pentru ei omul acesta în vârstă, cu barba albă și trup firav? Cum de nu l-au putut ignora? Și – ne mai întrebăm noi – cum se face că numele lui e viu și astăzi, pe când al lor a căzut în uitare?

Lucrul de care se temeau comuniștii – și pe care consumismul de azi caută să-l anihileze – este spiritul. În acest sens, Monseniorul Ghika a fost un adevărat gigant și un adversar redutabil, până la sfârșit. Prin deschiderea și profunzimea spiritului său, Monseniorul a știut să se apropie deopotrivă de familii princiare, înalți demnitari și cardinali, precum și de persoane umile – soldați, studenți, mame de familie. Ca laic și mai apoi ca preot, a străbătut lumea în lung și în lat pentru cauza lui Cristos, intermediind între diverse culturi și religii.

În acest moment la Roma este în curs procesul de beatificare a Monseniorului Ghika, proces pe care sperăm să îl vedem încheiat cât mai curând. Deși Biserica Universală nu s-a pronunțat încă în mod oficial, Monseniorul a lăsat în amintirea contempo-ranilor săi un parfum de sfințenie care dăinuie. Cei care l-au cunoscut dau mărturie că, în ciuda nenu-măratelor dificultăți cu care s-a luptat, precum și a renunțărilor pe care singur și le-a impus, el a fost un om fericit, încă de aici de pe pământ.

În orice împrejurare s-a purtat și s-a simțit ca un prinț – nu datorită rangului care i se cuvenea prin apartenența la familia domnitoare, ci prin aceea că se știa fiu iubit al Regelui Veșnic. Astfel, Monseniorul a ținut să-și păstreze titlul de “prinț”, nu din amor propriu, ci pentru că toată viața a căutat să fie Slujitorul lui Dumnezeu. Or, după cum spune o maximă latină, *servire Deo regnare est* (“cine slujește lui Dumnezeu, domnește”).

Iată câteva idei desprinse din lectura volumului de față, O lumină în întuneric. Fie ca această carte, și celelalte care se vor mai publica despre figura Monseniorului Vladimir Ghika, să ne întărească spiritual și să ne conducă și pe noi pe calea princiară a slujirii lui Dumnezeu.

25 martie 2012

+ *Ioan Robu*

Arhiepiscop Mitropolit de București

PREFAȚĂ

Lucrarea doamnei Mihaela Vasiliu ne prezintă personalitatea marcantă a unui creștin al secolului XX: Vladimir Ghika, prinț român, născut ortodox, devenit catolic și preot, mort martir. Procesul beatificării sale este în curs.

Acest apostol a deschis în mai multe direcții căile pentru acel *aggiornamento* dorit de Conciliul Vatican II.

Foarte apropiat de Cercul familiei Maritain de la Meudon, el este preocupat deopotrivă de sfîntirea laicatatului și a clerului. Printre fiii săi spirituali îi menționăm pe Părintele Henri Caffarel, fondatorul Echipelor Notre-Dame și al Săptămânilor de rugăciune de la Troussures, precum și pe Jean Daujat, inițiatorul Centrului de Studii Religioase pentru Laici din Paris. Pentru a-i sprijini pe preoții aflați în dificultate, Monseniorul a impulsionat alături de Yvonne Estienne, înfișțarea asociației *Virgo Fidelis*, o fraternitate spirituală de rugăciune și ofrandă.

În plus, fondează Comunitatea Fraților și Surorilor Sfântului Ioan¹ la Auberive, în dieceza de Langres, care prefigurează noile comunități ce se consacră astăzi evanghelizării.

Intermediar între Orient și Occident, Monseniorul Ghika a fost totodată un precursor al mult doritei unități a Bisericii lui Cristos.

Capitol după capitol, cititorul descoperă bogăția spirituală a acestui creștin exemplar.

Datorită Sfântului Duh, Monseniorul Ghika trăiește permanent fiecare clipă în prezența Domnului. Acesta este și motivul pentru care orice întâlnire cu semenul său, în mod special vizitarea sărmanilor, este o Liturghie, “Liturghia aproapelui” și, în același timp, o deschidere și o disponibilitate la necesitățile cele mai diverse. Acolo se conturează “teologia necesității”. Nicio suferință a aproapelui său nu îl lasă indiferent.

La originea ajutorării aproapelui se află Cuvântul Domnului, Euharistia deseori prelungită prin adorația tăcută. Să nu uităm nici locul unic pe care îl acordă, cu evlavie filială, Preasfintei Fecioare Maria, Maica Domnului. Printre celelalte sacramente, preoția și căsătoria capătă în ochii săi o importanță deosebită pentru viața și dezvoltarea Bisericii.

Una din cele mai frumoase opere apostolice realizate de către Monseniorul Ghika o reprezintă înfiin-

¹ A nu se confunda cu fundația Părintelui Marie-Dominique Philippe care poartă același nume – *n.a.*

țarea Comunității Fraților și Surorilor Sfântului Ioan, comunitate a cărei viață este centrată pe căutarea din iubire a voinței lui Dumnezeu. La această operă apostolică se adaugă efortul său constant în favoarea unității Bisericii. În final, urmând exemplul Învățătorului și Domnului Său, Monseniorul Ghika și-a dăruit viața. Martiriul său rămâne mărturia supremă a iubirii sale eroice: “Moartea poate distruge tot” spunea el “cu excepția iubirii”.

Autoarea acestei lucrări este de origine română. În timpul regimului comunist, Mihaela Vasiliu și soțul acesteia au slujit Biserica tăcerii cu multe riscuri. Începând cu anul 1990, autoarea locuiește și lucrează în Germania. Devotată Bisericii și țării sale, ea a dorit să transmită în Occident mesajul acestui martir al credinței care a fost Vladimir Ghika.

Fie ca această carte, scrisă cu fervoarea pe care o insuflă Sfântul Duh, să aducă în tenebrele noastre lumina acestui martor al lui Cristos. Fie ca el însuși să obțină de la Dumnezeu, prin mijlocirea sa, reînnoirea spirituală a Bisericii reunită de Cristos, Cel Înviat, unicul Păstor.

Dany Dideberg sj
Profesor la Institutul de Studii Teologice
(I. E.T.) Bruxelles

ETAPELE UNEI VIEȚI (1873 – 1954)

A-l întâlni pe Monseniorul Ghika înseamnă înainte de toate a înțelege misterul sufletului său românesc străbătut de bogăția culturii franceze și luminat de harul credinței.

A merge împreună cu Monseniorul Vladimir Ghika înseamnă a descoperi acest apostol al lui Cristos și a urma itinerariul vieții sale oferite lui Dumnezeu și aproapelui.

A-l cunoaște pe Monseniorul Ghika înseamnă a-l întâlni în această forță “de iubire puternică precum moartea”, această iubire care l-a condus să-și sacrifice viața ca martir și martor al credinței sale. Răspunzând la apelul lui Isus, “Urmează-mă!”, apel la care suntem invitați cu toții, Monseniorul Ghika s-a angajat pe urma Sa, pentru a deveni un martor al Învierii Sale.

Vladimir Ghika s-a născut în ziua de Crăciun, sărbătoarea venirii în lume a Mântuitorului nostru, la 25 decembrie 1873, la Constantinopol, unde tatăl său, prințul și generalul Ioan Ghika se afla în misiune ca ministru de război și al afacerilor externe al României.

Vladimir este nepotul ultimului suveran al Moldovei, Grigore Ghika (1849-1856).

Începând cu anul 1657 familia sa pe linie paternă numără 10 prinți domnitori în cele două principate române, Valahia și Moldova.

Mama sa, Alexandrina, născută Morret von Blaremburg, este o descendentă a lui Henric al IV-lea, regele Franței.

Vladimir a fost botezat în Biserica Ortodoxă, religia părinților săi. Mama sa, o ortodoxă convinsă care cunoștea bine și literatura spirituală catolică a epocii, i-a transmis o credință profundă.

“Din această viață interioară eu însumi am fost hrănit din cea mai fragedă copilărie”, va povesti el mai târziu.

În 1881 prințul Ioan Ghika moare la Paris de o congestie pulmonară și văduva sa, prințesa Alexandrina rămâne singură să se ocupe de educația copiilor ei.

După decesul tatălui lor, Vladimir și fratele său Demeter se stabilesc la Toulouse unde vor crește și vor fi instruiți. Acolo vor intra în contact cu Biserica Protestantă, căci nu exista în acest oraș nicio comunitate ortodoxă.

După ce au obținut o licență în drept la universitatea din Toulouse, cei doi frați vor pleca la Paris pentru a se înscrie la facultatea de științe politice.

Studiile lui Vladimir Ghika vor fi precoce și multilaterale: litere, știință, drept, medicină și filozofie.

Între anii 1899 și 1904, el își continuă studiile la Roma unde obține o licență în filozofie și un doctorat

la dominicanii Institutului *Santa Maria Sopra Minerva*.

La 13 aprilie 1902, în Biserica Sfânta Sabina, Vladimir Ghika trece la religia catolică. Cardinalul Mathieu, Arhiepiscopul de Toulouse și prieten de familie, care se afla în trecere la Roma i-a primit profesiunea de credință.

De mulți ani Vladimir purta acest vis în inima sa. Întrebat fiind de cauza convertirii sale, el dădea un răspuns surprinzător: “Pentru a fi un mai bun ortodox!”.

Astfel el nu vedea în acest pas o negare a credinței ortodoxe, nici o îndepărtare de această Biserică pe care o iubea, ci dimpotrivă, un semn de unitate al acestor două Biserici surori pe care le purta în sufletul său.

Nu era el oare mânat de același simțământ al inimii asemenea lui Isus când se ruga “*Tată, fie ca toți să fie UNA*” (In 17,21)?

În 1904, Vladimir o întâlnește în Grecia la Salonic pe sora Pucci, pe care Providența i-o scoate în cale pentru a-fi colaboratoare și co-fondatoare a unei opere de caritate remarcabile.

Sora Pucci este o Fiică a Carității, de origine florentină. La Salonic, ea conducea un spital plin de bolnavi și muribunzi. E un suflet sfânt, de rugăciune, un semn al milostivirii lui Dumnezeu printre oameni.

Împreună cu sora Pucci, Vladimir Ghika va introduce ordinul Fiicelor Carității în România.

Ei vor fonda “Casa Fiicelor Carității” și primul dispensar gratuit, *Bethleem Mariae* (1906-1914).

Mai târziu, împreună cu doctorul Paulescu, savant român, Vladimir Ghika va deschide spitalul *Saint Vincent de Paul*, care va deveni actualul Institut Universitar de Endocrinologie.

În România, Vladimir Ghika lucrează de asemenea la lazaretul din Zimnicea pentru bolnavii de holeră, dăruindu-se fără limită. Ca recunoștință pentru devotamentul său el va primi, deși civil, medalia militară.

Între 1914 și 1917 se află la Roma unde desfășoară o activitate diplomatică și caritabilă.

În inima sa încolțește dorința de a deveni preot al Bisericii Catolice, dar mama sa, profund atașată ortodoxiei, intervine pe lângă Pius al X-lea și astfel va amâna răspunsul lui la apelul Domnului.

Papa Pius al X-lea îl sfătuiește însă pe Vladimir Ghika să-și continue apostolatul ca laic angajat în societate, să fie în viața de fiecare zi precum “plămada în aluat”.

În timpul Primului Război Mondial el se va ocupa rând pe rând de misiuni de ordin politic și religios, de victimele cutremurului de pământ de la Arezzano, de tuberculoșii din spitalele Romei, de răniții de front, etc.

După război revine la Paris, unde își va reîncepe munca apostolică și activitatea literară și artistică.

Dar apelul Domnului la harul preoției continuă să ardă ca un foc în inima sa și, odată cu decesul mamei lui, răspunde în sfârșit vocației sale.

Va fi sfințit preot al Diecezei de Paris de către Cardinalul Dubois pe 7 octombrie 1923, în capela Părinților Lazariști, lângă mormântul Sfântului Vincențiu de Paul, ghidul său spiritual preaiubit.

Prima sa Liturghie va fi celebrată la Casa Mamă a Fiicelor Carității, în capela Medaliei Miraculoase unde au avut loc aparițiile Sfintei Fecioare.

Acesta este un omagiu adus Mariei, Fecioara fără prihană, Maica Cerească, dar și un semn de iubire față de Sfântul Vincențiu de Paul, învățătorul său spiritual, patronul operelor sale din București; în sfârșit, este și o atenție delicată față de sora Pucci, călugărița modestă, cofondatoarea Casei Fiicelor Carității din România.

La Paris, Vladimir Ghika va cunoaște grupul de reînnoire spirituală de la Meudon, cercul tomist al lui Jacques și Raisa Maritain. Acolo au loc întâlniri de neuitat. Se țes prietenii solide cu René Bazin, Henri Ghéon, Louis Massignon, Paul Claudel, părintele Lamy și deasemeni cu teologi precum viitorul Cardinal Charles Journet și părintele Garrigou-Lagrange.

Între 1924 și 1928 activitatea Monseniorului Ghika se desfășoară în periferia “roșie” a Parisului, la Villjuif, în mijlocul unei populații lipsite și sărmene.

Fiecărui membru suferind al Trupului lui Cristos el îi aduce iubire, ajutor spiritual și material, trăgându-și această forță din orele lungi de adorație

în fața lui Isus Euharistic într-o simplă baracă transformată în capelă. Această comunitate din Villejuif va deveni mai târziu Parohia Sfânta Tereza a Pruncului Isus.

Deja înaintea sfințirii sale ca preot în 1923, Vladimir Ghika lucra ca administrator laic al Institutului Pastoral pentru Străini din strada Sevres numărul 33, din Paris. După ce a fost consacrat preot al acestei dieceze, Monseniorul Chaptal și iezuiții i-au încredințat Institutul pastoral pe care îl va reda din nou cultului. A fost ajutat în acest demers de fiul său spiritual, abatele Jean Pierre Alterman (1922-1929).

Vladimir Ghika își exercită ministerul său sacerdotal la Paris între anii 1923 și 1939, scriind în această perioadă numeroase articole în reviste ca *Le Correspondant*, *La revue des Jeunes*, *La Revue Hebdomadaire*, *La Documentation Catholique*.

Reeditează o carte referitoare la vizitarea celor săraci, *Manualul Doamnelor Carității* și publică o culegere de cugetări denumită *Pensées pour la suite des jours* (în traducere românească, *Gânduri pentru zilele ce vin*, EARCB, București 2008).

A participat de asemeni la elaborarea unui album, *Les intermedes de Talloires*, în 1920, și la două saloane de expoziție de desene între 1921 și 1923.

Anii 1925 – 1929 sunt pentru el ani încărcăți de haruri. La Auberive ia naștere Casa Fraților și Surorilor Sfântului Ioan. Primește o aprobare specială (indent) de la Roma pentru a crea această comunitate

într-o abație cisterciană din secolul XII, situată în dieceza din Langres.

Este o “casă a iubirii” dorită de inima sa, mare și generoasă, și fondată în spiritul Sfântului Ioan, apostolul Inimii lui Isus. Idealul său este de a răspândi iubirea divină în lume urmând doar “ceea ce Dumnezeu preferă”, voința Sa.

În ciuda eșecului aparent al acestui proiect, duhul comunității de la Auberive rămâne opera unui precursor. Maxima “A fi fără limită în serviciul iubirii lui Dumnezeu este singura lege a casei” va fi cu adevărat recunoscută ca un drum de sfințenie pentru toți creștinii, laici sau consacrați. A fi în serviciul iubirii de fapt ne privește pe toți.

În 1931 Roma îi acordă lui Vladimir Ghika titlul de “Monsenior” în calitate de protonotar apostolic.

Dar ce se afla în centrul acestei vieți apostolice? Monseniorul Ghika este convins că forța, vitalitatea Bisericii vine de la Inima Euharistică a lui Isus, acel izvor de unde curg râuri de haruri care se revarsă peste omenirea noastră rănită.

Membru permanent al Comitetului de Direcție al Congreselor Euharistice Internaționale, Mons. Ghika a participat la Congresul de la Sidney (1928), Cartagina (1930), Dublin (1932), Buenos Aires (1934), Manila (1936), Budapesta (1938).

Împreună cu Carmelul misionar din Cholet, “martor până la marginile pământului” Monseniorul Ghika fondează în 1933 primul Carmel din Japonia,

la Tokio: Carmelul Sfintei Treimi, aflat și astăzi în activitate.

Când izbucnește Cel de-al Doilea Război Mondial, Monseniorul Ghika se află în vizită în România. În aceste timpuri tragice el descoperă suferința popoului său și a multor altor popoare.

În spiritul de compasiune pentru România suferindă, el cere și obține în septembrie 1939 permisiunea Cardinalului Parisului de a rămâne câtva timp la București pentru a-i ajuta pe ai săi. A dorit “să facă din iubire ceea ce trebuie făcut din datorie”.

Va sfârși prin a rămâne aici pe toată perioada războiului și chiar după terminarea acestuia, în timpul ocupației sovietice. Desfășoară o activitate intensă printre studenți, intelectuali, tineri, bolnavi, săraci, familii în mizerie. În timpul acestor triste ore ale istoriei, el pune în practică “teologia necesității”.

Va lucra fără odihnă ca preot de ambele rituri, latin și bizantin, în biserica comunității franceze de la București, Biserica *Saint Vincent de Paul* (astăzi Biserica Preasfintei Inimi a lui Isus) fondată de el; de asemeni, în Biserica greco-catolică Sfântul Vasile din Strada Polonă. Fără oprire, ajută în nevoile materiale sau morale folosind toate resursele ființei sale dăruite în întregime lui Dumnezeu.

Activitatea sa, în special cu cei tineri, și numeroasele convertiri la originea cărora se află prin harul lui Dumnezeu, atrag atenția noului regim ostil tuturor manifestărilor creștine.

Pe 18 noiembrie 1952, prin ordinul comuniștilor veniți la putere din decembrie 1947, Monseniorul Ghika este arestat.

Supus la nopți întregi de interogatorii, este condamnat în cele din urmă pe 24 octombrie 1953 și înțemnițat lângă București în fortul umed Jilava.

A fost maltratat și torturat îngrozitor. Suferind de frig în cumplitele ierni românești, de foame și de tot felul de umiliri, el continuă totuși să-i îmbărbăteze pe nefericiții săi camarazi de detenție. Uitând în întregime de sine însuși, este alături de toți cei care sufereau împreună cu el.

Precum Iacob, el afirmă: “Această închisoare era sfântă și noi nu am știut”. Rugăciunea și prezența lui Dumnezeu îl încurajau atât pe el cât și pe ceilalți prizonieri. Fără încetare, se va ruga cu ei până la ultimele sale forțe.

Încet, în tăcere, Vladimir Ghika se va stinge la 17 mai 1954, la vârsta de 81 de ani, dăruindu-și sufletul Celui care este Învierea și Viața.

“Moartea noastră”, afirma el, “trebuie să fie cel mai mare act al vieții noastre, dar poate numai Dumnezeu singur o va ști”.

ITINERAR SPIRITUAL

Viața oricărui creștin este un mister care ne uimește și ne încântă.

În ea sălășluiește o prezență, Dumnezeu. El este cel prezent în noi, El are un loc în fiecare inimă.

Acesta este harul întâlnirii dintre inima unui om sărman și cea a Omului Dumnezeu.

Omul-Dumnezeu – Isus Cristos – ne spune: *“Eu sunt lumina lumii, cine mă urmează nu merge în întuneric, ci va avea lumina vieții.”* (In 8,12)

Sufletul Monseniorului Ghika, iluminat de această lumină, a primit acea frumusețe orbitoare devenind el însuși lumină în întunericul timpului său.

Isus spune de asemeni: *“Voi sunteți lumina lumii!”* (Mt 5,14) Această afirmație la timpul prezent ne interpelează pe fiecare dintre noi.

Vladimir Ghika s-a conformat cuvintelor Învățătorului și Domnului său. Viața sa ne dă mărturie, ea fiind o lumină care strălucește, care iluminează, o lumină care încălzește, o lumină ce dă viață. Această lumină el a primit-o odată cu întâlnirea cu Cristos.

Viața Mons. Ghika este o imagine vie a acestei întâlniri, o întâlnire progresivă primită prin darul rugăciunii.

Misterul vieții Monseniorului Ghika e un har de lumină, harul rugăciunii. În rugăciune el a găsit forța necesară care a iradiat de-a lungul întregii sale vieți.

Cum era rugăciunea lui Vladimir Ghika?

În primul rând el se roagă Duhului Sfânt care îl pune în prezența lui Dumnezeu.

Pentru el, a fi în prezența Domnului, a trăi momentul prezent în comuniune cu El, e prima sa grijă.

Viața sa de rugăciune începe în fiecare zi în unire cu Dumnezeu. În cursul zilei rugăciunea sa devine mai intensă astfel încât ajunge să fie o relație de fiecare clipă cu Dumnezeul Prezent.

Cu o inimă compătimitoare, Monseniorul Ghika întâmpină fiecare persoană pe care Providența i-o pune în cale, căci pentru el, fiecare om este “aproapele”. Ajunge până acolo încât consideră orice întâlnire ca o Liturghie, “Liturghia aproapelui”.

Mergând spre ceilalți, el vine în întâmpinarea nevoilor lor, indiferent de loc și persoană.

Dorește să ofere mereu o mare disponibilitate pe care el însuși o denumește “teologia necesității”.

Vizita la cei sărmani, întâlnirea cu toți cei împovărați material sau spiritual, sunt pentru el un mijloc pentru propria-i sfințire.

Nicio suferință nu-l lasă indiferent: “Suferim în măsura în care iubim”, spunea el, căci forța cu care iubim și cea a suferinței sunt de aceeași intensitate în inima noastră.

De unde vine această forță de iubire pentru alții, setea lui de a-l ușura pe cel ce suferă, nevoia de a se consuma fără încetare în slujirea aproapelui?

În primul rând, din Cuvântul lui Dumnezeu, din încrederea sa în Isus prezent în Cuvântul Său, El care este Cuvântul.

Apoi, din sacrificiul Euharistiei, de unde izvo-răsc neîncetat viața Bisericii și toate harurile.

Celebrarea sa euharistică se prelungește deseori printr-o adorație în tăcere care durează mai multe ore, câteodată chiar o noapte întregă.

Dragostea sa filială și încrederea în Fecioara Maria, Maica Milei, blânda Mamă a Mântuitorului, este pentru el o sursă de consolare și de forță.

Pentru a vindeca rănilor omenirii în suferință, el are un singur remediu: Isus prezent în sacramentele Bisericii.

El, Isus, Bunul Samaritan, ușurează orice suferință și încredințează oița sa bolnavă Bisericii “adăpost”, loc de refugiu și vindecare, rugând-o să aibă grijă de ea.

Dintre sacramente, conform Monseniorului Ghika, două sunt cele care asigură continuitatea vieții Bisericii: sacramentul preoției și cel al căsătoriei. Unul transmite înalta demnitate a sacerdoțiului, celălalt este izvor de sfințenie pentru starea laică.

Putem menționa influența pe care a avut-o în viața fiilor săi spirituali, cum ar fi părintele Henri Caffarel, fondatorul Echipelor Notre-Dame, sau Jean Daujat care a creat Centrul de Studii Religioase la Paris.

În viața Monseniorului Ghika trebuie să acordăm un loc deosebit “spiritului de la Auberive”. Este vorba de modul de trăire spirituală a Casei Fraților și Surorilor Sfântului Ioan, care deschide o cale nouă, de a căuta voința lui Dumnezeu în orice circumstanță și doar din iubire.

Ca preot, Vladimir Ghika a avut privilegiul și permisiunea de a celebra Euharistia în ambele rituri (latin și greco-catolic). Astfel, prin apostolatul său, el a fost aproape de aceste două Biserici și pentru acest lucru este considerat ca o punte între Orient și Occident. El este un precursor al unității Bisericii.

Credința sa profundă, fidelitatea față de Biserică, iubirea sa eroică pentru aproapele său l-au mânat să-și dea viața primind coroana de foc a martiriului. Și-a oferit viața precum Învățătorul și modelul său, din iubire, căci *“iubind pe ai Săi, cei din lume, până la sfârșit i-a iubit”* (In 13,1). În scrierile sale, și anume în *Ultimele mărturii*, el afirmă: “Moartea poate distruge totul, cu excepția iubirii”.

Vladimir Ghika este un preot străbătut de suflul Duhului Sfânt și deosebit de aproape de noi.

Din Biserica Triumfătoare el se pleacă spre noi cu iubire ca să ne insufle o încredere fără margini în Cel ce nu încetează să ne spună: “Eu sunt cu tine!”.

Viața sa a fost o viață de rugăciune, iar el poate fi considerat un mare rugător al timpurilor noastre.

Fie ca această carte să deschidă inimile la dorința de rugăciune, căci “a dori să ne rugăm este deja a ne ruga” (Georges Bernanos), și să ne conducă la meditație prin mijlocirea lui Vladimir Ghika, mare mărturisitor al credinței.

Fie ca mijlocirea lui să alunge întunericul inimilor noastre și să ne permită să primim toate harurile pe care Domnul vrea să ni le dăruiască în această smerită întâlnire cu El.

SUFLUL DUHULUI SFÂNT

*“Duhul tău cel bun să mă călăuzească
la pământul dreptății”
(Ps 143,10)*

“Un părinte al Bisericii a spus acest cuvânt uimitor: un creștin este alcătuit din trup, suflet și Duhul Sfânt.

Nu ne gândim suficient la asta, cu destulă bucurie, cu suficientă teamă.

O operă creștină este alcătuită după același tipar. Ea are un trup, un suflet și Duhul Sfânt în ea.

Duhul Sfânt se dăruiește în mii de feluri diferite – un text celebru al Sfântului Pavel citează și enumără unele dintre ele – care nu se exclud, ci se răspândesc în suflete și lucrări cu o varietate înfinită.

Înțelegem mult mai clar această varietate de manifestări ale Duhului lui Dumnezeu și a darurilor Sale dacă ne gândim că Duhul Domnului este Dumnezeu-Iubire. Nimic nu-i mai propice ca să ia toate formele prin care atotputernicia iubește o înfinitate de ființe diferite, în modul cel mai potrivit fiecăreia dintre ele, și să dăruiască aceste binecuvântări ale iubirii divine unora prin intermediul celorlalte.” (ES 162)

“Priviți limbile de foc care coboară în cenacul. În această misiune vizibilă a Duhului, este ușor să

pătrundem cât de puțin conștiința oricărei misiuni creștine alcătuite din căldură și viață, din lumină și flacără.

Există în Dumnezeu o datorie de a ilumina, de a încălzi, de a arde, de a consuma câteodată, de a înfrumuseța, de a face să strălucească, de a preamări.

Noi avem o sarcină trasată prin fiecare din aceste cuvinte, în fiecare din aceste verbe, pe care trebuie să le percepem la modul imperativ.” (ES 163)

Prin vocea Sfântului apostol Pavel Dumnezeu ne spune: “*ci vă umpleți de Duhul Sfânt*” (Ef 5,18).

Astfel, dacă ne punem încrederea în Dumnezeu putem fi siguri că El dă Duhul Sfânt fără măsură celui care îl cere cu smerenie. Astfel El face din noi martorii iubirii sale.

Duhul Domnului, Duhul Iubirii se află în mijlocul întregii vieți și al întregii activități a Monseniorului Ghika.

Isus l-a condus prin Duhul Sfânt și a făcut din el un martor. Influența sa continuă și astăzi.

Botezat în Biserica Ortodoxă, Vladimir Ghika e legănat din cea mai fragedă copilărie de rugăciunile acestei Biserici. Una dintre rugăciunile sale preferate este rugăciunea de invocare a Duhului Sfânt cu care începe orice celebrare a ritului bizantin precum, de altfel, și Sfânta Liturghie.

Invocația se află și în ritualul celebrării Rusaliilor, sărbătoare închinată cu precădere Duhului Sfânt.

“Împărate ceresc, mângâietorule,
Duhul adevărului care pretutindenea ești
Și toate le împlinești,
Vistier al bunătăților și dătătorule de viață,
Vino și te sălășluiește întru noi
Și ne curățește pe noi de toată întinăciunea
Și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.
Amin!”

Invocarea Duhului Sfânt se află de asemenea în tradiția călugărilor ortodocși.

Sfântul Simion Noul Teolog îi adresează implorări impresionante în *Imnurile* sale:

“Vino, Sfințitor și Păzitor al Bisericii!
Vino și dă o singură inimă
și un singur suflet credincioșilor tăi!
Vino și aprinde credința noastră rece și stearpă!
Vino și risipește întunericul necredinței
răspândit pe pământ!
Vino și condu-ne pe toți
pe un drum de viață drept!
Vino și învață-ne tot adevărul!
Vino, Înțelepciune de neatins,
și prin drumurile pe care Tu le cunoști,
mântuiește-ne!
Vino Mângâietorule, Duhule Sfânt
și rămâi cu noi!”

Primum forța Duhului Sfânt atunci când ne sprijinim pe Isus.

În viața unui creștin, întâlnirea cu Isus în sacrame-
mente este de asemeni o efuziune a Duhului Sfânt.

Viața Monseniorului Ghika, acest laic discret și
profund creștin, devenit preot mai târziu, este în în-
tregime condusă de Duhul Sfânt. El este Cel pe care
Îl ascultă fără încetare.

Apostolatul său laic se bazează în mod esențial
pe rugăciune și adorație.

Vizita la Sfântul Sacrament, făcută cu credință,
permite de asemenea întâlnirea cu Duhul Sfânt, care
îi dă puterea Sa.

Vladimir Ghika petrece ore întregi în adorație.

Inspirat de Duhul Sfânt, care îi dăruiește haruri
spirituale profunde, el desfășoară un bogat apostolat
în mijlocul sărmanilor, al bolnavilor și muribunzilor,
cu o abnegație și o dăruire de sine remarcabile.

Toată viața sa de laic este o viață care dă mărtu-
rie. El l-a făcut prezent pe Isus cel milostiv, fiind me-
reu un martor al Evangheliei și al credinței pentru
frații săi.

Fidelitatea sa față de Duhul Sfânt îmbracă forma
celor trei virtuți teologale: iubire, credință și speran-
ță.

În același timp, el se sprijină pe ajutorul Sfintei
Fecioare Maria de care este legat printr-un sentiment
de duiosie profundă și încredere.

Preacurata, Mireasa Duhului Sfânt, i-a fost me-
reu aproape mai ales prin rugăciunea Rozariului.

Să ascultăm ceea ce spune Monseniorul Ghika
în legătură cu Duhul Sfânt.

“Duhul lui Dumnezeu, care este iubirea Domnului, este în tot ceea ce ne înconjoară, ne străbate și găsește mii de motive ingenioase pentru a fi cu mult mai mult în centrul inimii noastre, în centrul acțiunilor și operelor noastre.” (ES 163)

Statura fragilă a Monseniorului Ghika posedă totuși o foarte mare forță a Duhului care îl mână să vină în întâmpinarea fraților lui.

El putea fi găsit atât în mijlocul celor mai sărmani, cât și în societatea înalților prelați ai Bisericii timpului său, sau în cercurile elitei intelectuale creștine, precum cercul tomist al lui Jacques și Raissa Maritain.

Odată cu primirea sacramentului preoției, viața lui s-a desfășurat și mai intens sub impulsul Duhului Sfânt. Harurile Duhului vor fi prezente pe tot parcursul vieții lui.

Harul înțelepciunii, harul bunului conducător îi conferă posibilitatea de a discerne semnele timpului său, pentru a-și asuma responsabilități pe care le alege cu atenție și ascultând pe celălalt. Acest har se va concretiza în activitatea sa de preot, în cadrul spovezii sau în convertirea sufletelor.

Harul înțelegerii îl face să înțeleagă situațiile omenești și să-i poată privi pe toți cu ochii iubirii. Inteligența inimii și a privirii, sensul dialogului, fie și în timpul unei întâlniri doar de un moment, fac din această întâlnire o Liturghie pe care el o denuțește “Liturghia aproapelui”.

Harul sfatului îi permite să perceapă ecoul altor inimi pentru a le putea ajuta în orice circumstanță. El numește aceasta “teologia necesității”.

Teama de Dumnezeu este un har prin care Monseniorul Ghika iubește un Dumnezeu-Iubire, un Dumnezeu al milostivirii.

El se supune cu devotament filial familiei sale, dar și autorității Bisericii ierarhice.

Harul evlaviei îl conduce la o rugăciune personală care se traduce prin ore întregi de adorație. Sfânta Liturghie ca rugăciune comunitară reprezintă sufletul vieții sale de preot.

Harul științei îi permite să cunoască și să înțeleagă Cuvântul lui Dumnezeu. Duhul Sfânt îl ajută să intre în misterul Cuvântului. Îi place să asculte și să se supună cuvântului viu și puternic al Evangheliei.

Harul tăriei îi dă puterea de a duce la bun sfârșit ceea ce are de făcut în momentul prezent. Acest har îi permite să accepte situații penibile ajungând până la dăruirea eroică a propriei sale persoane.

În harul tăriei el găsește mijlocul de a se opune uneltirilor satanei, venind în ajutorul preoților decăzuți, a ocultiştilor și a tuturor celor afectați de diverse forme de deviere pe care le-a cunoscut la Paris în Biserica Străinilor (*L'Église des Étrangers*), sau în București către sfârșitul vieții sale.

Același har al tăriei i-a permis să ducă o intensă luptă spirituală în vederea edificării împărăției lui Dumnezeu și a trupului mistic al lui Cristos.

Ca servitor loial al Bisericii, Monseniorul Ghika este un mare mărturisitor al credinței, al iubirii și al adevărului până la martiriu.

Spiritul de jertfă în ceea ce privește dragostea de aproapele său l-au mânat să-și ofere viața pentru frați în situația extremă a războiului, cât și în timpul regimului totalitar din România.

Dar la el harul iubirii este darul prin excelență care se desprinde pe fondul celor șapte haruri ale Duhului Sfânt.

Privirea sa, mâna sa întinsă către celălalt, inima sa oferită reprezintă roadele Duhului. Acestea decurg din darurile care întretes întreaga-i viață: *“iubire, bucurie, pace, îndelungă răbdare, serviabilitate, bunătate, încredere în alții, blândețe, stăpânire de sine”* (Gal 5,22-23).

Cei care l-au întâlnit pot da mărturie de bunătatea și pacea pe care o iradia, de dorința sa fără preget de a ajuta și a face plăcere celui alt, de simțul dreptății și de fermitate atunci când era vorba de respect și de slava lui Dumnezeu.

Viața Monseniorului Ghika ne îndeamnă să ne rugăm Duhului Sfânt, să-l invocăm, să trăim în suflul și misterul său.

“Nu avem siguranța liniștită a unei autentice vieți în Dumnezeu decât dacă Isus este cu noi în Duhul Bisericii Sale” (ES 41).

“Duhul Bisericii Sale” este Duhul Rusaliilor, acea puternică efuziune a Duhului Sfânt asupra umanității, Bisericii, asupra fiecărui suflet, pentru ca totul

să fie reînnoit, sfințit, fortificat, binecuvântat de iubirea lui Dumnezeu.

Cuvântul lui Dumnezeu poate fi anunțat atunci tuturor:

“Duhul Rusaliilor aduce cu sine un impuls viguros în asumarea angajării misionare de a da mărturie despre Evanghelie pe căile lumii” (Benedict al XVI-lea, Audiența generală de miercuri, 15 noiembrie 2006).

Vladimir Ghika a primit fără încetare forța de a da mărturie.

Astfel, toată viața sa el l-a mărturisit pe Cristos prin apostolatul său, prin activitatea sa în Biserică, dar îndeosebi prin jertfa vieții sale oferite la picioarele crucii lui Isus.

El crede cu tărie în Învierea Domnului: *“Iar pe Începătorul vieții l-ați omorât, pe Care însă Dumnezeu L-a înviat din morți și ai Cărui martori suntem noi”* (Fap 3,15).

Ca și el, și noi avem nevoie de acest Duh al tăriei și al îndrăzelii pentru a anunța Vestea cea Bună și a fi, de asemeni, la rândul nostru, mărturisitori, îndeosebi în zilele noastre, unde avem atâta nevoie să-l cunoaștem și să îl recunoaștem pe Isus.

Prin mijlocirea lui Vladimir Ghika noi cerem Duhul Tatălui, Duhul lui Isus:

“Dumnezeule,
Părintele nostru,
în numele lui Isus te rugăm

să ne dai tărie după cum ai promis,
tăria Duhului Sfânt
pentru a fi mărturisitorii Tăi
până la marginile pământului (Fap 1,8).
Amin.”

PREZENȚA LUI DUMNEZEU

“Viu este Domnul Dumnezeu lui Israel, înaintea Căruia slujesc eu.” (2Rg 17,1)

“Viața spirituală, schiță și început al vieții veșnice pe pământ este efectiv o viață mai bună, a întregii noastre existențe, în societatea lui Dumnezeu, sub impulsul spiritului lui Dumnezeu. În ceea ce ea ne arată, la începutul ca și la sfârșitul acțiunii sale, este Cineva care e pus în raport mai direct și mai intim cu cineva. Și înainte de toate Cineva care e viu în fața cuiva viu.”

“...Este vorba, pe pământ, de a ne gândi să fim cu Dumnezeu, să trăim cu Dumnezeu, să nu fim decât un spirit cu Dumnezeu, atât cât slăbiciunea noastră, într-ajutorată de El, o va permite, trebuie ca Dumnezeu să fie, în cel mai înalt grad, prezent în conștiința noastră.” (ES 22)

Pentru Vladimir Ghika, viața creștină, ca de altfel pentru fiecare dintre noi, este o viață în prezența lui Dumnezeu, prezență ce trebuie mereu contemplată, prezență ce trebuie să fie în mod conștient trăită.

“Creștinismul este o persoană, o prezență, un chip, Isus este cel care dă sens și plenitudine vieții

omului” (Ioan Paul al II-lea: Discurs către tineri, Elveția, 5 iunie 2004).

Acest mare și permanent Prezent care este o prezență a atras atenția lui Vladimir Ghika în fiecare moment. El trăiește în această prezență și Prezența divină se manifestă prin intermediul său.

Toți cei cu care el vine în contact au impresia că s-au apropiat de Dumnezeu, căci el iradiază prezența Lui în jurul său.

Susanne Marie Durand, una din fiicele sale spirituale, afirmă: “Impresia că mă aflu în prezența lui Dumnezeu însuși era atât de puternică, încât ajungeam dintr-o dată la esențial, ajutată de o înțelegere totală și de o bunătate în același timp divină și umană care dizolva orice neîncredere sau teamă” (Durand 14).

Deoarece Prezența era primordială pentru el, prima lui grijă, îndatorirea lui era de a face ca această Prezență să fie vie și să fim conștienți de ea.

Chiar de la început, în scrierile sale, el pune accentul pe realitatea acestor două prezențe: prezența lui Dumnezeu și propria noastră prezență.

Pentru a aborda aceasta realitate, el ne sfătuiește “*să ne plasăm cât putem mai aproape de El*” (ES 23) într-o rugăciune tăcută. Astfel, în tăcere, calm, reculegere, Domnul vorbește inimilor oamenilor, le dăruiește Duhul Său de dragoste, le descoperă chipul neașteptat al prezenței Sale și îi copleșește cu harurile și binecuvântările Sale.

Să-l ascultăm pe Vladimir Ghika:

“Primul efort de gândire, voință și contemplare îl vom îndrepta asupra realității și prezenței lui Dumnezeu, chemând asupra acestui efort, ca o punere în practică a învățaturii pe care o cuprinde, binecuvântarea și harul lui Dumnezeu care ne veghează tot timpul” (ES 23).

Dorința sa permanentă este *“de a pune realitatea lui Dumnezeu la locul său de realitate adevărată” (ES 23).*

Vladimir Ghika trăiește experiența prezenței lui Dumnezeu, căci mereu și peste tot inima sa este o inimă atentă la această prezență.

O inimă atentă este o inimă sensibilă, deschisă, iubitoare, dar mai ales o inimă care ascultă.

În tăcerea rugăciunii, inima lui Vladimir Ghika putea de asemeni spune: *“Vorbește Doamne, servitorul tău ascultă” (1Rg 3,10).*

“A mărturisi fără încetare realitatea lui Dumnezeu, a găsi și a marca locul acestei realități a lui Dumnezeu, a proclama și a manifesta realitatea lui Dumnezeu în orice lucru, dar îndeosebi acolo unde El e cel mai mult prezent, iată prima grijă a sufletului care vrea să trăiască în Dumnezeu.” (ES 24)

Când privim felul în care Vladimir Ghika trăia prezența lui Dumnezeu, mergem cu gândul către acel carmelitan desculț, fratele Laurențiu al Învierii, călugăr în Carmelul din strada Vaugirard din Paris, a cărui singură metodă de trăire spirituală era exercițiul prezenței lui Dumnezeu.

A trăi în prezența lui Dumnezeu pe pământ, cu o înclinare a inimii mereu către Domnul, este o pregustare a vocației creștinului de a trăi deja viața veșnică.

Și numele acestei Prezențe care ni se descoperă în mijlocul flăcărilor rugului aprins este singurul nume care ne este dat pentru a ne face o idee despre El însuși “*Eu sunt cel ce sunt*” (Ex 3,14).

Vladimir Ghika ne invită în primul rând să “*punem sufletul nostru în mijlocul realității divine*” (ES 27).

El ține să sublinieze că “*acest Dumnezeu locuiește în sufletele noastre prin har*” și că “*El își are locul în Trupul viu al Bisericii*” (ES 27).

Prezența Domnului în trupul viu al Bisericii se manifestă prin Cuvânt, El care este Cuvântul.

Prezența Sa în Euharistie reprezintă misterul iubirii și al mântuirii: “*Acesta este trupul Meu care se jertfește pentru voi...*”

Prezența Sa în aproapele pe care îl întâlnește este trăită ca o “Liturghie”: “*Adevărat zic vouă: Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frații ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut*” (Mt 25,40).

Această Prezență este, pentru Vladimir Ghika, Acela care sălășluiește în sufletul tuturor celor de care se apropie, căci pe Cristos însuși îl întâlnim în aproapele nostru: “*Este Cristos cel binefăcător care vine către Cristos care suferă, pentru a se reintegra în Cristos victorios, glorios și care binecuvântează*” (ES 56).

În ordinea stabilită de Dumnezeu, unul din primele cuvinte adresate de Duhul Sfânt omenirii este:

“*Fă ce-i plăcut înaintea Mea și fii fără prihană*” (Gen 17,1).

Acest ordin al lui Dumnezeu, după Mons. Ghika “*trebuie să fie porunca noastră zilnică*” (ES 33).

În lumea noastră de azi, în ciuda multiplelor activități, acest lucru este posibil pentru cei ce au primit o chemare la rugăciune și interioritate.

Nu poate fi oare aceasta și vocația noastră?

A trăi în prezența lui Dumnezeu nu este oare expresia laudei și recunoștinței în orice loc și circumstanță, care izbucnește din inima noastră către Sfânta Treime?

- Fii binecuvântat, Părinte, în creația Ta!

- Fii binecuvântat, Doamne, Tu care mă mântuiești!

- Fii binecuvântat, Duhule Sfânt, Tu care umpli lumea cu binefacerile tale!

Vladimir Ghika consideră conștientizarea prezenței lui Dumnezeu ca pe un exercițiu neîntrerupt al vieții spirituale, este vorba despre acel spirit al rugăciunii neîntrerupte, acel “*Rugați-vă neîncetat*” (Lc 18,1) pe care ni-l explică Sfântul Apostol Pavel (2Tes 1,11; Fap 1,14; Rom 1,10; Col 1,3; Fil 4).

El ne arată că trebuie să vedem prezența lui Dumnezeu în fiecare din acțiunile noastre și să fim conștienți de ea.

Această orientare voluntară în fiecare din demersurile noastre se traduce prin invocarea “Domnul meu și Dumnezeuul meu!” care este “*o foarte blândă și simplă străfulgerare în suflet*” (ES 35) astfel încât să putem fi prezenți Prezenței.

Vladimir Ghika amintește de asemeni importanța practicii bine cunoscute a ofrandei tuturor gândurilor, cuvintelor și acțiunilor noastre zilnice lui Dumnezeu. Această ofrandă ce se petrece în cursul întregii vieți active se încheie la sfârșitul zilei cu actul final al examinării conștiinței:

“Însoțitorul din preafericita veșnicie trebuie să fie Cel Prezent al tuturor clipelor noastre, chiar de pe acum și cel mai mult posibil, așa cum este în cer.” (ES 30)

Cel Prezent este bineînțeles numele drumului spre Cer, acea cale pe care toți o urmăm de o manieră conștientă sau nu.

Și această prezență Vladimir Ghika ne invită s-o trăim și să o facem să trăiască. Cu adevărat trebuie să trăim mereu și peste tot această Prezență, căci așa cum spune Sfântul Părinte Benedict al XVI-lea, “acolo unde Dumnezeu nu este prezent, omul nu este nici el respectat. Numai când splendoarea lui Dumnezeu strălucește pe chipul omului, doar atunci omul – chip al lui Dumnezeu – este protejat de către o demnitate care nu trebuie violată de nimeni” (Benedict al XVI-lea, Predica din duminica de 5 februarie 2006).

Atunci cu același elan al inimii, prin mijlocirea
Monseniorului Ghika, Te rugăm:

“Doamne Isuse,
prin lumina Duhului Tău,
dă-ne nouă harul de a ne oglindi în ochii tăi
de a te întâlni în orice moment, și de a rămâne în pre-
zența Ta,
precum și în prezența Tatălui nostru
așa cum Tu Însuși ai trăit-o!
Amin.”

RUGĂCIUNEA

*“Și a doua zi, foarte de dimineață, sculându-Se, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu și se ruga acolo.”
(Mc 1,35)*

“Dominus sit inter me et te.”

“Domnul să fie între mine și tine.”

Este o dorință, mai mult decât o dorință, o rugăciune, cu atât mai încrezătoare cu cât o pot face chiar la picioarele lui Isus.

Această rugăciune se adresează lui Dumnezeu, se adresează și vouă în mod direct, și când folosesc cuvântul rugăciune, în acest al doilea sens, nu este o formă de limbaj prea nevrednic de primul; conștiința liberă al unui suflet la un har, primirea conștientă și binecuvântată a unui cuvânt al lui Dumnezeu este un miracol al prezenței active a lui Dumnezeu; din acest punct de vedere, a mă ruga vouă înseamnă a înălța o rugăciune către acțiunea divină și în același timp către libertatea voastră. Dacă sunteți destul în prezența lui Dumnezeu ne vom înțelege astăzi... Dumnezeu va ști să se facă auzit în noi.” (ES 98)

Rugăciunea este un contact cu Dumnezeu, o conștientizare a prezenței Lui, o atenție la această prezență, începutul unei relații.

Când ne rugăm, ne adresăm cu cuvintele inimii noastre Celui pe care îl căutăm. Este dorința noastră intimă de a-L întâlni pe Dumnezeu, de a fi lângă El, de a-L asculta și de a-I vorbi.

A ne ruga este mai mult decât o dorință, este o adevărată sete de Dumnezeu, un har de iubire care se simte în toate scrierile Monseniorului Ghika.

Viața sa nu este decât o rugăciune orientată în permanență către Domnul cel prezent și viu.

Conversația sa intimă cu Dumnezeu dă mărturie de multă iubire, iubirea unei inimi care I se dăruiește în întregime.

În viața de rugăciune, Vladimir Ghika consideră iubirea ca fiind primordială. *“Unicul lucru necesar este a învăța să iubești”* (Durand 161), afirmă el cu ocazia exercițiilor spirituale date primelor surori din Mănăstirea Sf. Ioan din Auberive.

Și alți sfinți ai Bisericii vorbesc în același fel despre rugăciune. Astfel, Sfânta Tereza de Avila o consideră o relație de prietenie în care ne întreținem deseori cu Dumnezeu despre care știm că ne iubește.

Pentru Fericitul Charles de Foucauld, a ne ruga înseamnă a ne gândi la Isus iubindu-L.

Rugăciunea deschide poarta inimii noastre pentru a întâlni o altă inimă, cea a Domnului care ne priivește, ne răspunde, ne iubește fără încetare.

Doar rugăciunea ne permite accesul la persoana lui Dumnezeu, ne permite să-I vorbim, să-L interpe-lăm, să ne revărsăm inima și să-I mulțumim.

Este un veritabil dialog discret și tăcut. De asemeni, este un dialog secret, căci nimeni nu poate interveni în această întâlnire.

Vrăjmașul însuși nu are posibilitatea de a cunoaște această conversație intimă.

Părintele Horia Cosmovici, fiul spiritual al Monseniorului Ghika, povestește că acesta îl sfătuia să nu vorbească niciodată cu glas tare despre proiectele sale, mai ales cele spirituale, ci să le încredințeze lui Dumnezeu într-o rugăciune tăcută astfel încât cel viclean să nu poată interveni.

Pentru Vladimir Ghika, a ne ruga înseamnă și a-L asculta pe Dumnezeu, un Dumnezeu care ne vorbește, care dorește să se facă auzit. Calitatea sa de a asculta este atât de remarcabilă încât “urechea” inimii sale ajunge să capteze toate cuvintele care ies din gura Domnului. El are certitudinea de a fi mereu auzit.

“Deseori este tot atât de plăcut să te știi ascultat ca și de a-ți fi îndeplinită rugăciunea” (PSJ 34).

Rugăciunea lui Vladimir Ghika este cu adevărat o rugăciune continuă. El se află în permanență în acel *“Rugați-vă neîncetat”* (1Tes 5,7) recomandat de către apostolul Pavel tesalonicenilor.

Jean Daujat, fiul său spiritual, povestește că “era exasperat când i se vorbea de rugăciunea de dimineață și de seară. El amintea atunci cu indignare și putere că nu trebuie să ne rugăm doar dimineața și seara,

deoarece porunca lui Dumnezeu este de a ne ruga ne-
încetat” (Daujat 80).

Vladimir Ghika afirmă de altfel cu convingere
“*Dacă tu Îl pui pe Dumnezeu în tot ceea ce faci, Îl
vei găsi în tot ceea ce ți se întâmplă*” (ES 113).

Dacă îi examinăm viața de rugăciune, credința
lui e vizibilă: “*Cel drept va trăi prin credință*” (Rom
1,17). Credința sa este o credință vie, care iubește și
speră. Această credință îl mișcă pe Dumnezeu, îl face
să tresară și îi dă bucuria de a I se dăruia. Credința e
cea care face să izbucnească forța lui Dumnezeu pen-
tru a alina, a umple cu iubirea sa și a vindeca pe cel
ce crede din tot sufletul, pe cel ce se roagă din toată
inima.

“*Am simțit o putere care iese din mine*” (Lc
8,46) afirma Isus mișcat de credința femeii bolnave.

Vladimir Ghika are această credință de neclintit
în puterea iubirii Învățătorului și Mântuitorului pen-
tru noi, creaturile Sale răscumpărate prin prețul sân-
gelui Său.

Asistăm astfel la miracole de vindecare și con-
vertire, cum ar fi vindecarea Mariei Louise Durand
din Comunitatea Sfântul Ioan din Auberive, opărită
cu apă clocotită, care i-a cauzat răni grave ale feței.
Mișcat, plin de compasiune, părintele Ghika se roagă
intens implorând cerul. A doua zi medicul constată,
minunându-se, că rănilor sunt aproape închise, iar țes-
turile regenerate.

Același lucru s-a petrecut și la București, la spi-
talul Saint Vincent de Paul, unde Monseniorul Ghika

s-a rugat pentru un copil atins de meningită. Spre surpriza generală și îndeosebi a medicilor, s-a obținut o remitere totală când, în acele timpuri, boala era incurabilă. Acestea sunt doar câteva exemple.

Vladimir Ghika atribuie aceste vindecări fragmentului din coroana de spini a Mântuitorului, relicvă pe care a primit-o de la Cardinalul Verdier și pe care o purta mereu asupra sa.

În afară de vindecarea trupurilor, el obținea prin rugăciune și vindecarea sufletelor.

Astfel, Jean Daujat povestește despre convertirea tatălui său, după patruzeci de ani de infidelitate față de Biserică.

Convertirile sunt nenumărate și în mediul parizian în perioada în care acesta lucra la Biserica Străinilor (*L'Église des Étrangers*, 33 rue de Sèvres).

La București, către sfârșitul vieții, el a obținut convertirea tânărului avocat Horia Cosmovici ca și pe cea a lui Agenor Danciu, care ulterior au devenit preoți și au fost mulți ani întemnițați în închisorile comuniste. Ca martori ai lui Cristos prin credința lor eroică, ei au fost cu adevărat remarcabili.

Pe fiecare dintre noi Isus ne întrebă “Crezi tu aceasta?” și așteaptă răspunsul în credință al inimii noastre.

Privirea lui Isus se așterne cu adevărat în fiecare moment asupra noastră. Este privirea tatălui care își iubește copilul și pe care îl întâmpină cu iubire în orice împrejurare.

Vladimir Ghika are această privire pentru fiecare din cei pe care îi prezintă Domnului în rugăciune. El îi sfătuiește pe fiii săi spirituali să menționeze în rugăciunile lor numele persoanelor pentru care se roagă, căci numele fiecăruia are preț în ochii Lui.

Când rugăciunea devine un deșert arid pentru cel ce are perseverența să fie prezent Celui Prezent, Vladimir Ghika ne invită la tăcere, la așteptare și la întâmpinarea Domnului căci El este aici, în ciuda imposibilității noastre de a-L percepe.

Sunt momente dificile când rugăciunea nu mai urcă din inimile noastre, ea este cufundată în beznă. Este rugăciunea celui ce nu mai are forță. Este poate rugăciunea plină de obstacole a aceluia care nu mai are dorința de a se ruga. Oricare ar fi situația, acum se dă o adevărată luptă spirituală.

Monseniorul Ghika cunoaște toate aceste forme de luptă și putem să-l ascultăm rugându-se în obscuritatea îndoielii:

“Doamne, dacă eu îți cer câteodată un semn sensibil al harului tău, nu este pentru a fi mai sigur de Tine, ci pentru a fi mai sigur de mine” (PSJ 140).

Atunci când survine această ariditate în rugăciune sau în viața noastră, el ne cere să intrăm în comuniune cu patima lui Cristos și cu moartea Sa. El ne arată că:

“Anumite aridități ne fac să participăm la moartea Sa cu tot atâta sfințenie, tot atât de folositor ca și atunci când participăm la viața sa” (PSJ 166).

El ne îndeamnă în momentele cele mai dure să ne dăruim viața, așa cum este ea, lui Dumnezeu, să ne așezăm în fața Lui prezentându-I toată apăsarea sufletului nostru:

“Ei bine! Dacă inima mea este grea ca o piatră, rugăciunea ei va fi frumoasă și miraculoasă cum ar fi cea a unei pietre.” (PSJ 34)

Și în cele din urmă, când inima noastră epuizată se află în cea mai mare părăsire, când forțele noastre se frâng sau când voința noastră lipsește, Vladimir Ghika ne invită să-I dăm Domnului toată nimicnicia noastră într-o rugăciune de ofrandă atât de frumoasă în ochii săi:

“Când nu mai ai nimic de dat, poți da încă mai mult decât orice, o rugăciune, și ce rugăciune..., o frumoasă rugăciune de sărman.” (PSJ 145)

Rugăciunea sa e totodată o rugăciune de speranță, uneori o speranță eroică bazată pe promisiunea și fidelitatea Domnului. Remarcăm la el o mare încredere care se degajă din inima sa de preot, o încredere care ne reconfortează și ne dă curaj.

“Tu ai jurat Doamne că nu voi fi tentat peste forțele mele,

Doamne eu știu că nu voi fi încercat peste forțele mele,

Doamne eu știu că voi fi ajutat dincolo de forțele mele,

Doamne eu știu că mă iubești și mă ajuți cu toată forța Celui Atotputernic” (PSJ 148).

Da, Vladimir Ghika este convins de dragostea Creatorului său:

“Suntem iubiți cu aceeași forță cu care suntem creați” (PSJ 149).

Pentru mine mesajul său spune că Prezența sa iubitoare în rugăciune mă face puternic și îmi dă statornicie, fidelitatea și unitatea ființei mele întregi. Eu sunt în comuniune cu Isus, cu iubirea Sa și prin El, în Duh cu Tatăl, dar și cu toți cei care sunt în uniune cu rugăciunea Bisericii pe parcursul celebrării euharistice.

Rugăciunea mea devine o rugăciune universală care mă plasează în comuniunea sfinților. Și chiar dacă această rugăciune e săracă, ea este o piatră pusă la edificiul Bisericii mele care, în ciuda furtunilor, rămâne iluminată de iubirea Mântuitorului meu.

Așadar putem și noi să ne rugăm, lăsând să izbucnească din inima noastră toată speranța creștinului care crede:

“Doamne Isuse Cristoase
prezent în această întâlnire
dă-ne nouă harul credinței, al fidelității și al iubirii
precum ai făcut-o cu servitorul tău Vladimir Ghika.
Astfel încât rugăciunea noastră plină de încredere
Să ne unească cu rugăciunea Bisericii
și să ajungă la toți frații noștri.
Amin.”

LITURGHIA APROAPELUI

*“Cine-L iubește pe Dumnezeu
să-l iubească și pe fratele său.”*

(1In 4,21)

“Propuneți-vă ca cel mai mic act de iubire al lui Dumnezeu și de iubire a aproapelui în Dumnezeu și pentru Dumnezeu să vă dea pregustarea celeilalte vieți și să vă pună deja în mod real și în inima ei, în El. Nimic nu este mai capabil să încălzească la înseși flăcările Duhului Sfânt vocația voastră personală. Prin ce cale, de obicei, în familia spirituală a Sfântului Vincențiu de Paul, suntem o ființă de iubire? Prin grija pentru aproapele nostru și în mod deosebit pentru suferințele sale.” (ES 54)

În tradiția creștină, Liturghia înseamnă participarea întregului popor al lui Dumnezeu la acțiunea lui Dumnezeu.

Prin Liturghie, Isus Cristos, Mântuitorul nostru, continuă în Biserică opera Lui de mântuire.

La celebrarea liturgică, Biserica rămâne imaginea vie a Domnului, El care este în același timp preot, profet și rege, exersând ministerul său sacerdotal de vestire și de iubire.

În trupul mistic al Bisericii, nu numai Isus, ci toți membrii ei exercită aceeași acțiune.

Cristos, prin intermediul Bisericii, se manifestă în gradul cel mai înalt în mod sacru și eficient în același timp.

Liturghia îi angajează de asemeni și pe credincioși care sunt implicați într-o activitate conștientă, caritabilă și misionară.

Profund ancorată în rugăciune, Liturghia exprimă imensa dragoste a Tatălui pentru Fiul și prin Duhul Său pentru fiecare dintre noi.

Vladimir Ghika, angajat mai întâi ca laic în operele de caritate ale Bisericii și apoi ca preot, a înțeles foarte bine că orice întâlnire cu aproapele său este un cult sacru, o adevărată Liturghie care permite în același timp o exprimare și o trăire a iubirii lui Dumnezeu.

Este chiar acțiunea lui Dumnezeu în sufletul nostru, prezența Sa binecuvântată care se revarsă prin noi spre aproapele nostru.

Orice întâlnire cu aproapele său, îndeosebi cu cel care este sărman și suferind, Vladimir Ghika o trăiește ca pe o Liturghie pe care el a denumit-o “Liturghia aproapelui”.

În această Liturghie, Vladimir Ghika discernе o întâlnire cu Cristos. El îl vede în primul rând pe Cristos consolator, Cristos compătitor, milostiv și binefăcător care vine să atingă persoana lui Cristos prezent în fiecare membru suferind al Bisericii și din

această întâlnire se ivește “*Cristos cel glorios, victorios și cel ce binecuvântează*” (ES 56).

Această acțiune este opera harului, cea a lui Cristos însuși. Ea își găsește rădăcinile în Liturghie, în Jertfa Euharistică.

Conform Evangheliei Sfântului Ioan, Cristos este “*viața, lumina, iubirea*” (In 1,4-5) și orice experiență de iubire este o experiență în Dumnezeu.

Prin întâlnirea cu Cristos, în Biserica sa, noi putem vedea frumusețea și importanța aproapelui nostru, căci în aproapele nostru noi vedem o reflectare a iubirii lui Dumnezeu.

Fiecare dintre noi avem o vocație personală, o misiune. Astfel, în lumina lui Dumnezeu, mă descopăr pe mine însumi, ca și pe aproapele meu drept fii ai aceleiași familii.

Cristos este prezent în inima mea cu forța Sa de Înviere. El este acela care mă trimite în misiune către aproapele meu. Este participarea mea la opera Sa de mântuire.

În unire cu Cristos, această misiune poate deveni scopul întregii mele existențe.

Unirea cu Cristos îmi dă o bucurie nouă și un har de disponibilitate față de ceilalți.

Astfel este exprimată iubirea: “*Caritatea fără oră fixă*” (ES 57), ca o prelungire a jertfei liturgice, ca un reflex al chipului compătitor al mielului jertfit.

Aici se află fundamentul binelui pe care îl facem aproapelui nostru și intensitatea întâlnirii cu aproape-

le poate atinge profunzimea unui mister care ne depășește.

Este vorba despre o adevărată Liturghie, “Liturghia aproapei”, care rămâne în comuniune și dependență față de cea a Bisericii.

Vladimir Ghika ne invită să fim mereu conștienți de această comuniune pentru a evita: *“pericolul de a nu vedea decât sărmanul în loc de a-L vedea pe Cristos; și acela de a nu te vedea decât pe tine însuși în fața sărmanului, în loc de a te vedea în fața lui Cristos.”* (ES 57)

Astfel, toți aceia care merg către aproapele lor sunt invitați să trăiască din plin o viață interioară și supranaturală, o viață de unire permanentă cu Cristos.

Monseniorul Ghika o denumește *“un fel de preoție regească și în mod generos obținută pe drept, necondiționat, pentru fiecare suflet creștin”* (ES 57).

Pentru a-l întâlni pe aproapele său în Cristos sau pe Cristos în aproapele său trebuie cunoscută întreaga istorie a vieții Sale, misiunea Sa ce se identifică în întregime cu persoana Sa.

El este Cuvântul,

El este Adevărul,

El este Viața,

El este Lumina.

În aproapele nostru, fie el un sărman, un păcătos, un exclus sau un marginalizat, Isus a văzut ceea ce poate deveni acesta când întâlnește dragostea Lui.

El mă invită să am privirea Sa asupra celorlalți. Atunci iubirea lui Cristos trece prin mine și devine iubire față de aproapele meu.

Liturghia Bisericii este un loc privilegiat unde Cristos ne cheamă la întâlnirea cu El, dar și la întâlnirea cu aproapele nostru. Este un loc de comuniune: *“Faceți aceasta în amintirea mea!”* (Lc 22,19)

Prin Liturghia Cuvântului, Isus ne vorbește și ne învață.

Prin Liturghia Euharistică, El ne întâlnește, ne vindecă, ne iubește.

Prin “Liturghia aproapelui”, Monseniorul Ghika consideră că dragostea lui Isus prin intermediul nostru vine în întâmpinarea comunității celor vii.

Deci Liturghia este cea care ne pune în comuniune cu Dumnezeu și cu ceilalți.

Întâlnirea cu Isus atinge profunzimea vieții umane și ne duce mai departe, către o viață nouă intensă, adevărată, generoasă.

Ceva se schimbă în viața noastră și ne transformă.

Harul Divin ne deschide ochii; inima noastră reînnoită și purificată de Isus prezent în sacramele, se deschide către aproapele meu, chiar și cel mai părăsit.

Atunci porunca *“să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”* (Mt 22,34-40) devine o realitate pentru fiecare moment și un ordin.

Iată cum ne învață Monseniorul Ghika: *“Acest fel de Liturghie a sârmanului și a ființei suferinde,*

care transpune orice lucru în domeniul harului și îl realizează pe Cristos urmând ordinea dată de Cristos însuși, nu poate să se facă decât bazându-se pe Liturghie și Împărtășanie. Prezența reală și sacrificiul divin ne pun pe noi înșine să le dăm acest curs. Pentru a da Liturghiei vizitei valoarea și vitalitatea ei, trebuie ca Liturghia de la altar să fie, în prealabil, bine trăită în adâncul sufletului.” (ES 56-57)

Este o Liturghie de fiecare zi, în relație profundă cu cea a altarului, pe care Vladimir Ghika ne propune s-o trăim la fiecare întâlnire, cu cel mai mare respect, având inima noastră adânc ancorată în însăși inima Domnului și luând din izvorul iubirii Sale tot ceea ce El dorește să dea aproapelui nostru.

Și încă ne rugăm pentru a primi harul de a participa la această misterioasă Liturghie:

“Doamne Isuse,
dă-mi mie, Te rog, harul privirii Tale
pentru fratele meu,
astfel ca de-a lungul zilelor să pot trăi
fiecare întâlnire
împreună cu Vladimir Ghika,
asemenea unei Liturghii,
«Liturghia aproapelui».
Amin.”

TEOLOGIA NECESITĂȚII

“Și toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor.” (Mt 7,12)

«În această misiune de uniune cu Dumnezeu și de apostolat, cea dintâi grijă este aceea de a alimenta rezervorul supranatural care permite îndeplinirea ei. Grija de a canaliza terenurile și planurile de irigație vin abia apoi. Este vizată în primul rând formarea de suflete dedicate în întregime lui Dumnezeu, pentru ca apoi ele să fie pregătite să devină trimișii Domnului. Restul este stabilit urmând indicațiile Providenței și de ceea ce numim “teologia necesității”» (Durand 18).

«Să aplicăm teologia necesității fără a urma un program stabilit a priori, ascultând doar indicațiile Providenței. Să ascultăm vocea lui Dumnezeu care pare a spune: “Când Eu, bucuria și binecuvântarea, par să nu fiu într-un anume loc și acolo există suferință, aceasta să însemne pentru voi “Veniți să mă aduceți!”. Să ascultăm apelul, exprimat sau tacit, al tuturor nenorocirilor, și să răspundem: “Iată-ne!”» (Durand 23).

Când folosim expresia “teologia necesității”, această sintagmă trebuie asociată numelui Monseniorului Ghika, deoarece ea îi aparține lui în întregime.

Vladimir Ghika vrea să arate astfel că este vorba de o chemare a Domnului care provine din necesitatea fiecărei zile; de exemplu, atunci când o persoană apropiată se află în nevoie și ne cere ajutorul, sau când observăm că cineva este rănit și trebuie îngrijit.

“Teologia necesității” este atenția ce o are bunul Samaritean care se apleacă, însuflețit de o profundă compasiune, asupra celui ce așteaptă ajutorul, sau asupra aceluia care nu mai are nici măcar puterea să ceară ajutor.

În gândirea Monseniorului, important este în primul rând a-l cunoaște pe Dumnezeu, acel Dumnezeu “iubire și compasiune” care, cu delicatețea inimii Sale, ne privește pe fiecare cu nevoile noastre zilnice. Cunoașterea în profunzime a Tatălui Ceresc ne deschide ochii asupra nevoilor fraților noștri, cele spirituale sau cele materiale.

Dumnezeu este cel care schimbă privirea noastră deoarece El este cel care schimbă și inima noastră de piatră în inimă vie și, totodată, cel care face să cadă “solzii” ce ne acoperă lumina ochilor.

Cunoașterea lui Dumnezeu dăruiește un har de mântuire.

Precum ne spune și Monseniorul Ghika:

“Înțelege milostivirea lui Dumnezeu astfel: aceasta nu este o confuzie, nicio acceptare, nicio toleranță, nicio uitare, nicio ficțiune. Este o mântuire realizată în totul și în profunzimea fiecărui lucru” (PSJ 38).

Prin credința profundă, interiorizată, putem înțelege și percepe nevoile aproapelui nostru.

Un creștinism superficial, exterior și de fațadă, pe care Domnul îl compară cu *“morminte văruite”* (Mt 23,27), nu ne permite să ne deschidem ochii asupra celorlalți.

Credința noastră este o lumină, o lumină care strălucește, purtată de o făclie în întunericul păcatului, al răului, al suferinței și al tuturor necazurilor. Ea este un far pe calea vieții noastre ca și pe cea a fraților noștri.

“Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Mt 5,16). Monseniorul Ghika adaugă că aceste fapte bune nu pot fi îndeplinite decât în lumina atenției noastre orientate asupra nevoilor aproapelui nostru.

El ne îndeamnă:

“Du-te și caută-l pe cel ce nu îndrăznește să te aștepte.

Dăruiește celui care nu îți cere.

Iubește-l pe cel ce te respinge.” (PSJ 23).

Pentru Monseniorul Ghika, prima modalitate de a-i aborda pe frații noștri este rugăciunea pe care o spunem unii pentru alții, pentru cei ce sunt în nevoie.

Căci în “teologia necesității”, în opinia Monse-
niorului Ghika, discipolul ales trebuie întâi de toate
să se dedice căutării “unicului lucru necesar”.

Rugăciunea autentică, cea adresată cu insistență,
cu încredere și cu siguranța de a fi ascultat, este cea
pe care celălalt se poate sprijini.

Prin această rugăciune, oricât de sărmană ar fi
ea, Domnul îl atinge și îl vindecă pe aproapele nos-
tru, căci este Cristos cel triumfător asupra răului ce
acționează în această lume.

Mesajul pe care ni-l transmite Vladimir Ghika
este o invitație la rugăciune pentru frații noștri în ne-
voie, pentru cei ce sunt dragi inimii noastre, dar și
pentru cei care sunt mai îndepărtați sau chiar cei care
ne sunt potrivnici, cei pe care ne este greu să îi iu-
bim.

A ne ruga pentru nevoile lor înseamnă a-l ruga
pe Dumnezeu să îi binecuvânteze, să îi susțină, să-i
întâlnească, înseamnă a pune mâna lor în mâna lui
Isus, spunându-le: “Ai încredere în El!”.

Iar atunci credința noastră îl va ridica pe fratele
nostru din nevoie și-i va da o forță nouă pentru a îna-
inta pe drumul său, care va deveni un drum de bucu-
rie și de lumină, căci și aceasta este una din poruncile
lui Dumnezeu: “*Deschide mâna ta fratelui tău, săra-
cului tău și celui lipsit din pământul tău*” (Dt 15,11).

Și mesajul Monseniorului Ghika continuă:

“*Cel mai părăsit să îți devină cel mai aproape
dintre ai tăi, de îndată ce l-ai zărit: el nu te are decât*”

pe tine, tu îi aparții mai mult decât orice altceva” (PSJ 33).

În “teologia necesității” Monseniorul Ghika nu uită să menționeze modul în care trebuie acționat:

“Pentru a atinge perfecțiunea, rugăciunile tale trebuie să devină adevărate fapte și faptele tale adevărate rugăciuni” (PSJ 39).

Descoperirea lui Dumnezeu ne arată și voința Sa; Providența este cea care așează nevoia în calea noastră indicându-ne în fiecare moment ceea ce Domnul dorește de la noi.

Tot în cadrul acestei “teologii a necesității”, Vladimir Ghika a formulat o “Cântare”:

“Cântarea treptelor ...

Doamne, să știu ce voiești,

să voiesc ceea ce voiești,

să fac ceea ce dorești,

să fac bine ceea ce Tu dorești” (PSJ 31).

Încă din anii tinereții, Vladimir Ghika lucrează mereu pentru rezolvarea necesităților aproapelui. Tânăr laic, acesta aleargă acolo unde nevoia este mai urgentă.

Această nevoie trebuie să fie imediat alinată; nu trebuie întârziat căci Dumnezeu este prezent în cel ce așteaptă: aceasta este chemarea Domnului.

Astfel, în anii tinereții, pentru a răspunde nevoilor țării sale, el a adus în România pe Fiicele Carității din congregația fondată de Saint Vincent de Paul.

Minunata soră superioară Pucci, împreună cu alte două surori și cu dr. Paulescu, cel care administra

partea medicală a proiectului, deschid la data de 20 iunie 1906 primul dispensar gratuit de la București purtând numele de *Bethleem Mariae*.

Grupul Doamnelor Carității, instruit de către Monseniorul Ghika, se pune la dispoziția surorilor.

În timpul celui de-al doilea război din Balcani din anul 1913, acestea desfășoară o activitate eroică în cursul epidemiei de holeră, extrem de gravă.

Vladimir Ghika și Fiicele Carității se dăruiesc zi și noapte acestei misiuni. La sfârșitul acestei perioade dificile, direcția Serviciilor Sanitare, pentru a le mulțumi, va cere regelui Carol I al României să-i decoreze.

Până la sfârșitul vieții, Vladimir Ghika va avea drept fir roșu conducător “teologia necesității”.

Preot la Paris, acesta lucrează fără încetare pentru cei mai oproșiți, la fel ca și la Villejuif sau la Biserica Străinilor din strada Sèvres, numărul 33.

De asemenea Monseniorul Ghika vine atât în întâmpinarea preoților aflați în dificultate, cât și a tinerilor intelectuali sau studenți, cu nevoile lor.

Uneori, acestuia i se întâmplă să descopere printre studenți pe cei care au nevoie de susținere materială sau morală. Ajutorul său prompt și generos le permite acestora continuarea studiilor.

Astfel, Gheorghe Anghel, un tânăr student la Facultatea de Arte Frumoase din Paris, este ajutat de către Monsenior pe durata studiilor sale.

Ulterior, Gheorghe Anghel, devenit un sculptor cunoscut și apreciat, ține să își manifeste recunoștința

realizând pentru acesta o statuie ce îl reprezintă pe Monsenior într-o atitudine de reculegere și de rugăciune, cu o carte în mână.

Această statuie, denumită “Cărturarul” pentru a păstra astfel anonimul, a vegheat asupra poporului român de la Palatul Regal din București, edificiu transformat perioada totalitară în muzeu.

“Teologia necesității” l-a determinat pe Monseniorul Ghika să rămână în țara sa în suferință pentru a continua să îi ajute pe ai săi, ajungând până la a-și da viața într-o închisoare cumplită.

Influența lui Vladimir Ghika și a “teologiei necesității” se manifestă și în zilele noastre și își continuă drumul.

Centrul de Studii Religioase fondat la Paris de către unul din fiii săi spirituali, Jean Daujat, îi datorează întreaga sa organizare, pentru a răspunde nevoilor sufletelor în căutare de cunoștințe religioase. Acest centru predă cursuri, organizează reculegeri și împrumută cărți. Fiecare dăruiește pe măsura posibilităților sale pentru ca toți să poată beneficia de aceste studii de care unii ar putea fi lipsiți din motive de precaritate materială.

Opera “Fra Angelico”, destinată să vină în sprijinul nevoilor materiale ale artiștilor, a fost fondată în spiritul “teologiei necesității” de către renumitul pictor Georges Desvallières, Madeleine Cervel și Sonja Hansen, soția lui Jean Daujat și fiică spirituală a lui Vladimir Ghika.

“Teologia necesității” devine o teologie trăită în realitatea zilelor ce se succed, o teologie care ascultă cererile fraților noștri.

“Doamne Isuse
te rog, împreună cu Vladimir Ghika,
deschide ochii mei
pentru a vedea nevoile aproapelui meu,
deschide inima mea
pentru a le înțelege,
deschide mâinile mele pentru a-i ajuta.
Amin.”

VIZITAREA SĂRMANILOR

*“Mie mi-ați făcut aceasta”
(Mt 25,40)*

“Cuvinte care dau viață și consolare – asta nu se improvizează; acte care ating și transformă inima oropsiților – acestea nu se găsesc mereu la comandă. Însă aceste neajunsuri fatale, dacă aveți bunăvoință, Cineva va fi acolo ca să le ateneze, așteptând să le facă să dispară.

Dumnezeu este aici, aproape, mai aproape de căminul sărmanilor decât de orice altceva, pentru a dărui ceea ce vouă vă lipsește, îndeosebi dacă nu este pentru a beneficia voi înșivă, ci pentru a răsplăti pe aproapele vostru.

Vă va dărui ceea ce îi cereți: ceva bun, consolator, dătător de viață, pentru a-l vărsa în sufletul fratelui vostru necăjit; vă va da cu atât mai mult cu cât, dacă îi este posibil să vă refuze bunurile terestre, a căror folosință este aleatorie și periculoasă, nu vă va refuza ceea ce face parte din adevărata comoară a cerului, ceea ce intră mereu în planul etern al voinei sale” (ES 126).

Vladimir Ghika a pronunțat aceste cuvinte la București, cu ocazia unei conferințe organizate de către Asociația Doamnelor Carității.

Era doar un simplu laic, când harul “teologiei necesității”, firul său roșu conducător, se răspândea prin “Liturghia aproapelui” și se împlinea prin “vizitarea sărmanilor”.

La Salonic, în Grecia, el are o întâlnire providențială cu sora Pucci. Împreună cu aceasta, el dorește cu ardoare să aline toate suferințele îndeosebi cele din țara sa.

În anul 1905, acesta reușește să le introducă pe Fiicele Carității ale Sfântului Vincențiu de Paul în dispensarul gratuit *Bethleem Mariae*.

Cu adevărat Sfântul Vicențiu de Paul a reprezentat întotdeauna pentru Vladimir Ghika un ghid și un model. El l-a învățat calea meditației și i-a deschis drumul compasiunii față de cei sărmani. Ca și el, Vladimir Ghika gândește că “sărmanii sunt învățătorii noștri”.

Pe sărman, el îl primește mai întâi în inima sa, iar această întâlnire îmbracă pentru el semnificația unui cult sacru.

Astfel Vladimir Ghika trasează câteva linii îndrumătoare pentru Asociația Doamnelor Carității:

- în primul rând, el le cere acestora să evalueze situația reală a sărmanului, gravitatea stării lui de sărăcie, nevoile sale esențiale care impun un ajutor special;

- în centrul vizitelor trebuie să fie spiritul operei și anume: *“a ajuta pe cel în nevoie și propria sa sfințire”* (ES 124);

- dacă, în cursul numeroaselor vizite, intervine o oarecare oboseală și primele impresii se estompează, atunci persoana care vine în ajutor trebuie să intre într-un elan de o și mai mare generozitate;

- dacă cererea sărmanului devine mai exigentă, acțiunea binefăcătoare își poate pierde farmecul. E momentul în care persoana caritabilă, fără consolare personală, ajunge să experimenteze o reală dăruire de sine.

Vladimir Ghika își ia toate măsurile pentru ca sărmanul să fie iubit și înconjurat de toată bunătatea necesară. El insistă în special pe puterea rugăciunii ce conferă forță și perseverență acțiunilor umane. Pentru el, acesta este singurul mijloc de realizare posibil:

“Pentru a reuși să-l iubim pe sărman în Dumnezeu, pentru a ajunge a fi iubit, în Dumnezeu, de către acesta, rugăciunea trebuie să fie de acum încolo marele nostru mijloc și spiritul credinței, marele nostru ghid în vizitele noastre” (ES 126).

În pregătirea acestor vizite, Vladimir Ghika recomandă adorația Sfântului Sacrament, acolo unde se întâlnește Jertfa altarelor, singura care ne învață atitudinea potrivită față de cel oropsit. Este vorba despre solitudinea lui Isus-Ostie care ne arată ce înseamnă sărăcia și ne ajută să înțelegem că Isus ne

trimite către cei sărmani; Isus este prezent în cel sărman. Prezența vieții lui Isus în noi are gustul veșniciei. Cu adevărat a ajunge la sufletul celui sărman înseamnă a atinge *“destinul său veșnic”*.

Iată rugăciunea compusă de către Monseniorul Ghika, pe care acesta o recomandă înaintea fiecărei vizite la un sărman:

“Doamne, voi merge să gasesc pe unul din cei pe care i-ai numit alți “Tu-Însuși.”

Fie ca darul pe care i-l aduc și inima cu care i-l dau să fie bine primite de către fratele meu în nevoie! Fie ca acest moment petrecut lângă el, încercând să îi fac bine, să aducă, atât pentru el cât și pentru mine, fructele vieții veșnice!”

“Doamne, binecuvântează-mă cu mâna și inima sărmanilor tăi”

“Doamne, zâmbește-mi în privirea sărmanilor tăi.”

“Doamne, primește-mă într-o bună zi în Sfânta Companie a sărmanilor tăi.” (ES 127, 128)

Imnul Comunității “Arca” a lui Jean Vanier reia ultimele cuvinte ale acestei rugăciuni. Găsim această rugămintă adresată sărmanului de a ne bine-cuvânda, de a ne zâmbi, de a ne primi în compania sa.

Mons. Ghika ar fi fost în mod deosebit bucuros să audă rugăciunea sa cântată în această comunitate unde iubirea pentru cel sărman a devenit un simbol, o referință pentru Biserica timpului nostru.

Vladimir Ghika le cere de asemeni aceluia ce îi vor vizita pe cei sărmani să mediteze la unul din misterele credinței noastre, precum Vizitarea Elisabetei, Întruparea sau Patima Mântuitorului.

Viața interioară reprezintă sufletului oricărei forme de apostolat. Această pregătire îmbogățește inima celui care vrea să se dăruiască sărmanilor.

Dar sărăcia, lipsurile, nu se situează doar de partea sărmanului pe care îl vizităm, vizitatorul însuși poate experimenta o sărăcie mult mai profundă, cu atât mai mult cu cât ea nu este vizibilă.

De o parte și de alta, Vladimir Ghika ne învață ca, prin fiecare vizită, să contribuim la:

- spiritul de sărăcie care este o cale către cer,
- înțelegerea vieții orientând-o mereu înspre bucuria veșnică,
- sensul duratei suferinței care, unită cu durerile divine, capătă valoare de răscumpărare,
- gustul iubirii de Dumnezeu care dezvăluie proximitatea Domnului ca sursă de bucurie și de încredere, chiar în mijlocul celor mai dure încercări.

În sfârșit, orice vizită, în viziunea Mon-seniorului Ghika, trebuie să fie orientată către o rugăciune în comun, supunându-se împreună forței Celui Atotputernic, învingătorul a tot răul.

“Misterul compasiunii poate să treacă în mod gratuit și sfânt durerea de la o persoană la alta, iar când este cazul să o facă să se înnalțe de la trupul unuia către sufletul celuilalt” (PSJ 79).

Vladimir Ghika are încredere neșarmurită în Cel ce a promis să fie prezent acolo unde două sau trei persoane se adună în numele Lui.

La sfârșitul întâlnirii trebuie cerută rugăciunea sărmanului, puternică asupra inimii lui Dumnezeu.

Atunci când avem impresia că nu am făcut suficient pentru cel sărman și că acțiunea, terminată, pare incompletă, Monseniorul Ghika ne îndeamnă să ne încredințăm în întregime, cu toata umilința, Domnului, rugându-ne astfel:

“Sunt un servitor nevrednic; am oferit puțin; am consolat puțin; am făcut ceea ce am putut și este foarte puțin! Compensează Tu, Doamne, neputința mea. Adaugă Tu, Doamne, ceea ce lipsește. Dă o măsură plină de binecuvântare efortului meu incomplet și fă să pătrundă în sufletul sau destinul fratelui meu sărman ceea ce eu nu i-am putut oferi” (ES 131).

Harul preoției reprezintă un mijloc excelent de a-i întâlni pe frații noștri sărmani. Prin sacramentul preoției, Isus, identificat preotului, este prezent. Vine El însuși să atingă inima și trupul bolnav așa cum a făcut-o Bunul Samaritean. De câte ori oare nu avem noi nevoie de acești medici ai sufletului care ne spun, în numele Domnului:

“Scoală-te!” (Lc 7,14), *“Îndrăzniți...”* (Mt 14,27), *“Nu te teme, Eu sunt cu tine”* (Gen 26,24).

Monseniorul Ghika se simte mereu chemat să ducă mai departe dragostea și prezența lui Dumne-

zeu, alinându-i pe cei pe care Providența îi pune pe calea sa.

În suburbia Villejuif, acolo unde vine în ajutorul tuturor formelor de sărăcie sau la Biserica Străinilor din Paris, unde îi slujește pe preoții aflați în mare dificultate și pe punctul de a-și abandona misiunea, el vine de altfel în întâmpinarea multor păcătoși împietriți în păcate grele, sau a celor ce s-au rătăcit pe căi greșite.

Tuturor aduce prezența vindecătoare a Domnului:

“Nu răscumpăr greșelile, ci greșitorii.”

“Nu fac să dispară din lume greșitorii, ci greșelile” (PSJ 56).

Apogeul vieții sale de iubire se manifestă mai ales după 1947, moment în care decide să rămână în România, țară ocupată și distrusă de suferințe.

Pentru cei sărmani și oprimați, tineri și bătrâni, bolnavi și sufletele în căutarea lui Dumnezeu, Mons. Ghika a ales să rămână în țara sa devastată. El vrea să fie cel ce aprinde flacăra iubirii în întuneric.

La sfârșitul vieții, în închisoarea Jilava, printre cei flămânzi, slăbiți, înfricoșați, umiliți, aproape zdrobiți, el încă mai găsește forța de a-i consola și întări, sprijinindu-se pe Domnul, pe forța Crucii!

“Cred în bunătatea Ta mai mult decât în realitatea care mă face să sufăr, mai mult decât în chinul meu” (PSJ 44).

Da, milostivirea față de cei sărmani îl duce până la jertfa de sine în această cumplită închisoare Jilava.

Toți putem crede că mărinimia Domnului prin noi întâmpină tristețea fratelui nostru sărman, îi arată bunătatea Sa și îl ajută să se ridice, să-și regăsească încrederea, să fie întărit și să devină el însuși o reflectare a bunătății Sale.

Gestul pe care îl așteaptă de la noi este unul simplu: să întind mâna mea către celălalt; să am inima deschisă spre celălalt.

Și chiar atunci când sărăcia mea vine să întâmpine o altă sărăcie, dacă ele aduc prezența lui Dumnezeu, milostivirea, iubirea Sa, acestea devin o sursă de bucurie și încurajare pentru amândoi.

Alături de Mons. Ghika, din străfundul sărăciei mele:

“Doamne, Te rog
dă-mi mie, slujitor nevrednic,
harul de a aduce un pic din inima mea
sărmanului pe care Tu îl pui pe drumul meu,
dar mai ales un pic din Inima Ta
compătitoare și milostivă
pentru a lumina această întâlnire.”
Amin.”

SUFERINȚA

*“... dar el a luat asupra-Și durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat.”
(Is 53,4)*

“A suferi înseamnă a resimți în tine însuși o lipsă și o limită. Privare de ceea ce iubim, limitare a ceea ce iubim. Suferim pe măsura iubirii noastre. Puterea suferinței se află în noi, la fel ca și puterea iubirii” (ES 61).

“A suferi înseamnă a fi rănit într-una din miile de iubiri ce ne compun. Înseamnă a resimți o lipsă și o limită, fie a bunurilor ce ne-au aparținut, fie a celor de care avem nevoie, fie a celor pe care le dorim. Suferința poate afecta astfel una din iubirile noastre din trecut, prezent sau viitor. Prin aceasta, ca și iubirea ce îi dă naștere, ea ne rănește personalitatea și o copleșește. Suferința este astfel o realitate, la fel de puternică ca și noi înșine, o realitate adversă care se află în noi și potrivnică nouă; ea marchează încetinierea sau oprirea uneia dintre aceste mișcări ale lumii ce ne permit să existăm” (ES 62).

Suferința sălășluiește în viețile noastre. Ea face parte din viață.

Suferința omenească este foarte vastă. Ea prezintă multiple fațete: durere, chin, pătimire, supărare, amărăciune, tristețe, sfâșiere, tortură, supliciu.

Orice suferință este o “durere”, o durere a trupului, suferință fizică sau o durere a sufletului, suferință morală. Este o realitate ce poate distruge armonia și pacea unei ființe atât în dimensiunea spirituală cât și în cea trupească și care poate modifica echilibrul vieții sale. Rana, fie ea mai mult sau mai puțin adâncă, are un anumit impact asupra homeostaziei organismului și o influență asupra mediului său.

Nimeni nu este cruțat căci rănilor se pot succeda încă de la naștere, câteodată chiar înaintea nașterii și de-a lungul întregii vieți.

Suferința este trăită fie personal fie colectiv, cum ar fi în cazul catastrofelor, cataclismelor, războaielor, epidemiilor...

O serie de întrebări arzătoare apar atunci frecvent în inima celui care suferă: Care este semnificația acestei suferințe? De ce mi se întâmplă tocmai mie? Este oare o pedeapsă, o corecție, o pură întâmplare, un act de dreptate sau, pur și simplu, o încercare? De ce suferă cei nevinovați? Cum să suferi în singurătate?

Pătrundem în misterul suferinței unde doar iubirea divină poate să ne lumineze în această realitate. Trebuie însă ca această iubire să se dezvăluie și ca inteligența noastră să fie capabilă să o perceapă.

Monseniorul Vladimir Ghika vorbește despre durere în următorii termeni: “*Durerea, înțeleasă*

creștinește, este, după cum am văzut, un sacrament enigmatic și al încercărilor” (ES 77).

În scrierile sale, el acordă o mare importanță suferinței și o explică în contextul credinței.

“În durere se regăsește ceva din esența misterioasă a sacramentului. Ea este un fel de sacrament al neantului, sacramentul “absențelor reale”, un sacrament inversat... Dumnezeu purtat de vid” (ES 66).

Păcatul a introdus suferința în lume. Dar Cel ce este doar iubire și care a învins păcatul prin iubire, l-a transfigurat și i-a dat putere răscumpărătoare. Crucea este forța care transformă durerea!

În lumina Cuvântului putem înțelege sensul suferinței prin Cruce și prin experiența Omului Dumnezeu.

Vladimir Ghika ne arată semnificația durerii prin prisma privirii creștine. Pentru el, suferința este o vizită a lui Dumnezeu.

“Suferința este Dumnezeu-aproape, pentru împlinirea unei legi divine rănite, mai veche decât lumea, veșnică, fără de început... este de asemeni Dumnezeu-aproape deoarece suferința fiind sfârșit și limită a noastră înșine, ne împinge înspre propriile noastre limite și ne învecinează, într-o manieră sensibilă, cu Dumnezeu, Cel care începe acolo unde noi sfârșim; - este Dumnezeu-aproape pentru că a ținut să vină la noi în chinul din care a făcut o posibilă mântuire; în sfârșit, Dumnezeu-aproape deoarece a

devenit El Însuși un om-al-durerii și persoana întru care s-a realizat Mântuirea-prin-durere” (ES 68).

În viață, noi suntem doar niște pelerini iar Dumnezeu ne vizitează prin fiecare eveniment dureros sau fericit. Într-adevăr, nimic din ceea ce ne privește nu este departe de Dumnezeu. Dumnezeu nu este niciodată indiferent.

Cel Veșnic ne acoperă neîncetat cu privirea Sa. El se coboară la nimicnicia noastră pentru a ne binecuvânta chiar și în noaptea adâncă a ignoranței noastre. Această intervenție misterioasă corespunde planului și voinței Sale Sfinte.

Uneori, El ne smulge un strigăt, același ca cel al lui Isus: *“Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?” (Mt 27,46 sau Mc 15,34).*

Domnul a pus în inima Monseniorului Ghika credință nemăsurată, cea care îi dă forța de a primi în pace vizita lui Dumnezeu în orice circumstanță.

Este adevărat că această pace nu l-a părăsit niciodată, nici măcar în momentul când a trebuit să înfrunte focul martiriului, martiriu al trupului și sufletului.

“O, Doamne, Tu ne vizitezi în profunzime atunci când ne vizitezi. O, Tu, Cel căruia îi datorăm propria noastră existență, în durere Tu atingi înseși rădăcinile ființei și atunci noi strigăm din adâncul ființei noastre mutilate; dar din clipa în care am știut Cine ești, Părinte al nostru, știi că strigătul nostru este încă chemarea Numelui Tău. Dacă bucuria Te numește, durerea Te cheamă... Numele Tău este peste tot

pentru un creștin și, odată cu Numele Tău, și Cerul” (ES 72).

Dacă mâhnirea poate fi vremelnică, ea poate fi și definitivă, veșnică atunci când omul cade în păcat și în ghearele morții.

Isus a învins păcatul și moartea prin suferința sa ascultătoare. Prin moartea Sa pe cruce El ne-a obținut harul Învierii.

El a învins răul și păcatul pe care l-a luat asupra Lui, iar victoria Sa este mântuirea noastră. Isus ne-a promis viața veșnică și unirea omului cu Dumnezeu. *“A venit să mântuiască pe cel pierdut”* (Lc 19,10).

Nu, Dumnezeu nu este indiferent, el veghează, este prezent, este mereu același în nopțile noastre cele mai întunecate.

Noi suntem copiii Lui și un Tată adevărat nu-și părăsește niciodată copiii deoarece îi iubește.

“Dumnezeu veghează – Dumnezeu veghează – El este marele Străjer al tuturor nopților, - nopți cumplite pentru El, nopțile inteligenței, nopțile inimii, nopțile trupului, nopțile răului ale cărui tenebre coboară ceas de ceas asupra umanității îndurerate. Cine ar putea spune cu câtă iubire ne veghează?

Această iubire are un nume și o calitate. Este o iubire infinită” (ES 84).

Suferința trăită cu Dumnezeu nu este inutilă, și ofranda noastră insignifiantă – dacă este oferită în unire cu Patima lui Cristos – devine pentru mulți dintre noi nu numai o sursă de viață, ci și o sursă de bucurie, “bucuria Crucii” și a acțiunii sale mântuitoare.

“Dacă tu știi să iei asupra ta durerea celui alt, Domnul va lua asupra Lui această durere, în tine, o va face să devină a Lui, adică lucrătoare de mântuire. O va lua cu un elan cu atât mai mare cu cât El o va găsi aproape dezrădăcinată și transplantată în inima ta.

Și cum El o găsește purificată de orice egoism, transfigurată prin milă, sfințită prin iubirea creștină, consolarea va fi mult mai puternică în aproapele nostru, binecuvântarea mai vie în tine, bucuria de mâine mai mare în amândoi” (PSJ 28).

Vladimir Ghika ne invită să *“ne bizuim pe Dumnezeu printr-un impuls la care participă tot sufletul nostru” (ES 82),* căci *“prin rănile Lui noi toți ne-am vindecat” (Is 53,5).*

Viața Monseniorului Ghika nu a fost lipsită de suferință: orfan de tată, împărțășind durerea mamei sale, cunoscând din experiență încercările războiului și bolile, el rămâne mereu prezent la suferința celorlalți. Va găsi de fiecare dată mijlocul de a-i consola pe cei aflați în durere, fie că este vorba despre suferințele sufletului, ale trupului, despre suferințe morale sau materiale. Aducându-și sprijinul fără limită, el plătește deseori cu propria sa persoană, dând dovadă de multă bunăvoință față de aproapele.

Astfel, în timpul peregrinărilor sale orientale, el vine în contact cu drama leproșilor. Se hotărăște atunci să studieze temeinic această teribilă boală pentru a se putea pune la dispoziția acestor bolnavi.

În anul 1939, după izbucnirea Celui de-al Doilea Război Mondial, el împarte cu frații săi mizeria și suferințele din România. Aici, el este considerat drept o permanentă providență.

După război, el continuă să fie însuflețit de același spirit de sacrificiu care l-a mânat să aline pătimirile fraților săi într-o țară ocupată și devastată de noul regim politic.

Dar pentru ajutorul spiritual și material acordat alor săi el va suferi persecuția acestui regim.

Suferința îi poate distruge chiar și pe cei mai puternici. Cu toate acestea, suferința proprie unită cu cea a lui Isus capătă forța de a transfigura sufletele. Ea dă harul convertirii inimilor.

Întemnițat, Monseniorul Ghika aduce în permanență alinare nefericiților săi camarazi. El nu ezită să se lipsească, pentru aceștia, de o parte din mica sa rație de mâncare. Îi încurajează și se roagă pentru cei care, ca și el, îndură supliciile detenției.

Prin rugăciunile sale, mai ales prin rugăciunea Rozariului sau Calea Crucii, își ajută camarazii să îndure totul din iubire pentru Isus. Îi convinge de faptul că cele mai insignifiante suferințe, asociate cu cele ale lui Isus, pot schimba fața lumii.

Numeroși sunt cei care l-au întâlnit pe Monseniorul Ghika în închisoare și supraviețuind, au ieșit de acolo transformați, devenind buni creștini, unii dintre ei chiar apostoli.

Vladimir Ghika și-a oferit cu generozitate moartea în temnița comunistă. El rămâne fidel la ceea ce a scris:

“A consola înseamnă a-i putea aduce celuiilalt ceva mai adevărat decât durerea lui.

A consola înseamnă a da viață unei speranțe.

A consola înseamnă a lăsa pe cel ce suferă să vadă în noi iubirea lui Dumnezeu pentru el” (PSJ 24).

Vladimir Ghika știe să-i întâmpine pe toți cei ce sunt în suferință deoarece compasiunea lui Cristos sălășluiește în inima sa. Maica milostivirii, Preasfânta Fecioară Maria i-a dat întotdeauna încredere și forță în momentele de suferință.

Atunci când suntem răniți, Domnul ne-o dă pe Maica Sa, cea care *“stătea la piciorul Crucii” (In 19,25).*

Rugăciunea *“Bucură-te Marie”* l-a însoțit pe Monseniorul Ghika până în clipa morții sale. Prezența Fecioarei Îndurerate a alinat și chinurile camarazilor săi de temniță.

Isus a suferit din iubire și suferința sa e victoria iubirii. Iubirea este capabilă să vindece toate rănilile.

*“Inima Străpunsă a lui Isus e focarul de unde iubirea divină se răspândește ca un foc în întregul univers” (D. Dideberg *Contemplând Inima lui Isus*, p. 67).*

Suferința noastră unită cu cea a lui Cristos este o forță foarte mare căci participă la Mântuire.

Întreaga suferință a “trupului lui Cristos” unită cu patima lui Isus se transformă într-o suferință mântuitoare.

În scrisoarea sa apostolică *Salvifici doloris*, Papa Ioan Paul al II-lea ne arată sensul creștin al suferinței: “Misterul Mântuirii lumii este în mod uimitor înrădăcinat în suferință și în schimb aceasta găsește în acest mister referința sa supremă și cea mai sigură” (Ioan Paul al II-lea, “Sensul creștin al suferinței”, scrisoare apostolică din 11 februarie 1984, p. 93).

Împreună cu Monseniorul Ghika să-l rugăm pe Domnul să ne dea vindecarea tuturor suferințelor noastre:

“Doamne Isuse,
Tu care cunoști atât de bine
suferința omenească,
Tu care veghezi în noaptea suferinței noastre,
Tu care ești Cel ce ia asupra Sa, din iubire, toată suferința noastră,
Te rugăm, dă-ne harul de a avea,
ca și Vladimir Ghika,
O încredere nemărginită
în Iubirea Ta de Înviere,
Iubirea Ta infinită!
Amin.”

CUVÂNTUL, O SURSĂ VIE

*“Cerul și pământul vor trece,
dar cuvintele mele nu vor trece”
(Mt 24,35)*

“Sfânta Scriptură prezintă numeroase imagini ce se aplică sufletului făcut de mâinile Domnului, suflet ținut în mâinile Sale și pregătit în fiecare moment al vieții pentru o eternitate de fericire pe care o poate accepta sau refuza.

Să îl ascultăm un moment pe Dumnezeu vorbind în Cartea Sa Sfântă și să culegem ecoul Domnului în sufletele străbătute de suflul Sfântului Duh.

Cetatea sfântă a Ierusalimului, Dumnezeu o ia deseori drept imagine a sufletului nostru, cetatea aleasă în care se ridică în toată măreția sa sufletul nostru, templu unic al Dumnezeului celui viu. El numește această cetate – într-un pasaj care m-a emoționat în trecut, într-una din orele în care cartea se întredeschide ca o inimă de frate, – o numește “micuța mea sărmană. Tot acestea sunt cuvintele pe care, în tăcerea și intimitatea abisurilor noastre, Dumnezeu le spune și le repetă fiecărui suflet. Care este oare sufletul omenesc care, măcar o singură dată, oricât de împovărat ar fi fost el, nu a auzit, în orele de tristețe, vocea Prietenului Veșnic, spunându-i: “sărmanul meu micuț”? (ES 89).

Sfânta Scriptură, Cuvântul lui Dumnezeu, este un cuvânt viu care îi vorbește celui care se apleacă cu credință și încredere asupra cărții cărților.

Cartea înțelepciunii și adevărului este locul în care se manifestă prezența lui Dumnezeu: ea este o persoană care vorbește, îndrumă, corectează, face alianță, încurajează și însoțește în fiecare moment al vieții.

Cuvântul este Isus, Cristos cel ce se dăruiește.

Cuvântul este revelația persoanei lui Cristos, a învățaturii sale, dar îndeosebi a iubirii sale răstignite pentru a ne dăruia viață.

El este prezența Domnului Înviat, semn de speranță pentru orice creștin și promisiunea de viață veșnică.

Sfânta Scriptură este în același timp locuința Sfântului Duh. El este cel care însuflețește cuvântul, ne face să-l iubim, să-l cunoaștem în profunzime, ne învață să avem încredere în el și să îi urmăm sfaturile.

Monseniorul Ghika se apropie cu deosebită venerație și oferă Cuvântului divin un loc foarte important în viața sa.

La Paris, el alege abația benedictină a Sfintei Maria, situată în strada La Source, pentru a trăi intens Liturghia Cuvântului. Frumoasele celebrări de acolo îl ajută în acest contact permanent, căci prin fiecare slujbă Biserica se exprimă și le vorbește credincioșilor ei.

Cuvântul este, de fapt, centrul vieții Bisericii, fundamentul credinței sale, al comuniunii între creștini și harul unei rodnicii spirituale.

Monseniorul Ghika consideră că viața unui creștin trebuie să fie impregnată de Cuvânt și, în acest scop, își invită fiii spirituali să citească și să mediteze lecturile Euharistiei din ziua respectivă.

“Adusă de curgerea zilelor, de însuși timpul pe care îl trăim, și în același timp bogată prin experiența seculară ca de o sevă divină, ea constituie în Liturghie un “mare jurnal” al Domnului, jurnalul ținut în numele Domnului și cu o infailibilă siguranță, a istoriei divine și a ceea ce, în istoria umanității, participă la viața divină. Înzestrat cu virtutea supremă de acțiune, acest “jurnal” apreciază în mod suveran oamenii și faptele; el consemnează “singurele lucruri necesare” în formule nepieritoare, dialog întrețesut de cuvântul divin exprimat prin cuvinte omenesti și cuvântul omenesc care are o gândire inspirată divin.

Noi înbinăm ceea ce provine din această sursă pururea vie cu viața noastră de zi cu zi, căutând punctul de inserție cel mai simplu și ușor de găsit” (ES 16).

Cuvântul devine pentru Vladimir Ghika o sursă vie din care creștinul se poate hrăni în fiecare zi. În marea sa iubire pentru Cuvânt, el a simțit mereu dorința de a scrie o carte despre Biblie, dorință pe care nu a putut să o realizeze.

El trăiește cuvântul psalmului ca o realitate: “*Făclie picioarelor mele este Legea Ta, și o lumină cărărilor mele*” (Ps 118,105).

Având în suflet Cuvântul divin, el crede în forța Sa care luminează și edifică trupul lui Cristos. Monseniorul Ghika consideră Cuvântul o hrană a sufletului, care îl îndeamnă la reculegere și adorație.

În lumina Cuvântului, el se ocupă de formarea spirituală a laicilor împreună cu Jean Daujat și Yvonne Estienne la Centrul de Studii Religioase. Din anul 1925, acest Centru continuă să lumineze sufletele laicilor, însetate de Cuvântul lui Dumnezeu.

Vladimir Ghika este considerat de către Jean Daujat un precursor în ceea ce privește nevoia studierii Cuvântului divin de către laici. În această epocă, el întâmpină învățătura Papei Pius al X-lea care, în enciclica sa *Acerbo Nimis*, solicită înființarea de școli pentru formarea religioasă a laicilor.

Meditarea Cuvântului este pentru el o modalitate de a rămâne cu Isus. Lectura, rugăciunea și interiorizarea Cuvântului fac parte integrantă din activitatea sa zilnică.

Evanghelia după Sfântul Ioan, cel pe care Isus îl iubea, capătă o rezonanță specială pentru el. Meditația acestei Evanghelii și spiritul apostolului preferat al lui Cristos l-au mânat să înființeze comunitatea din Auberive a Fraților și Surorilor Sfântului Ioan, în care nu domnește decât o singură lege, aceea a iubirii.

Această lege a iubirii, legea Noii Alianțe, devine pentru el singurul ghid al vieții sale, unicul drum spre

frații săi, luând în fiecare zi din inepuizabila sursă a Cuvântului. Cu sufletul înflăcărat, el arată calea lui Dumnezeu Fraților și Surorilor Sfântului Ioan.

Creștinilor, Monseniorul Ghika le transmite o linie de conduită autoritară, dar în același timp debordând de iubire:

“Pe Tablele tari de piatră ale Legii stătea scris: “Să iubești...”, și nu “tu ai datoria să iubești”, și nici “oamenii trebuie să iubească”... “Să iubești” este mai autoritar, mai imperativ, mai frumos, mai părintesc sub această formă decât sub oricare alta” (PSJ 137).

Nu este oare actual mesajul pe care Vladimir Ghika îl prezintă grupului de femei de la Centrul de Studii privind Evanghelia după Sfântul Ioan?

“[...] Trebuie să facem acest studiu dintr-o perspectivă actuală, căci această Evanghelie răspunde tuturor problemelor existenței noastre. Sfântul Ioan este în esență un martor. El nu își începe relatarea printr-o enumerare a faptelor ci prin afirmarea divinității lui Cristos, punct de la care este esențial să pornim. Este deci indispensabil pentru noi să ne gândim la prezența reală a Verbului în spatele cuvintelor acestei Evanghelii din care niciun singur cuvânt și nicio singură iotă nu este fără semnificație” (Miribel 137).

Atenția și tandrețea Domnului pentru fiecare dintre noi se exprimă prin Cuvânt. Din Cuvânt străbat căldura și apropierea unui Dumnezeu iubitor. Să îl ascultăm pe Vladimir Ghika:

“Sfânta Scriptură nu ne spune că Dumnezeu ne adăpostește în mantia sa, sub cortul său, nici la umbra sfânta a mâinii Sale, ci sub Aripile Sale” (PSJ 136).

Inteligența și inima sa sunt centrate pe Cuvântul divin ce se manifestă constant de-a lungul întregii sale vieți. Prin intermediul Cuvântului, el descoperă misterul propriei vieți și cel al vieții celorlalți, ajungând până la mărturia martirului.

În calitate de preot și părinte spiritual, el oferă în fiecare zi Cuvântul lui Dumnezeu. Acțiunea sa este cea a unui misionar iar convertirile se multiplică chiar de la începutul activității sale sacerdotale.

Prin rugăciunile și acțiunile sale, cuvântul său poartă o revelație. El este activ sub influența suflului Duhului Sfânt, dezvăluind prezența lui Cristos și Vestea cea Bună ce îl însoțește.

Persoanelor pe care le întâlnește, el le descoperă prezența lui Dumnezeu și le dezvăluie iubirea lui Cristos.

Cuvântul lui Dumnezeu poartă în el forța și puterea pe care se sprijină Biserica. Cuvântul, hrană, sursă a vieții, comuniunea neîncetată cu Dumnezeu cel viu este de asemenea viața și sufletul misiunii.

Cuvântul trăit și celebrat de către Monseniorul Ghika întâmpină misiunea și acțiunea întregii Biserici, cea de evanghelizare în tot locul.

Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție se află chiar în centrul Revelației.

Prin intermediul învățaturii Conciliului Vatican II (*Dei Verbum*), observăm Noul Testament urmând Vechiului Testament și deschizând drumul comuniunii cu frații din prima alianță și cu Bisericele Ortodoxă și Protestantă. Conciliul Vatican II a permis astfel ca Sfânta Scriptură să își reia locul primordial în viața credincioșilor săi. *“Nu numai cu pâine va trăi omul, ci tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu”* (Mt 4,4; Dt 8,3).

Cuvântul lui Dumnezeu sau Isus este Prezența zi de zi pe care ne sprijinim, ea este cea care dă viața întru Domnul.

Reculegerea organizată de Vladimir Ghika pentru Surorile Sfântului Ioan în luna septembrie a anului 1926 descoperă cât de mult viața sa spirituală se sprijină pe Cuvântul divin (Durand 161). Textele privitoare la “Rugul aprins” din Vechiul Testament și “Predica de pe munte” sau “Rugăciunea sacerdotală a lui Isus” din Noul Testament, alese de el pentru această reculegere, exprimă elanul inimii sale pentru înțelepciunea Bibliei și arzătoarea sa dorință de a transmite cu putere Cuvântul Domnului.

Pasajele care relatează înmulțirea pâinilor, învierea fiului văduvei sau un Dumnezeu care îl plânge în fața noastră pe prietenul său Lazăr, sunt menționate în scrierile sale. Descoperim astfel toată frumusețea și duioșia psalmilor ca și misterul Învierii care ne permite să sesizăm toată prețuirea sa pentru Sfânta Scriptură.

În rugăciunea “Tatăl Nostru”, Fiul Domnului este cel care îi vorbește Tatălui Său Ceresc. Meditația acestei rugăciuni ne arată cât de mișcat este părintele Ghika de această atitudine egoistă ce se limitează la nevoile înguste în raport cu Tatăl nostru Ceresc, care trebuie să fie unicul scop a iubirii și venerației noastre.

“Tot ceea ce deformează viața noastră interioară poate arăta în modul mai mult sau mai puțin inconștient în care denaturăm, în noi înșine, textul rugăciunii “Tatăl Nostru”.

În loc de a spune “Tatăl Nostru care ești în Ceruri”, ceea ce spunem este conform calității sufletului nostru: “Judecătorul nostru care ești la tribunal”, “Furnizorul nostru care ești la tarabă”, “Creditorul nostru care suni prea des la ușa noastră”, “Sursă primordială pe lângă care noi nu suntem decât un ecou pierdut în depărtare”, “Domnul nostru Atotputernic în fața căruia noi nu suntem decât pulbere”, “Însoțitorul nostru de care prea mult dispunem cu larghețe” – și așa mai departe, urmând o dezolantă varietate de posibilități... Nu mai rostim în adevăr cuvintele pe care Dumnezeu ni le-a învățat pentru a ne ruga Tatăl Nostru... care ești în Ceruri” (PSJ 155).

Nu ne aflăm oare aici în fața unui mesaj cât se poate de actual al Monseniorului Ghika pentru noi și timpul în care trăim? De fapt noi, fiii Domnului, cum oare ne adresăm Tatălui Nostru?

Să primim Cuvântul Domnului în inimă, să ni-l însușim, să ne rugăm în contextul vieții noastre, aceasta este învățătura lui Vladimir Ghika pentru fiecare dintre noi.

El ne invită să simțim apropierea, căldura, actualitatea acestui Cuvânt în viața noastră și să o întâțăm în adâncul inimii noastre. “*Slujind Cuvântul*” (Fap 6,4), el îl meditează, îl aprofundează și îl transformă în rugăciune. Mărturia credinței sale atinge astfel cu forța sa inimile și realizează adevărate convertiri.

Rostind cuvintele din “Tatăl Nostru”, noi Îl preamărim și binecuvântăm pe Tatăl Ceresc, recunoscându-i blânda sa paternitate și iubirea sa atentă.

El este Cel care ne vindecă de orice rău, ne ferește de toate obstacolele ridicate de către veșnicul ispititor. Dumnezeu ne păstrează în Inima Sa, căci suntem copiii Săi.

Adânc ancorat în Cuvântul Domnului, Vladimir Ghika, profet pentru timpurile noastre, ar putea spune precum Ieremia: “*Cuvântul Tău a fost bucurie și veselie pentru inima mea*” (Ier 15,16).

Forța pe care o iradiază cuvintele Sfintei Scripturi este deosebit de importantă pentru noi. Astfel, prin meditație noi primim lumină și curaj în viața noastră de zi cu zi.

Cuvântul lui Dumnezeu, primit prin suflarea Sfântului Duh și păstrat în adâncul sufletului nostru, ne transformă în oameni ce vorbesc despre Dumne-

zeu și care ating sufletele celor pe care îi întâlnim, căci “Sfântul Duh *dă sufletului sensul Cuvântului*” (PSJ 40).

La Angelus-ul din ziua de duminică 30 august 2009, Papa Benedict al XVI-lea ne invită spunând: “Ascultați Cuvântul lui Dumnezeu... căci acest Cuvânt este sursă de înțelepciune, lumină, inteligență și viață”.

Împreună cu Vladimir Ghika, putem să ne rugăm:

“Doamne,
 prezent în Sfânta Scriptură,
 cu elanul credinței noastre, te rugăm:
 dă-ne nouă harul de a Te întâlni
 în Cuvântul Tău,
 dă-ne nouă harul de a iubi Cuvântul Tău,
 dă-ne nouă harul de a trăi Cuvântul Tău
 și de a întipări Cuvântul Tău în inima noastră
 ca să putem să-l împărtășim și să-l facem cunoscut,
 astfel încât Lumina Ta
 să strălucească și să lumineze
 drumul vieții noastre,
Tu, Cel care ești Calea, Adevărul și Viața (In 14,16).
 Amin”

O VIAȚĂ EUHARISTICĂ

*“Și iată, Eu cu voi sunt în toate zilele,
până la sfârșitul veacului”
(Mt 28,20)*

“Iată că se ivește în El extazul Miracolului Milostivirii, la ora despărțirii. Iată sosind darul cel mai complet care a fost vreodată făcut ființelor de la Crearea lumii; dar ce fel de dar? Dumnezeu însuși, Dumnezeu dăruit de către Dumnezeu-devenit-om printr-o hrană și o băutură pe potriva slăbiciunii noastre. Alții lasă prietenilor lor, despărțindu-se de ei, o amintire, un semn de afecțiune, o imagine: El, El Însuși. Însă acest dar ce se face nu va șterge, în bucuria dăruirii, o suferință neobișnuită și smerită. Totul se face printr-o sfâșiere; Domnul care este aici, aproape de noi, i-a iubit pe ai Săi, i-a iubit până la capăt, după cum spune Evanghelia, cu simplitate – sfârșitul vieții, sfârșitul puterilor sufletului, ultimele limite ale iubirii create” (ES 106-107).

Euharistia este, pentru Vladimir Ghika, iubirea infinită ce se dăruiește celor pe care îi iubește.

În acest mare mister al Bisericii, Cristos, prin prezența Sa, îi dă forță și vitalitate precum a promis:

“Și iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Mt 28,20).

Acesta este darul lui Isus în cea mai profundă smerenie, sub forma simplă a pâinii și a vinului devenite Trupul și Sângele Său, căci:

- El vrea să fie cu noi;
- El vrea să rămână cu noi;
- El vrea să sălășluiască în noi.

Este cea mai mare dorință a Sa.

Domnul vine să ne caute întâmpinându-ne chiar și în necazurile noastre. Vladimir Ghika se exprimă astfel în *Gânduri pentru zilele ce vin*:

“Fie ca Mântuitorul, în fața nenorociri mele, să-și aducă aminte că pentru mizeria noastră a coborât printre noi și a regăsit ceea ce era pierdut!

Fie ca Cel ce sfințește să-Și amintească, în fața suferinței mele, că El este Darul, Darul fără măsură, Darul etern, Darul care satisface din plin...” (PSJ 70).

El nu dorește doar să rămână cu noi, dar El vrea de asemeni să ne hrănească din propriul trup și propriul său sânge *“căci trupul Meu este adevărată mâncare și sângele Meu, adevărată băutură” (In 6,55).*

Acest dar l-a făcut în Joia Mare cu ocazia cinei pascale în mijlocul alor săi: *“Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu...”*; *“Beți dintru aceasta toți, căci acesta este Sângele Meu...” (Mt 26,26-28).*

Cu încredere și credință primim acest dar căci el este un miracol al Domnului dar și un miracol al credinței.

Iar Vladimir Ghika continuă:

“Dar iată o undă nouă de bucurie nemărginită... Inima divină simte că cea mai tulburătoare exigență, aceea de a crede că această bucată de pâine frântă și că această picătură tremurătoare sunt într-adevăr trupul și sângele Omului-Dumnezeu prezent în întregime într-una ca și în cealaltă, – va răspunde cea mai deplină, cea mai absolută încredere, și în acest schimb de miracole, miracol al atotputerniciei ce iubește, miracol al credinței ce iubește, se va încheia într-o comuniune pe care nici îngerii din ceruri nu ar fi îndrăznit să o viseze, bucurii pământești de neuitat” (ES 107).

Da, a primi Sfânta Euharistie, trupul și sângele Mântuitorului Nostru, este o mare bucurie, una dintre cele mai mari bucurii de pe pământ.

Este trupul și sângele lui Cristos, Cristos care ne iubește, ne mântuiește, ne vindecă și ne reconfortează, dăruindu-ne o fărâmə din viața Sa, în această viață pe pământul nostru suferind și pradă păcatului.

Monseniorul Ghika numește aceste momente incomparabile de întâlnire *“minute fondatoare de eternitate”* (ES 108) iar Isus ne spune și astăzi: *“Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi”* (In 6,54).

Sfântul sacrificiu al Euharistiei este viață și sur-să de viață pentru fiecare dintre noi căci după cum spune Cuvântul Isus este *“Pâinea vieții”* (In 6,35).

Euharistia este de asemeni o comuniune pe care noi o oferim din adâncul inimii “pentru gloria lui Dumnezeu și mântuirea lumii”. O comuniune cu clerul, cu ordinele călugărești, cu toți cei consacrați, cu laicatul și întregul popor al lui Dumnezeu. O comuniune însă și cu Preasfânta Fecioară Maria, cu sfinții și cu toate persoanele decedate.

Astfel, întreaga noastră viață trecută, prezentă și viitoare devine o Euharistie, o ofrandă bine plăcută Preasfintei Treimi.

Isus se oferă pe Sine ca sacrificiu și, împreună cu El, pe toți cei ce reprezintă Trupul Său mistic, Biserica.

Viața fiecărui creștin poate fi o Euharistie. Viața lui Vladimir Ghika este o autentică Euharistie, o viață consacrată și jertfită din plin.

Ca orice Euharistie, viața lui Vladimir Ghika începe în “numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh”.

Ca toți fiii Bisericii Ortodoxe, el a primit în același timp sacramentele botezului și confirmării, pece-tea Duhului Sfânt, ca și sacramentul Sfintei Împăr-tășanii cu trupul și sângele lui Cristos.

Prin aceste sacramente, Isus intră în viața sa cu toată forța iubirii Sale pentru a-i da viață din însăși viața Sa.

Harul consacării își va găsi împlinirea în sacramentul preoției, ce îi oferă o viață de plenitudine în unire cu Cristos. Ca și Învățătorul Său, el devine preot și jertfă. Vocația sacerdotală, survenită târziu, rămâne misterul relației sale intime și neîntrerupte cu Isus.

Demnitatea sacerdotală conferă un sens și o semnificație vieții sale de preot prezent în lume pentru ca această lume să se transforme și să primească însăși viața Domnului prezent în fiecare Euharistie.

Ales de către Dumnezeu, el ascultă cu atenție vocea Celui care i-a spus: “... *Ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și să aduceți roade, și roadele voastre să rămână*” (In 15,16).

Toți cei care au fost martorii unei Euharistii celebrate de Vladimir Ghika au fost profund mișcați de adâncă sa reculegere, de modul în care a trăit jertfa Liturghiei, prin unirea sa cu Isus și suferințele Sale. El se oferă pe sine “pentru slava lui Dumnezeu și pentru mântuirea sufletelor” pe care le conduce pe calea cerului.

Primește cu venerație trupul și sângele lui Isus, într-un spirit de iubire și contemplație. Din toată inima primește viața divină a lui Isus, participând la durerile și patima Sa dar și la forța Sa de Înviere și mântuire.

La fiecare Euharistie trăită în acest spirit, el primește acest har reînnoit al unirii. Toți cei care au participat la Liturghia sa, au avut de fiecare dată, un

foarte puternic sentiment că se află în prezența Domnului.

În fiecare zi, Monseniorul Ghika celebrează Euharistia, fie în biserică, în fața credincioșilor săi, sau în compania câtorva prieteni apropiați, ca de exemplu familia Maritain de la Meudon fie, mai târziu, la București, în salonul propriului său apartament.

Pentru el, oficierea Euharistiei nu este doar o frumoasă ceremonie sau o activitate de rutină. Euharistia este o participare vie la sfântul sacrificiu al Mielului nepătat, la viața Sa însăși, viață capabilă să învingă moartea prin moartea și Învierea Sa.

Henri Ghéon aseamănă Liturghia Monseniorului Ghika cu cea a Parohului de Ars: “De la început până la sfârșit, Liturghia părintelui Ghika era o pură agonie în care el retrăia toată suferința lui Cristos răstignit, focar nestins de viață intensă, iradiantă. Spirit al Liturghiei, spirit al rugăciunii, o rugăciune atât de vie și neîntreruptă, pe care o purta cu el: nu puteai să-l privești și să-l asculți fără a te ruga” (Galzain 77).

Nu, celebrarea zilnică nu este în niciun caz pentru Vladimir Ghika o simplă obișnuință ci un eveniment, evenimentul cel mai important care centrează viața sa și viața celorlalți deoarece ea este sursă dată-toare de viață.

Care este răspunsul nostru la acest minunat dar al lui Dumnezeu? Vladimir Ghika răspunde el însuși acestei întrebări:

“Sfânta Ostie ne aduce, după Evanghelia Cuvântului, Evanghelia Tăcerii. Iar noi suntem cei ca-

re, în Prezența Sa, trebuie să îi răspundem purtând, de la noi către Dumnezeu, «Vestea Bună» a Împărăției Sale în noi” (PSJ 112).

Din inima sa de apostol pornește totodată un elan de recunoștință pentru binefacerile Sfintei Euharistii:

“Mulțumescu-ți Ție, Doamne! Mulțumiri aducem Ție din partea celor care suntem și nu știm să mulțumim... Mulțumim prin cuvinte sărace ca noi înșine dar în care punem tot sufletul nostru. Acesta este trupul nostru, acesta este sângele nostru, prezente trupului și sângelui Tău, și ne dăruim Ție într-un strigăt de făgăduință și recunoștință” (ES 107).

Orice Sacrificiu Euharistic se traduce printr-un har de solie, o misiune, acea de a împărtăși și celorlalți viața lui Isus. Această misiune nu este prin urmare rezervată unei singure persoane, ci trebuie să se deschidă către viața lumii.

Fiecare este trimis pentru a împărți, la fel ca pâinea, pe Isus Însuși, milostivirea Sa, bunătatea Sa și Învierea Sa.

Vladimir Ghika resimte foarte puternic această dorință arzătoare de a-l purta pe Isus către semenii săi. De fapt, Isus Însuși, primit odată cu Euharistia și prezent în inima sa, este pe punctul de a-l întâlni pe aproapele său, transformând această întâlnire într-un moment sfânt, “Liturgia aproapelui”.

El are chiar obiceiul de a spune că dacă Isus nu se află între tine și mine, nimic nu trece.

Astfel, Isus prezent, Isus-Euharistic, hrană pentru drumul vieții, poate arăta oricui Chipul Său prin intermediul celui ce L-a primit celebrând sfântul sacrificiu al Euharistiei.

Împreună cu Vladimir Ghika, Doamne, Te rugăm:

“Prin Sfânta Euharistie,
arată-ne nouă
Chipul Tău de Om și de Dumnezeu.
Prin Sfânta Euharistie,
hrănește-ne cu Viața Ta.
În Sfânta Euharistie,
dezvăluie-ne nouă
Iubirea Tatălui Ceresc
pentru fiecare din noi,
care să ne umple de Sfântul Tău Duh.
Amin.”

HARUL ADORAȚIEI

*“Rămâneți aici și privegheați”
(Mc 14,34)*

“Pentru această agonie ai cerut de la noi o oră de rugăciune în comun, o Domnul meu! Și nu se va spune că nu vom veghea cu Tine o oră macar în această seară. Tu ești aici, noi suntem cu Tine și veghem Doamne, ia și primește în mâinile Tale sufletul acestei ore.

Și această oră izolată, pe care am vrea, ar trebui să o repetăm mai des, fie astfel ca ea să aducă multe lucruri cu ea. O cer eternei Tale cunoașteri, Dumnezeul meu; nu-i așa că tu aștepti ceva de la aceste rugăciuni începute la picioarele Tale?

Nu-i așa că Tu vei face ceva în plus pentru binele sufletelor noastre și al lumii, datorită acestei ore?

Iată-ne cu mâinile întinse spre tine în această sărmană unică oră aflată între două eternități, cea de dinainte și cea de după... Dă-i ei o virtute ascunsă... fie ca ea să fie atât de smerită cum vei dori debutul unei ere.

... nu este în niciun caz o emoție subită, zadarnică și pasageră pe care noi am venit să o căutăm aici – nu! Inima noastră vie de creștin vine să-ți ceară să

fie, precum inima noastră de carne, servitorul docil, frecvent și puternic al Vieții celei mari. Ea caută activitatea neobosită a împărăției vii a Domnului, cu puterea constantă a unui organ făcut pentru aceasta, din mijlocul trupului pe care l-ai consacrat în serviciul vieții.” (ES 111-112)

Cu o inimă debordând de credință, noi îl putem contempla pe Isus, prezent realmente în Sfântul Sacrament. Prezența Sa este discretă, nu se impune, dar este atât de puternică. Este Isus om adevărat și Dumnezeu adevărat. Oricine se poate lăsa privit de El. Oricine poate trăi o experiență personală a prezenței Sale.

Pentru Vladimir Ghika, venerarea Trupului Euharistic al Mântuitorului nostru se află în centrul vieții sale spirituale, sub forma unei prelungiri a jertfei Liturghice.

Isus rămâne, așa cum a promis, în mijlocul nostru pentru a ne conduce azi încă prin Duhul Său Sfânt, pentru a ne însoți pe drumul vieții noastre, pentru a ne inunda cu prezența Sa, pentru a ne privi și a-L putea privi și noi la rândul nostru. Este El, Emanuel, Dumnezeu-cu-noi.

Vladimir Ghika este un om al adorației. El petrece ore întregi într-o adorație tăcută. El adoră Inima Dumnezeului său viu care se află în fața sa, ascunsă în Sfântul Sacrament. Prin gând și rugăciune el încearcă să regăsească figura umană a Dumnezeului Său, Sfânta Față a lui Isus.

De altfel, el invită pe fiecare dintre noi a-L căuta, a-L chema și a-L găsi “*căci El este aici cu atotputernicia și bunătatea Sa suverană*” (ES 98), el invită, de asemeni, pe fiecare să-și îndrepte toate gândurile către El deoarece El, Isus Cristos, dorește să întâlnească pe fiecare și să vorbească fiecăruia dintre noi.

În acest sens, Vladimir Ghika repetă cuvintele psalmului:

“O, de i-ați auzi glasul care zice: «Să nu vă învârtoșați inimile voastre»” (Ps 94,7-8).

Prin intermediul adorației, Vladimir Ghika dorește să cunoască și să înțeleagă secretul Inimii Mântuitorului său.

“Ascultați...

O inimă sfântă bate în tăcere și pentru totdeauna, la umbra altarelor; o inimă vie, simbol eficace și viu al Dragostei Eterne a lui Dumnezeu pentru noi, sursă autentică și aproape de orice har: Inima Învățătorului nostru invizibil și prezent, ce tresare în pieptul Său. El ne vorbește despre iubirea întrupată a lui Dumnezeu, dragostea Omului Dumnezeu, târâtă pentru noi în mizeria unei umile vieți umane, a unei existențe tulburate, a unei pasiuni atroce, a unei morți reale – supusă în sfârșit admirabilei, dar pasivei și brutalei servituți de aliment supranatural, Pâinea miracolului în care el supraviețuiește” (ES 99).

Vladimir Ghika ne cere și în ziua de astăzi să ne apropiem de această Inimă în casa Domnului deoarece Isus este tot atât de prezent în mijlocul nostru ca acum 2000 de ani în mijlocul discipolilor.

“Cel care contemplă Inima lui Cristos descoperă Iubirea Sa răscumpărătoare” (Daniel Dideberg, *Contempler le Cœur du Christ*, p. 91).

Euharistia este sacramentul prezenței reale și în acest sacrament “*inima dumnezeiască bate pentru eternitate*” (ES 100).

Vladimir Ghika, predicând “ora sfântă”, propune un exercițiu pios care ne permite a intra în relația cu Isus: în tăcerea bisericii, singur, în singurătatea ce învăluie rugăciunea noastră, punând mâna noastră pe piept, “*în fața Domnului, să percepem prin atingere bătaia vieții*” (ES 101) și să ne gândim că fiecăre bătaie a inimii noastre reprezintă “*o chemare a Domnului*” (ES 101). La fiecare astfel de bătaie, Dumnezeu ciocănește la ușa inimii noastre și așteaptă răspunsul la următoarea întrebare: “*De câte ori această inimă, inima noastră, a bătut pentru Dumnezeu?*” (ES 102).

O mare familiaritate cu Cristos, transpare din toată viața lui Vladimir Ghika, îndeosebi când se află în fața Sfântului Sacrament. Această familiaritate este mereu impregnată de mult respect și venerație față de Dumnezeu.

Părintele dominican dom Olphe Gaillard, de la abația Sainte Marie de Paris din strada La source, unde locuia Monseniorul Ghika, povestește că acesta petrecea multe ore, în tăcere, în fața Sfântului Sacrament.

El îi oferea Domnului o noapte de adorație din Joia mare până în Vinerea mare.

Prezența reală a lui Cristos în Euharistie se află în centrul existenței sale. Ostia din tabernacol îl umple de uimire căci Acesta este Cel care a spus: *“Și iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului”* (Mt 28,20).

El nu își poate desprinde privirea și inima de Cel care rămâne cu noi. Cuvintele sale străbătute de focul Duhului Sfânt exprimă toată iubirea Sa pentru Cel care nu este decât Iubire. Încrederea sa în Inima lui Isus era nemărginită.

Într-o seară, când se pregătea să celebreze “ora sfântă” într-o capelă pariziană, Vladimir Ghika află că printre participanți se numără și două persoane protestante.

Preferând atunci să expună doar Sfântul Sacrament, Părintele Ghika se exprimă astfel: “Deoarece ne este dat să-L avem aici, în fața noastră, pe Isus Cristos însuși sau Cuvântul lui Dumnezeu, prezent în mod real, cel mai bun lucru pe care îl putem face este să tăcem și să petrecem această oră privind-L, ascultându-L în adâncul inimii noastre și iubindu-L” (Miribel 118).

Vladimir Ghika intră deci într-o adorație tăcută. Credincioșii se temeau că noii veniți nu vor fi chiar mulțumiți... însă Monseniorul Ghika conta pe prezența reală. După această “Oră sfântă”, cele două persoane, atinse de harul acestei rugăciuni, îi vor cere lui Vladimir Ghika să fie primite în Biserica catolică.

În fața Sfântului Sacrament noi intrăm într-o stare de încredere filială, ne deschidem inimile și îi mul-

țumim Domnului pentru Prezența și binefacerile Sale. Îl preamărim pentru toate darurile pe care în mod gratuit ni le oferă.

Isus rămâne însă în relație cu noi sub forma pâinii și a vinului. Prin harul credinței noi ne putem apropia de El, Îl putem percepe și contempla. Inima Sa, debordează de iubire, o atinge pe a noastră pentru a o aprinde cu flacăra sentimentelor sale divine.

Orice formă de adorație este o școală prin care Sfântul Duh ne învață, ne formează pentru misiunea specială ce ne revine fiecăruia în Biserică de a ne ruga prin Cuvântul Său, de a anunța Evanghelia, de a ne oferi în tăcere, de a întinde mâna fraților noștri pentru a servi, pentru a rămâne în lumina binecuvântării Sale, pentru a primi Iubirea Sa căci, primind totul de la El, putem oferi enorm, la rândul nostru, celorlalți.

În orice adorație este esențial a avea dorința de a fi acolo cu El. Contează însă, în același timp, decizia de a-L iubi chiar în absența oricărui sentiment și de a petrece un timp cu El. Vom fi astfel transformați, primind darul Său de lumină căci:

“Aproiați-vă de El și vă luminați; și fețele voastre să nu se rușineze” (Ps 33,5).

În cadrul mării mișcări pentru sfințirea laicatului care este astăzi, lucrarea Sfântului Duh în Biserică, Vladimir Ghika poate fi considerat un precursor. Spiritul de adorație se regăsește atât în comunitatea Sfântul Ioan din Auberive cât și în propria sa viață spirituală.

În spiritul adorației lui Vladimir Ghika observăm venerația sa față de Inima lui Isus, Domnul și Dumnezeuul său, pe care de atâtea ori indiferența noastră pare să nu îl vadă...

“O inimă-refugiu, sprijin și blând adăpost, apărare,

*Singura care nu îi este niciunui suflet străină
Singura care nu vrea să uite și nici să se schimbe*

*Singura unde iubirea nu este decât iubire, iubire
imensă,*

Fără ca nimic străin să nu fie amestecat.

*Iar această iubire care ne însoțește de la nașterea
noastră*

Pe care nimic nu ajunge să o descurajeze

Nici răutatea inimilor noastre, nici indolența

Până când ești învelit în lințoliu

Ea mijlocește fără repaos în tăcere

Și la Judecată apleacă balanța în favoarea ta...

*O, singură inimă care este astfel și pe care noi o
lăsăm singură” (LIT 49)*

Zi și noapte în Sfântul Sacrament Isus este prezent cu noi. El ne invită pe fiecare dintre noi: *“Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi odihni pe voi” (Mt 11,28)*. În adorație noi intrăm într-o relație de intimitate personală cu Isus care ne aduce pacea și ne reînnoiește în viața noastră ca și în relațiile cu frații noștri.

Suntem convinși că Monseniorul Ghika găsește în adorație toată forța și rodnicia necesare misiunii sale.

Și cum să nu accepți azi că Vladimir Ghika este un premergător în ceea ce privește noile comunități în care harul rugăciunii și adorației se află în centrul vocației contemplative?

Putem menționa aici comunitatea “Ierusalim”, “Arca” lui Jean Vanier, comunitatea “Sfântului Ioan”, comunitatea “Cuvântul Vieții”, comunitatea “Emanuel”, comunitatea “Bucură-te!”, școala de evanghelizare *Jeunesse-Lumière...* pentru a aminti doar unele dintre aceste comunități noi.

Grupurile de rugăciune din “Reînnoirea carismatică”, au deasemeni o viață de adorație care le conferă o mare forță spirituală.

Să ne amintim cuvintele Sfântului Părinte Ioan Paul al II-lea care a sugerat ca temă pentru Ziua Mondială a Tineretului, organizată în Germania în anul 2005: “*Am venit să ne închinăm Lui*” (Mt 2,2). La începutul pontificatului său, același suveran pontif spunea: “Să nu ne măsurăm timpul când dorim să-L întâlnim prin adorație, prin contemplarea plină de credință pentru a repara gravele delictе ale lumii. Fie ca adorația noastră să nu înceteze niciodată!” (Ioan Paul al II-lea, *Dominicae Coenae*, 3).

Impresionanta adorație de la Ziua Mondială a Tineretului a deschis drumul dialogului Sfântului Părinte Benedict al XVI-lea cu tinerii.

Harul adorației este un har al Bisericii, un har ce transformă și reînnoiește lumea căci prezența lui Isus viu în bisericile noastre acționează cu toată puterea. Trebuie să cerem cu smerenie acest har oferind prezența și timpul nostru.

Vladimir Ghika ne interpelează prin viața sa de adorație și ne invită să-l imităm. Vom fi surprinși să observăm harurile pe care le vom primi în cursul acestui timp de contemplație. Viața noastră spirituală va renaște. Viața Bisericii va fii reînnoită.

Acum, Doamne, Te contemplăm și Te adorăm împreună cu Vladimir Ghika:

“Te rugăm, Doamne,
să primești prinosul nostru de laudă și adorație.
Și te rugăm să ne dai harul,
ca fiecare bătaie a inimii noastre să fie o dovadă că
noi suntem aici
prezenți la prezența Ta,
și fiecare tresărire a inimii noastre să fie o adorație
tăcută, dar fidelă,
a Inimii Tale prea Sfinte.
O, Isuse,
Tu, Domnul Vieții,
Tu, Domnul vieții noastre.
Amin.”

SFÂNTA FECIOARĂ MARIA

“Cine-i aceasta care ca zarea strălucește, și ca luna-i de frumoasă, ca soarele-i de luminoasă, și ca oastea de război temută?” (Ct 6,10)

“Fără îndoială tot ceea ce ne vine de la Isus ne vine în mod indirect de la Sfânta Fecioară și necesită o neîntreruptă recunoștință și trezește în noi o atenție dăruitoare de învățăminte, ca și de binecuvântări; celelalte sacramente sau binefaceri divine reprezintă însă instrumente separate, efecte ale activității Domnului: Sacramentul ce ne reunește aici este însuși trupul Fiului Sfintei Fecioare în persoană, iar nu ca ecou al acțiunii sale. Situația este, în acest caz, aceeași cu cea a Întrupării pe care o prelungește printre noi; în locul unei astfel de binecuvântări și a unui astfel de ajutor din partea Fiului Sfintei Fecioare, aici ni se prezintă propriul trup și sânge aparținând Fiului Fecioarei Maria. Iar Biserica ține să proclame identitatea absolută între trupul lui Isus ce ni se oferă prin Euharistie și trupul lui Isus cel născut din Fecioara Maria. Fără a fi diferit am fi putut în intențiile Domnului să vedem această legătură mai atenuat sau sub o prezentare deosebită.

Or ea este așa, Dumnezeu a dorit să fie astfel. Ceea ce preamărim în bisericile noastre este acea, glasul Sfântului Duh ne îndeamnă cu toată autoritatea și ne face să cântăm: «Ave, verum corpus natum de Maria Virgine». Acesta e cântul viu de credință, speranță și iubire care trebuie să plutească asupra adunării noastre ca un imn distinct, ca un suflet ce vorbește în întrunirile noastre de astăzi” (Miribel 179).

Vladimir Ghika își iubește cu duioșie mama pământescă și această iubire el o împărtășește cu o altă mamă, Maria, Maica cerească, Fecioara plină de tandrețe și compasiune, darul lui Isus pe drumul Calvarului. Monseniorului Ghika consideră că Isus a dorit să le ofere tuturor fraților săi “*creatura cea mai sfântă din univers și mama cea mai mamă care poate exista*” (Miribel 191).

În “grădina Maicii Domnului”, așa cum este cunoscută România încă din timpuri străvechi, icoana Sfintei Fecioare nu lipsește din nicio casă.

Românii o iubesc și o cheamă cu dulcele nume de Maica Domnului. Ei îi cer sprijin și protecție în fiecare situație, în mod deosebit în momentele de restriște.

În unele icoane ortodoxe, Sfânta Fecioară este reprezentată având trei mâini: cu două din ele îl susțin pe pruncul Isus în timp ce a treia mână ni se întinde nouă pentru a ne veni în ajutor. O astfel de icoană poate fi admirată în Biserica Sfântul Nicolae de la mănăstirea Neamț.

Fecioara Maria este Maica plină de milostivire care vine în ajutorul creștinilor, le oferă adăpost păcătoșilor și îi consolează pe cei necăjiți, îi vindecă pe cei bolnavi și se apleacă asupra fiecăruia dintre noi.

Privirea Monseniorului Ghika se îndreaptă deseori spre Sfânta Fecioară pe care o preamărește în special cu ocazia frumoaselor sărbători din România care celebrează Nașterea Domnului, Buna Vestire sau Adormirea Maicii Domnului. În țara românească sunt multe sanctuare care posedă icoane făcătoare de minuni, cum ar fi cea de la Nicula care a vărsat lacrimi sau cea de la Cacica sau de la Maria Radna. În aceste locuri de pelerinaj se adună pelerini îndeosebi la datele de 15 august (Adormirea Maicii Domnului) sau 8 septembrie (Nașterea Maicii Domnului).

În aceste sanctuare unde răsună imnurile acatiste sau paraclisele, Sf. Fecioară este invocată contemplând unul după altul fiecare mister al vieții sale. Acestea sunt cântate sub forma unor invocații fervente:

“Bucură-te, Fecioară Neprihănită, fortăreață și adăpost pentru oameni,

Bucură-te, cetate a marelui Rege,

Bucură-te, Logodnică divină

Ce-a primit cu teamă Cuvântul lui Dumnezeu”.

În mijlocul tuturor primejdiilor putem implora ocrotirea Mariei, cântându-i laude și intonând un imn de mulțumire pentru victoria ei asupra răului.

Acatistul este un imn ce se ascultă în picioare (*a-cathiste*) pentru a respecta Întruparea Domnului,

anunțată de către Înger, la fel cum și Cuvântul lui Dumnezeu se ascultă stând tot în picioare.

Sfânta Fecioară primește cu bunăvoință orice rugăciune și oferă fără încetare consolarea sa milostivă căci mijlocirea ei pe lângă Fiul său divin are întotdeauna o mare putere.

Vladimir Ghika, încă de pe genunchi mamei sale ortodoxe, este scăldat deja în această atmosferă de încredere și de iubire față de Neprihănită.

În discursul “Sfânta Fecioară și Sfântul Sacrament”, pronunțat de către Vladimir Ghika în luna noiembrie a anului 1928, în deschiderea Congresului Euharistic de la Sydney, în Australia (Miribel 203), observăm întreaga sa venerație și duioșia inimii sale pentru această Maică Neprihănită.

Vladimir Ghika vorbește despre misterul *fiat*-ului său, fiat ce ne oferă în același timp un Mântuitor și Mântuirea. Să-l ascultăm:

“Verbul divin, Cuvântul necreat, Verbul inefabil, Verbul articulat întâia dată în limbaj uman este scris de către Fecioara Maria în întregime, cu litere de carne și sânge, pentru mântuirea tuturor. Sfânta Scriptură nu mai reprezintă deci simple profeții și imagini. Cuvântul, devenit Fiu al omului de la fiat-ul Fecioarei Maria, se scrie cu trupul și sângele său. Cuvântul lui Dumnezeu, întregul mister al Domnului pentru noi – pentru eternitate.”

Cel ce ni l-a dat pe acest Mântuitor și această Pâine a Vieții este un fiat care exprimă Cuvântul ca-

re prin atotputernicia lui Dumnezeu, a realizat venirea Lui printre noi” (Miribel 183).

Maria, o femeie... simplă și pură. Maria, templul al întrupării. Maria, imaginea smereniei lui Dumnezeu. Acesta este locul unde Dumnezeu se coboară spre om, spre noi... cu umilință: *“Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi”* (In 1,14). Acesta este harul *fiat*-ului. Este misterul *fiat*-ului său. Este misterul încrederii fără margini în Cuvânt, încă de la început, pentru a ni-l dăruia pe Isus.

Învăluită în umbra Sfântului Duh, Maria este templul în care acesta înfăptuiește întruparea Cuvântului Domnului.

De-a lungul vieții noastre, *“Fecioara Maria cere ca Isus să crească în noi”* (Miribel 203). Ea este aici alături de noi, pentru a ne ajuta, susține și încuraja cu iubirea sa maternă astfel încât să putem deveni asemeni Fiului Său.

Vladimir Ghika o vede pe Fecioara Maria aplecându-se cu duioșie asupra rozariului uman al existenței noastre, urmărind firul vieții lui Isus în propria noastră viață.

“Nu deapănă ea oare, nu înșiră ea pentru fiecare dintre noi dar după dar, încercare după încercare, triumf după triumf, rozariul mântuirii noastre?” (Miribel 204).

Cât a trăit, Vladimir Ghika a spus precum Maria: *“Fie mie după Cuvântul Tău”* (Lc 1,38) și, la fel ca Maria, el acceptă cumplitul *fiat* al Crucii sale.

Putem afirma că Monseniorul Ghika a luat mână acestei Mame preaiubite, pentru a se pleca ca și ea și cu ea asupra suferințelor celor disprețuiți, a sărmanilor, implorându-l pe Tatăl Ceresc “*coborât-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriți, pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați...*” (Lc 1,52-53).

La ora actuală, în fața aspectelor îngrijorătoare ale mizeriei morale și materiale, care ne privesc și pe noi, poporul creștin îi poate adresa Maicii milostivirii această veche rugăciune:

“Sub scutul Tău alergăm, o, Preasfântă Fecioară Marie,

Nu disprețui cuvintele noastre când suntem în nevoi,

Ci izbăvește-ne de orice primejdie,

Fecioară slăvită, Fecioară binecuvântată”.

Monseniorul Ghika este interpelat în credința sa de către sora Pucci, fiică a Carității devotată Fecioarei Medaliei Miraculoase. Monseniorului primește harul de a celebra prima sa Liturghie în capela din strada Bac, la Paris, acolo unde Sfânta Fecioară Maria a apărut sorei Catherinei Labouré. Este o favoare deosebită pe care Sfânta Fecioară o acordă preotului Vladimir Ghika și în același timp un semn al delicateții sale de mamă.

În documentele privind Conciliul Vatican II, la capitolul VIII din *Lumen Gentium*, citim cele ce urmează: “Preafericita Fecioară Maria, Maică a Domnului, în misterul lui Cristos și al Bisericii, Maria nu poate fi concepută decât în Cristos și în Biserică”.

Același capitol ne-o prezintă pe Maria ca fiind templul Sfântului Duh, acoperită de umbra acestuia, Sfântul Duh cel ce înfăptuiește întruparea Cuvântului în propriul său trup.

Pătrundem astfel în iubirea misterioasă a Tatălui Cereș care dăruiește Sfântul Duh pentru ca Isus să poată veni pe lume spre “a salva ceea ce era pierdut” pentru a-și îndeplini și azi la fel ca și odinioară misiunea Sa.

Sfânta Fecioară Maria, “prima pe cale”, este aici pentru a ne arăta cum să înaintăm.

Pe drum, Sfânta Fecioară ne servește drept model și ne învață să spunem ca și ea: “Iată slujitoarea Domnului”. În credință, noi alegem deasemeni să răspundem ca și ea “Da!” la chemarea Domnului.

Ea este mijlocitoare fiind în același timp slujitoarea Domnului. Ea ne învață și ne îndrumă să devenim noi înșine slujitori.

Ca și în cazul Monseniorului Ghika, harul *fiat*-ului Fecioarei Maria poate deveni har pentru fiecare dintre noi: *fiat*-ul Bunei Vestiri dar și cel de la picioarele Crucii lui Isus.

Unită cu Isus, Sfânta Fecioară însoțește Biserica prin puterea Sfântului Duh la fel cum ne însoțește și pe noi pe drumul vieții, ea care și-a oferit viața ca jertfă până la cruce. Ea ne invită deasemeni să oferim viețile noastre pentru rodnicia Bisericii. Ea este cea care L-a purtat pe Cel ce poartă totul.

În gloria lui Cristos, ea, “atotputernicia în genunchi”, ne însoțește pe drumul Calvarului pe care îl

urcăm fiecare dintre noi; ea este cea care ne însoțește pe drumul pascal al lui Isus pentru a ne dăruii bucuria și victoria Învierii.

Maria slujitoare a Domnului, Maria mamă, Maria regină așa cum îi cântă oficiu de laudă și vecernie din perioada Postului Mare, ea “trezește în noi bucuria de a crede în întunericul nopții”.

Vladimir Ghika a compus o frumoasă rugăciune pentru Sfânta Fecioară spre a servi comunități Sfântului Ioan de la Auberive.

Să ne rugăm împreună cu el Sfintei Fecioare:

“Maica noastră
care ești în Ceruri,
Sfințească-se aici numele Fiului Tău.
Așează-ți aici casa ta
pentru împărăția Dumnezeuului celui Viu.
Facă-se nu numai Voia Sa,
ci și dorințele Sale să fie împlinite,
iar Pământul să pară mai puțin departe de Ceruri.
Fii binecuvântată pentru Pâinea Vieții,
pe care datorită Ție, fiii tăi adoptivi,
Repetând sacrificiul lui Isus
o primesc și ne-o dăruiesc aici în fiecare zi.
Ajută-ne să devenim mai buni
și să ne iubim între noi.
Apără-ne de noi înșine și fie ca neprihănirea ta
să mijlocescă mai ușor în mizeria mult prea reală
a faptelor noastre.
Facă-se voia ta. Amin.”

DOUĂ SACRAMENTE CARE DEZVOLTĂ VIAȚA BISERICII

“...toate sunt cu puțință celui care crede.”
(Mc 9,23)

“Toate acestea sunt pentru voi înșivă; dar trebuie să o știți, pentru întreaga lume, în această stare în care intrați, structura oricărei societăți se sprijină doar pe două sacramente fundamentale, – cel al Preoției, care ne dă preotul, – cel al Căsătoriei, care întemeiază familia; – cel ce Îl aduce pe Isus pe altar și Îl împarte tuturor, – cel ce îl aduce pe creștin, acest alt Crist dacă este fidel, la viața de pe pământ și celei din ceruri. Fiecare din voi sunteți aici unul din numeroșii depozitari ai acestei misiuni divine. Nicio societate nu poate evolua și progresa decât prin aceasta, oricât de ciudată poate părea o astfel de afirmație la prima vedere.

Iată ceea ce păstrează Biserica cu o grijă deosebită ceea ce a primit de la Fiul Domnului și păstrează, cu o sfântă intransigență, ale cărei motive nu sunt înțelese de către toți: o pură și inviolabilă doctrină ce se aplică în mod capital în viața de zi cu zi. Acesta este secretul divin al fericirii individuale și generale, pământești și eterne, pe care ea (Biserica) trebuie să păstreze cu orice preț acest tezaur ca și atotputernica sa virtute pentru cei ce vor să le înțeleagă și să le trăiască.” (HM)

Monseniorul Ghika înțelesese deja cu mult timp în urmă măreția sacramentului preoției.

“Orice preot, spunea el, trebuie să știe că, prin sacerdoțiul său, este un mare Domn al Bisericii lui Dumnezeu” (Daujat 169).

Preotul, cel care anunță Cuvântul lui Dumnezeu, este și cel care restabilește comuniunea noastră cu Dumnezeu oferindu-ne, prin intermediul sacrificiului lui Cristos, harul mântuirii.

“Unul este Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni” (1Tim 2,5), Isus, Mântuitorul nostru, lansează astăzi ca și ieri chemarea Inimii Sale pentru a alege preoți care să conducă la El poporul lui Dumnezeu. El este Cel care transformă întreaga comunitate de credincioși, Biserica, într-o *“Împărăție, preoți ai lui Dumnezeul și Tatăl Său”* (Ap 1,6).

Prin sacramentele Bisericii noi Îl întâlnim pe Isus. Acesta este cel ce lasă o urmă care transformă și dă fiecăruia forța Sa, harul lui Isus Însuși.

Vladimir Ghika consideră fiecare preot ca pe un mesager al lui Dumnezeu care are drept misiune sfințirea sufletelor.

Misiunea sa sacerdotală reprezintă o autentică vocație căci chemarea Domnului a răsunat în inima sa. Încă din anii tinereții, Vladimir Ghika a înțeles că vocația este un dar al lui Dumnezeu, un dar care trebuie primit cu recunoștință pentru binele Bisericii, pentru comunitate și pentru suflete.

Ministerul sacerdotal este mereu un semn de speranță, speranța că Dumnezeu, prin intermediul preotului său, are grijă de om și coboară în nevrednicia acestuia pentru a-l salva. Este un semn al mântuirii!

Respectând dorința mamei sale, Vladimir Ghika primește acest mare har de a fi un preot al Bisericii, doar după dispariția acesteia.

Întâlnirea cu Cristos care îl alege drept preot și mesager îl umple de bucurie dar și de o mare teamă, aceea a responsabilității de a se identifica cu Isus ca preot și victimă.

“O, preotul meu, cum vei îndrăzni tu oare să mă sacrifici, cu adevărat și în întregime, dacă tu nu te-ai sacrificat deja, la rândul tău, cu adevărat și în întregime?” (PSJ 77).

Prezentă, alături de soțul său, Jacques, la ceremonia hirotonirii lui Vladimir Ghika, la 7 octombrie 1923, în capela pariziană a Părinților Lazariști din strada Sèvres, Raïssa Maritain se exprimă astfel: “Cel mai frumos dintre toți a fost prințul Ghika însuși, abandonat total în Dumnezeu, extenuat, mai mult victimă decât sacrificator: astfel l-am văzut noi după hirotonire, în picioare, învăluit în albă, atunci când oferea mâinile sale spre a fi sărutate într-un gest demn de Angelico, atât de mult exprima smerenie și abandonare” (*Journal de Raïssa*, p. 290).

Preotul este în primul rând un mesager al Cuvântului lui Dumnezeu. Cristos pune propriile Sale cuvinte în gura preotului și prin acesta Cuvântul

Domnului ajunge la noi. Preotul, prin continuitatea apostolică, a primit Sfântul Duh prin impunerea mâinilor episcopului.

În misiunea sa unică, el este singurul ce poate spune “în persona Christi”: “*Acesta este Trupul Meu,... Acesta este Sângele Meu*” (Mt 26,26-28). Aceasta este celebrarea Euharistiei, sacrament misterios și sublim, inima vieții Bisericii.

Pentru Vladimir Ghika, de-a lungul vieții sale preoțești nu există bucurie în absența Euharistiei. Euharistia se află în centrul vieții sale căci ea reprezintă sacrificiul lui Cristos Însuși, sacrificiu oferit lui Dumnezeu, Tatăl Său, pentru noi, poporul său.

Împreună și urmându-L pe Isus, orice preot devine el însuși “mântuitor” prin identificarea sa cu Cel care și-a dat viața pentru noi. Căci preotul ce se află în fața noastră este sfânt; el este sfințit prin misterul vocației sale, sfințit prin prezența lui Cristos coborât în mâinile sale.

Prin puterea binefăcătoare a sacramentelor, preotul comunică Duhul vieții.

Sacramentul Botezului prin care toate păcatele sunt iertate, inclusiv păcatul original, ne permite să pătrundem în Împărăția Domnului ca fiu adoptiv al acestuia, copil al Bisericii.

Vladimir Ghika are mult respect și multă venerație față de acest sacrament. El obișnuia să îi îmbrățișeze pe copiii abia botezați căci era convins că aceștia au devenit prin Botez templul Celui Prea Înalt.

Vladimir Ghika avea de asemenea posibilitatea, în ritul greco-catolic de a administra sacramentul Mirului în același timp cu cel al Botezului. El primise de fapt permisiunea de a celebra în ambele rituri, latin și bizantin. În Orient, preotul este cel care botează și oferă în același timp sacramentul Mirului. Este un sacrament care completează harul Botezului care dăruiește forța și bogăția Sfântului Duh.

Un mare ajutor în vindecarea sufletelor îl primea Monseniorului Ghika prin sacramentul milostivirii, Spovada. Iertarea este cea care ne împacă cu iubirea Domnului și ne redă comuniunea cu El. Datorită acestui sacrament minunat, Isus vine El însuși să vindece inima rănită de păcat. Prin intermediul Lui, Dumnezeu reînnoiește în abundență miracolul convertirii inimilor.

Vladimir Ghika nu ezita de altfel niciodată să invite pe fiecare să primească iertarea Domnului. El nu dorea “să lase să treacă momentul de har”, căci voia ca fiecare să poată primi această transformare interioară ce îi putea da o forță nouă și o schimbare a vieții. Pentru el, primirea Împărtășaniei după obținerea iertării de păcate era o adevărată refacere a întregii persoane, un remediu eficace pentru orice rană. El nu ezita niciodată să spună: “*Spovediți-vă!*”, “*Primiți botezul!*” (Miribel 119), deoarece avea o încredere totală în forța divină a acestor sacramente. Nu este oare fiecare sacrament o întâlnire cu Isus și o reală efuziune a Duhului Său Sfânt?

Vladimir Ghika are un mare respect pentru misiunea sacerdotală și suferă realmente atunci când vede că misiunea aceasta nu este suficient respectată.

El se ruga pentru preoții care duceau o viață sacerdotală superficială sau care nu respectau esența sacerdoțiului lor. Le cerea în acest sens fiilor săi spirituali să se roage pentru ajutorarea acestor preoți în dificultate.

Astfel, Yvonne Estienne, una din persoanele ce se ruga pentru preoți, are inspirația de a fonda, împreună cu Monseniorul Ghika, asociația *Virgo Fidelis* pentru sfințirea preoților. De la înființare, asociația s-a mărit și este încă prezentă astăzi în zece dieceze din Franța. Această asociație a primit de curând aprobarea Bisericii pentru a fi înființată și în dieceza română de București. Atât în rit latin cât și în cel bizantin.

La Biserica Străinilor din strada Sèvres numărul 33, din Paris, Vladimir Ghika asistat de către abatele Jean-Pierre Altermann, s-a confruntat cu o serie de cazuri deosebit de grave: preoți care nu își respectau obligațiile, persoane căzute sub influența sectelor ocultiste, suferind devieri și pradă unor păcate grave, cazuri disperate care ajungeau la el în situații limită pentru rugăciuni de eliberare și izbăvire.

La fel ca Isus, el le arată compasiunea Stăpânului și Mântuitorului său care, prin forța crucii sale, iese mereu învingător din confruntarea cu mizeria și disperarea. Isus este de altfel cel care a spus: *“Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, îi voi trage pe*

toți la Mine” (In 12,32). Isus s-a referit la “toți” oamenii, nu la unul sau altul, la “toți” pentru că milostivirea sa se adresează oricărui om pradă suferinței. Fiecare preot este chemat să facă din viața sa o operă de compasiune; aceasta este esența sacerdoțiului său. Noi trebuie să ne încredințăm doar Cuvântului lui Cristos: “Rugați deci pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Său” (Lc 10,2).

Da, într-adevăr, avem nevoie de preoți! Poate că în ziua de astăzi nu ne mai amintim destul acest adevăr înscris în inima Evangheliei, și anume de a cere cu curaj, în credință, pentru a primi preoți conform rugăciunii de cerere învățate de la Isus.

Nu este suficient să cerem preoți, ci în mod special preoți sfinți care să se poată dăruii total operei Domnului de mântuire a sufletelor. Timpul și lumea noastră sunt însetate de astfel de preoți. Da, avem nevoie în Biserică de astfel de preoți, pe potriva Inimii lui Isus, ca acel sfânt preot din Ars (Ioan-Maria Vianney) care este un exemplu. Monseniorul Ghika a fost un astfel de preot care iradia milostivirea Domnului și lăsa să se întrevadă Inima lui Cristos.

Misiunea preotului, misiune de mântuire, continuă chiar și după plecarea sa în ceruri, căci el este “preot în veci”. Desigur, Monseniorul Ghika continuă și acum această misiune pentru suflete alături de Isus.

Să-i ajutăm pe preoții noștri mai ales prin rugăciuni, ei sunt chipul iubirii lui Isus pentru noi.

Vladimir Ghika era convins că viața Bisericii se desfășoară prin forța sacramentelor Preoției și Căsătoriei. Pentru el, sacramentul Căsătoriei avea o mare importanță.

Să ascultăm un pasaj din predica la căsătoria Prințesei Ileana cu Arhiducele Anton de Habsburg, în 1931:

“Un sacrament: un cuvânt care deține cheia întregului mister al existenței și destinului uman. Nu primiți doar o simplă binecuvântare, acesta nu este un contract, oricât de nobil, care vă unește, nu sunteți aici în cadrul unei simple ceremonii, pompoase și emoționante, tradiționale și binevenite, care să vă însoțească și să confere un caracter solemn începutului acestei uniri. Este ceva mult superior. În acest moment, rolul dumneavoastră este unul sacru, aproape sacerdotal, punct de plecare plin de consecințe în această lume și cea viitoare. Ceea ce veți exprima, printr-un cuvânt și un jurământ, nu este harul obișnuit dăruit unui creștin ce își îndeplinește datoria, ci o prodigioasă bogăție și misterul trăit al unui sacrament autentic, miracolul ajutorului său extraordinar, miracolul fecund și familiar, pentru cei care știu să îl înțeleagă, mereu la îndemâna voastră, abundent și spontan, care pot fi zilnic reînnoite și reînviat întru Domnul. Acest sacrament vă asociază la însăși opera Domnului ai cărei mesageri sunteți încă din momentul cuvântului dat, iar noi, preoții, nu suntem decât martorii autorizați. Astăzi, prin consimțământul și jurământul dat care vă dăruie unul celuilalt și care

vă consacra pe amândoi lui Dumnezeu pentru Slava Sa, exprimați primele cuvinte din misiunea sfântă ce durează toată viața și care, prin natura sa, nu încetează să fie o sursă permanentă de haruri, o comoară niciodată epuizată și în care putem pururea căuta, sursă invizibilă, pentru noi cât și pentru ceilalți, lumina, forța, bucuria rezervate de Dumnezeu celui care știe să le găsească, pentru a ne ajuta să înfruntăm, victorioși, toate vicisitudinile și dificultățile vieții” (HM).

Cuplurile căsătorite prezintă, din punctul de vedere al Monseniorului Ghika, o autentică vocație a sfințeniei.

Creștinii căsătoriți sunt chemați la sfințenie și pot găsi în sacramentul căsătoriei, prin prezența lui Isus, forța și curajul de a se angaja pe drumul dificil al vieții de familie.

Sacramentul căsătoriei poartă în esența sa toate harurile necesare sfințeniei.

Nu ne miră faptul că abatele Henri Caffarel, fiul spiritual al Monseniorului Ghika, a cărui beatificare este astăzi în curs, a înființat Echipele Notre-Dame care au fost și continuă să fie o cale de sfințire pentru atâtea și atâtea cămine creștine.

Percepem aici atât influența cât și clarviziunea Monseniorului Ghika, cel care i-a oferit Părintelui Henri Caffarel primele îndrumări spirituale. Statutul Echipelor Notre-Dame insistă pe forța acțiunii misionare și a rugăciunii, cât și pe dorința de a cunoaște voința Domnului în misterul căsătoriei creștine.

Considerăm că această cale trasată de către Monseniorul Ghika, tatăl său spiritual, atins de suflul Sfântului Duh, a devenit un mare har pentru Biserică și echipele Notre-Dame. Aceste căi de sfințenie accesibile cuplurilor căsătorite au dat sfinți recunoscuți de către Biserică, invocați și onorați de către creștini în viața lor de familie.

Căsătoria e, într-adevăr, o vocație de o mare frumusețe, dar și de o mare exigență. Chiar și în cele mai dificile momente, acest sacrament acționează eficient și dă dovadă de atotputernicia unui Dumnezeu iubitor.

Lumen Gentium a pus în valoare apelul la sfințenie adresat cuplului de-a lungul traseului său și a dezvoltat o spiritualitate adecvată vieții de familie.

Isus, Domnul și Mântuitorul, este Cel care prin prezența sa vie acționează în acest sacrament. Soții creștini, instrumente în mâna Domnului, devin purtătorii bunătății, iertării, iubirii și vieții Sale.

Acesta este harul micuței “biserici domestice”, harul casei din Nazaret.

Să ne rugăm împreună cu Monseniorul Ghika:

“O, preabunule Tată Ceresc,
te implorăm, în numele lui Isus,
să trimiți Duhul Tău de sfințenie
pentru viața Bisericii Tale.
Dăruiește-ne preoți sfinți!
Dăruiește-ne familii sfinte!
Amin”

SPIRITUL COMUNITĂȚII DIN AUBERIVE

*“Așa să lumineze lumina voastră
înaintea oamenilor”
(Mt 5,16)*

“[...] trebuie să regăsim, sub cenușa imperfecțiunilor noastre, această flacără a iubirii ce ne-a fost dăruită. Este o muncă foarte plăcută de a culege scânteile Duhului Sfânt pentru a face un foc viu și adevărat, o Realitate activă și sacră [...]

Și aceasta pentru a aduna în jurul acestui cămin luminos o familie spirituală, suflete iubitoare de Dumnezeu, și care, venind aici, încearcă să găsească în Duhul Sfânt căminul lor primitiv.

Acest foc al iubirii divine îl aveți în voi înșivă, în acea voință care este a voastră. Îl aveți de asemenea și în comuniunea și în contactul cu textele sfinte ce v-au fost propuse. Acest foc este un lucru care se dovedește cu mult mai mult decât se exprimă. El trebuie trăit, transmis, fără însă a-i răspândi sau difuza virtutea sa în efuziuni lipsite de conținut.

Focul iubirii trebuie dovedit. Vreți să fiți dintre acele suflete care își dovedesc iubirea cu prețul vieții lor?

Trebuie să ne concentrăm pe ceea ce trebuie să fim chiar înainte de a lua în considerare ceea ce trebuie să facem.

Înainte de a mobiliza sufletele generoase ale comunității Sfântului Ioan din Auberive pentru a le așeza acolo unde Dumnezeu vrea ca ele să fie, ne vom asigura că ele aparțin în întregime Domnului, conform Inimii lui Cristos, conform Inimii Mariei. Tot ceea ce este bun în noi trebuie să devină foc, un foc mistuitor care renaște fără încetare.

Recomandările noastre le-am pus sub semnul Rugului aprins. Focul arzător din rugăciunile noastre nu este o simplă figură de stil [...]” (Durand 162-163).

Da, această operă va fi veșnică, chiar dacă existența comunității Sfântului Ioan din Auberive nu a durat prea mult, chiar dacă frumoasa abație cisterciană, loc de naștere al acestei comunități, are o altă destinație la ora actuală, “spiritul din Auberive” va dăinui, flacăra iubirii sale va veni în contact cu alte suflete de-a lungul timpului, iar focul Sfântului Duh va continua să aprindă și alte inimi însetate de absolut, așa cum s-a petrecut cu cea a sfântului fondator al acestei comunități.

Vladimir Ghika este cel care a înființat comunitatea Sfântului Ioan. Comunitatea a luat naștere la Auberive, în dieceza Langres, la cincizeci de kilometri de nordul orașului Dijon, într-o abație cisterciană din secolul al XII-lea, devenită ulterior un peni-

tenciar pentru adolescente și o închisoare pentru femei. Răscumpărată de către Monseniorul Ghika, aceasta devine în cursul anilor 1925-1929 “Casa Fraților și Surorilor Sfântului Ioan”.

Abația fiind plasată sub patronajul Sfântului Ioan Evanghelistul, Monseniorul Ghika a dorit să intensifice legăturile dintre viața contemplativă și cea apostolică. Astfel, el a realizat statutul acestei opere în lumina personalității și spiritualității Sfântului Ioan. Alegerea aceasta nu este doar una personală ci și o alegere care se situează îndeosebi în linia Bisericilor orientale ce manifestă o venerație deosebită pentru Sfântul Ioan, Apostolul iubirii, “preferatul” Mântuitorului.

Sfântul Ioan este în același timp fiul preaiubit al Mariei, cel care a fost încredințat de către Isus Maicii sale, Maica noastră a tuturor, Maica întregii umanități. Lui Ioan, Isus i-a încredințat această comoară care este Maria, Maica Bisericii, Maica fiecăruia dintre noi, Maica milostivirii.

Să nu uităm însă că Sfântul Ioan este și profetul timpurilor de apoi.

Vladimir Ghika pune sub protecția lui comunitatea Sfântului Ioan care îi este atât de dragă. Această operă va continua să strălucească în marile Rusalii ale iubirii ce s-au răspândit în Biserica noastră. Spiritul iubirii va dăinui, el va rămâne singurul fundament al Bisericii căci este spiritul care izvorăște din inima străpunsă a lui Isus: El nu v-a înceta să irige viața Bisericii atât în momentele de bucurie cât și în vremuri

de restriște și îi va reda forța în cele mai cumplite momente de deznădejde.

Statutul comunității Sfântului Ioan a fost acceptat de către Roma în anul 1924. Putem spune, împreună cu Vladimir Ghika: “Petru a vorbit, acum Ioan poate intra”.

Proiectul inițial al viitoarei opere creștine apare în anul 1923 sub forma unui scurt text după cum urmează:

OPERA APOSTOLICĂ

I. SCOPUL ȘI SPIRITUL OPEREI

Să promoveze Împărăția universală a lui Isus:

- 1) aducând în mijlocul popoarelor prezența euharistică a Mântuitorului lumii, în special în țările păgâne și necredincioase;
- 2) expunându-l pe Isus adorației perpetue;
- 3) și nerefuzând nicio operă de caritate spirituală sau materială pentru a iradia în jurul nostru binefacerile iubirii Mântuitorului.

Să se inspire din modelul de iubire pentru Domnul Nostru și pentru dorințele Sale, din zelul depus pentru mântuirea sufletelor, din abnegația și unirea sa cu Dumnezeu, model care a fost seraficul Sfânt Francisc din Assisi.

II. MIJLOACELE

Mijlocul esențial va fi Preasfântul Sacrament, expus adorației permanente.

Se va face tot efortul pentru a aduna în jurul lui:

- 1) preoți, fie cei cu înclinații contemplative, fie cei ducând o viață apostolică, și în special a preoților-doctori din țările păgâne și necredincioase;
- 2) suflete adoratoare de preasfântul Sacrament;
- 3) cateheți, infirmieri și infirmiere,

astfel încât fiecare grup, oricât de mic ar fi, să devină un centru de caritate universală, având drept cămin și fundament prezența reală a lui Isus în sacramentul iubirii Sale.

III. PARTICULARITĂȚI

“Caracterul, spiritul și necesitățile fiecărui popor vor stabili operele exterioare pe care acesta trebuie să le întreprindă. Proiecte medicale, intelectuale, sociale, nimic nu va fi neglijat pentru a le veni în ajutor fraților noștri în nevoile lor” (Durand 49-50).

Acest proiect își va găsi o formă definitivă în statutul comunității Sfântului Ioan din Auberive. Regula de viață a comunității este o regulă foarte simplă: se intră în această comunitate din iubire pentru

Dumnezeu, se rămâne aici din iubire pentru Dumnezeu și se pleacă tot din iubire pentru Dumnezeu.

“Teologia necesității” joacă un rol fundamental în viața comunității Sfântului Ioan.

Prima regulă a operei este de a “căuta preferințele lui Dumnezeu”, de a descoperi Voia Sa în fiecare nevoie care se ivește.

Sfânta Providență dispune apoi de aceste necesități apărute în viața noastră. Este o chemare, o vocație, aceea de a profesa iubirea lui Dumnezeu la fiecare întâlnire, la fiecare eveniment, ceea ce putem defini ca fiind “spiritul comunității din Auberive”.

Spiritul operei Sfântului Ioan ne permite să întrezărim un drum de apostolat. Este un drum de iubire. Acest drum propus de către Vladimir Ghika nu este accesibil decât persoanelor trăind o viață de rugăciune, de reculegere, de adorație și de comuniune.

Acest drum de iubire răspunde tuturor exigențelor, exigențe ce sunt și la îndemâna laicilor. El este, totodată, un drum de sfințenie pentru laici, care au propria lor misiune de îndeplinit în sânul Bisericii, căci se adresează tuturor creștinilor fără excepție.

Să îl ascultăm pe Monseniorul Ghika vorbind despre această comunitate de iubire creștină:

“Această comunitate din Auberive trebuie să fie un focar arzător. Ea a fost sfințită de-a lungul secolelor de către focul iubirii divine, apoi profanată. Străduiți-vă să hrăniți această comunitate cu o flacără nemuritoare. Chiar dacă nu ar exista decât câ-

teva suflete pentru a întreține acest foc, opera va fi una veșnică” (Durand 164).

Spiritul comunității Sfântului Ioan este cel pe care îl regăsim în cartea ”Vizitarea săracilor”, scrisă de către Monseniorul Ghika pentru comunitatea Fiicelor Carității de la București.

În ”Vizitarea săracilor”, părintele Ghika îl regăsește pe Isus în cel oropsit. Acesta este primit cu brațele deschise căci fiecare Îl poate vedea în el pe Isus, iar comunitatea este o casă a Domnului în care este trăită o sfântă familiaritate.

Această sfântă familiaritate este cea de la Bethleem trăită cu Maria și Iosif a căror prezență impregnează toată atmosfera și acolo unde ești primit lângă Dumnezeu care acceptă *”oamenii de toate categoriile, din toate clasele, din orice rang, din orice națiune, din toate religiile”* (ES 170).

Familia Sfântului Ioan continuă să existe datorită unor suflete formate la această sfântă școală și care continuă să trăiască conform acestui spirit de iubire.

Putem considera că aceasta era forma de sfințenie pe care o trăia Monseniorul Ghika. În acest spirit el își continuă acțiunea apostolică și nu este uimitor pentru Biserica acestui secol ca el să fie considerat un precursor a ceea ce Dumnezeu vrea să facă pentru Biserica timpurilor noastre.

Exigențele de iubire rămân preponderente, iar ceea ce Monseniorul Ghika dorește pentru comunitatea Sfântului Ioan este ceea ce el învață și pe fiecare creștin.

Suflul Sfântului Duh este cel care, grație Monseniorului Ghika, pătrunde în istoria Bisericii prin intermediul acestor noi comunități de viață spirituală reînnoită care fac să avanseze în zilele noastre împărțirea lui Dumnezeu. Acesta este un suflu de reînnoire evanghelică care cunoaște o nouă înflorire în Biserică.

Viața consacrată, sub impulsul Duhului Sfânt, îmbracă o altă formă, mai adaptată condițiilor societății actuale.

În acest sens, putem menționa: Institutele seculare, muncitoarele misionare ale Mariei Imaculate având ca fondator pe Părintele Roussel, iar ulterior Căminele de Iubire (*Foyers de Charité*) și toate celelalte comunități noi dintre care unele sunt accesibile laicilor, inclusiv celor căsătoriți.

Asistăm la această vastă tendință de sfințire a laicului, un laicat consacrat și angajat în importante misiuni de apostolat din sânul Bisericii. Ne gândim deci la aceste noi Rusalii de iubire care, prin sfințirea laicului, se revarsă, inundă și irigă viața Bisericii.

Misiunea laicului în Biserică se realizează prin intermediul sacerdoțiului baptismal, propriu fiecărui creștin. “*Să aveți forța de a împlini acest tip de sacerdoțiu regal dăruit cu atâta generozitate și necondiționat oricărui suflet creștin!*” (ES 57) spunea Monseniorul Ghika fiecărui din cei botezați.

Monseniorul Ghika este fără îndoială un instrument al Sfântului Duh în ceea ce privește mișcarea de

sfințire și consacrare a laicului. El a suscitât noi vocații la sfințenie printre creștini. Rolul său spiritual a fost imens, iar influența sa a rămas la fel de intensă și în zilele noastre.

Spiritul comunității din Auberive, întemeiată pe principiul iubirii pentru Mântuitor, rămâne actual în Biserica noastră.

Să ascultăm rugăciunea compusă de către Monseniorul Ghika însuși pentru comunitatea Sfântului Ioan din Auberive, rugăciune inspirată de cuvintele Sfântului Apostol Pavel (cf. Durand 151):

“Cine ne-ar putea despărți
de iubirea Mântuitorului?
Oare încercările? – Nicidecum.
Oare frica? – Nicidecum.
Oare delăsarea? – Nicidecum.
Oare teama de primejdii? – Nicidecum.
Oare persecuțiile? – Nicidecum.
Oare tot ce ne poate zdrobi viața? – Nicidecum.
Căci sunt convins că
nici moartea, nici viața,
nici îngerii,
nici ceea ce conduce lumea sau pe noi,
nici cele prezente, nici cele viitoare,
nici violențele destinului,
nici ceea ce se află în înălțime,
nici ceea ce se află în adâncuri,
niciun alt lucru creat
nu va putea să ne despartă

de iubirea lui Dumnezeu,
în Isus Mântuitorul și Domnul Nostru.
Amin.”

VLADIMIR GHICA, PRECURSOR AL UNITĂȚII BISERICII

*“Ca toți să fie una...
ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis”
(In 17,21)*

“[...] Prin iubirea pe care o porți Sfintei Tale Biserici, grăbește Tu, Isuse, Bunul Păstor, ora unirii sufletelor creștine în adevăr și a inimilor în iubire. În sfârșit prin meritele și mijlocirea Preasfintei Maici a lui Isus și a martirului Sfântului Iosafat, pentru a aduce toate Bisericile creștine la Unitatea dorită de Preasfânta Inimă” (Galzain 730).

Printre cei considerați artizani ai unității Bisericii, Monseniorul Ghica se remarcă drept un “ambasador al Domnului”. În inima sa, unitatea Bisericii este o certitudine. În rugăciunea sa sacerdotală, Cuvântul Domnului, “*Tată, toți să fie unul*” este gravată într-un mod de neșters.

Suferința despărțirii de frații săi de credință îi dă speranță și forță pentru a lupta pentru unitate. El doarește din tot sufletul unitatea Bisericii și se dăruiește fără rezervă de câte ori are posibilitatea de a acționa în acest sens. Atât în misiuni oficiale cât și în cele neoficiale, el lucrează permanent pentru unitatea Bisericii în primul rând în calitate de creștin laic iar mai apoi de preot.

Născut într-o familie profund ortodoxă, contactul cu Biserica Romei îi dă credinței sale o lumină nouă și îi pune în inimă dorința arzătoare a unității, dorință ce nu-l va părăsi vreodată.

Între Bisericile din Orient și cele din Occident există diferențe semnificative chiar dacă acestea au trăit în comuniune timp de mai multe secole.

Structura Bisericii, care se sprijină pe episcopi în calitate de conducători ai Bisericilor locale, este o concepție ortodoxă.

Cele cinci Biserici principale sunt cele ale Romei, Constantinopolului, Alexandriei, Antiohiei și Ierusalimului. Acestea erau cât se poate de autonome unele față de celelalte, însă Biserica Romei și-a consolidat treptat autoritatea exercitată asupra Bisericii Occidentului și Episcopul Romei, succesorul Sfântului Petru, ajunge să își afirme autoritatea asupra întregii Bisericii.

În anul 1054, în Biserica de la Constantinopol, excomunicarea patriarhului Mihail Cerularius este depusă pe altarul Sfintei Sofia de către Papa Léon al IX-lea. La rândul său, patriarhul îl va excomunica pe suveranul pontif. Va trebui să fie așteptat anul 1965 pentru ca Papa Paul al VI-lea și Patriarhul Atenagora să ridice aceste excomunicări reciproce.

Dacă rana schismei rămâne, Bisericile separate își continuă drumul credinței. În pofida celor câteva încercări de a regăsi unitatea, drumul se dovedește a fi lung și dificil, uneori chiar imposibil.

În anul 1948, înființarea Consiliului Ecumenic al Bisericilor și, în intervalul 1964-1968, convocarea Conciliului Vatican II, în pofida tuturor rezervelor reciproce, apar ca o lumină și o speranță pe drumul unității.

Cunoscând harul lui Vladimir Ghika de a căuta în totul unitatea creștinilor, pare absolut necesar să parcurgem drumul său sa în sânul propriei familii.

Născut într-o țară ortodoxă, Vladimir Ghika primește în același timp cu botezul și confirmarea sau pecetea Sfântului Duh căci obiceiul ortodox impune ca ceremonia botezului să includă atât confirmarea cât și prima comuniune a copilului. Foarte de vreme micuțul Vladimir este inundat de un val de haruri.

Vladimir Ghika, prin naștere și prin educație, moștenește bogăția culturii greco-bizantine fiind, în același timp, format în spiritul contemplativ al Bisericii Orientale Ortodoxe. Mama lui l-a introdus încă din copilărie în această manieră orientală de a gândii și a te ruga “cu inima”.

Ulterior, la Toulouse, el va descoperi protestantismul. Mai târziu, datorită relațiilor familiale și prieteniei cu Cardinalului Mathieu, Arhiepiscop de Toulouse, va descoperi Biserica Catolică.

Începe atunci o lungă perioadă de căutări. Ochii săi spirituali se vor deschide către frumusețea credinței catolice, cu ocazia studiilor sale urmate la Roma, dar mai ales prin mărturia de viață a unui suflet sfânt, sora Pucci.

În cursul căutărilor sale spirituale care îi vor frământa deseori conștiința, el nu va găsi pacea și stabilitatea decât în Biserica unde se află supremația Sfântului Petru. El decide să devină fiu al acestei Biserici, convins fiind că *Ubi Petrus, ibi ecclesia*, și această convingere intimă nu-l va părăsi vreodată.

Profesiunea de credință și-o va face cu ajutorul prietenului său, Părintele Lepidi, în anul 1902, în Biserica Sfânta Sabina din Roma. Cardinalul Mathieu va fi și el prezent la această ceremonie.

Întrebat fiind despre motivul pentru care a luat această decizie, Vladimir Ghika va răspunde: “Am devenit catolic pentru a fi un mai bun ortodox”.

Suferința mamei sale ortodoxe este imensă la aflarea acestei vești, însă o va accepta în cele din urmă. Cu toate acestea, ea îi solicitase Sfântului Părinte Pius al X-lea, în cursul unei audiențe particulare, să nu își dea acordul la o eventuală dorință de sacerdoțiu a fiului său.

Sf. Părinte îl sfătuiește să rămână apostol al unității în societate ca “plămada în aluat”, în calitate de laic misionar printre credincioșii ortodocși din țara sa. Vladimir Ghika se va conforma.

Marele său respect pentru credința mamei sale ortodoxe reprezintă o mărturie nu doar a delicateții inimii sale de fiu, dar și a profundei recunoașteri și considerații față de religia celorlalți.

Vladimir Ghika va considera această intervenție a Sfântului Părinte ca pe o cale pe care Dumnezeu i-o trasează într-un mod providențial. El se dăruiește în

întregime unei vieți de milostenie față de aproapele său. Vocația sa de laic teolog și de apostol va iradia în lume începând cu acest moment.

Așa cum a spus prietenul său Jacques Maritain, mărturia vieții creștine a lui Vladimir Ghika se va exprima “la toate răspântiile carității”.

În 1904, la Biserica Sfinții Apostoli din Roma, el ține o alocuțiune despre Orient și Sfânta Fecioară, un magnific poem adresat Maicii Domnului. Cu profunzimea sensibilitate a sufletului său, Vladimir Ghika o evocă pe Maica ce l-a purtat și zămislit pe Creator și care este izvorul a toată milostivirea și a harului.

Pentru el, Orientul și Occidentul, care au sfâșiat trupul viu al Bisericii, posedă încă, în comun, o comoară, Sfânta Maică a Domnului. Ea este cea care deține o puternică forță de unitate și care veghează... Sfânta Fecioară are darul maternității universale și harul de a uni sufletele și inimile.

“Fecioara Maria este ultima care este abandonată în această scădere a credinței a Bisericilor divizate” (CM).

“Ea, Maica, este încă aici și, ca orice mamă, ea va fi ultima care îi va părăsi” (CM).

“Ea este și speranța viitorului” (CM).

“Ea este remediul degradării fatale a unui creștinism diminuat. Ea este cea care menține și protejează ceea ce rămâne în așteptarea acestei ore a reunirii, această oră a Domnului, către care putem avansa datorită Ei” (CM).

În cuvintele lui Vladimir Ghika întrezărim toată tandrețea inimii sale și încrederea pe care o manifestă față de Maica Domnului. Ea este liantul ce înfăptuiește unitatea Bisericii.

Întreaga istorie a mântuirii începe cu acel “Da” rostit de Maria. “*Fie mie după cuvântul Tău*” (Lc 1,38). Creștinătatea află în ea un sprijin solid pentru unitatea sa. Orientul și Occidentul îi poartă o vie devoțiune Sfintei Fecioare. Ea este lumina ce reunește sufletele catolice și ortodoxe din întreaga lume. Ea rămâne forța și semnul de speranță pe care doar o mamă le poate dăruia.

Vladimir Ghika are de altfel și o mare încredere în puterea rugăciunii și a iubirii fraterne.

“Occidentul cunoaște din ce în ce mai bine Orientul și invers. Nu se mai ignoră reciproc; se află unul în fața celuilalt. Rugăciunile au săpat la temelii barierelor și zidurilor, dărâmandu-le. Acum a sosit ora cuceririlor în numele iubirii și această iubire este opera sfinților și a Apostolilor. Este ora Sfințeniei atrăgătoare, a Sfințeniei vizibile, a luminii puse în sfeșnic. Readuceți tot și toate în Cristos!” (CM).

În 1914, la Roma, pe când era încă laic, organizează o întâlnire la Villa Medici între Cardinalul Désiré-Joseph Mercier, Arhiepiscop de Malines-Bruxelles și Aristide Briand. Acesta este începutul reluării relațiilor diplomatice între Franța și Vatican sub pontificatul Sfântului Părinte Benedict al XV-lea.

Unitatea Bisericii rămâne pentru el o dorință, o speranță, o bucurie.

Între anii 1921-1925, se organizează cinci întâlniri între anglicani și catolici, cum ar fi de exemplu cea dintre Lindley Wood, Viconte de Halifax și părintele lazarist Fernand Portal. Întâlnirea menționată are loc la Malines, în Belgia, sub conducerea Cardinalului Mercier. Aceste întâlniri sunt cunoscute de altfel în istoria ecumenismului sub numele de “Conversațiile de la Malines” și reprezintă preludiul dialogului oficial inițiat între anglicani și catolici.

În acest dialog teologic, Vladimir Ghika este unul dintre participanții activi. Relația sa de prietenie atât cu Lordul Halifax cât și cu Cardinalul Mercier au făcut posibilă această mediere importantă.

Din nefericire, problema succesiunii apostolice a ridicat o serie de obstacole în calea Conversațiilor care au trebuit să fie întrerupte.

Chiar dacă aceste “Conversații de la Malines” nu au fost o reușită, ele sunt considerate, cu toate acestea, din punct de vedere istoric, evenimentul ce a marcat începutul unui dialog. Acest fapt este atestat și astăzi cu ocazia întâlnirilor ecumenice.

De-a lungul drumului ecumenic, descoperim nume prestigioase cum ar fi de exemplu părintele Yves Congar, abatele Paul Couturier, inițiatorul săptămânii de rugăciune pentru unitate și părintele dominican Christophe-Jean Dumont, fondatorul centrului “Istina” de la Paris. Vladimir Ghika își are locul său ca urmare a eforturilor sale pentru înfăptuirea unității Bisericii.

Recent, declarația comună a Sfântului Părinte Benedict al XVI-lea și a Arhiepiscopului de Canterbury, Rowan Williams, din data de 23 nov. 2006, pune în valoare faptul că “adevăratul ecumenism depășește dialogul teologic; el atinge viața spirituală și mărturia noastră comună”, confirmând astfel importanța activității ecumenice a lui Vladimir Ghika.

În inima sa însă, chemarea lui Isus de a fi preot nu încetează să-l interpeleze. După decesul mamei sale, urmând de această dată elanurile sufletului său și interdicția Sfântului Părinte nemaieexistând, el se pregătește, încurajat de către prietenii săi, să primească sacerdoțiul.

Încă de la începutul apostolatului său sacerdotal, Vladimir Ghika visează la unitatea creștinilor.

Consacrarea sa sacerdotală de către Cardinalul Dubois are loc la data de 7 octombrie 1923 în capela Părinților Lazariști din strada Sèvres numărul 95, Paris, lângă învățătorul și modelul său spiritual, Sfântul Vincențiu de Paul.

O cerere semnată de către Monseniorul Chaptal este adresată Cardinalului Tacci pentru a obține pentru Vladimir Ghika, de la Sfântul Scaun, permisiunea de a sluji în ambele rituri, latin și bizantin. Printr-un *indult* al papei Pius al XI-lea, acestuia i se acordă această permisiune chiar la data consacrării sale.

Prima sa Liturghie este celebrată în capela Sfintei Fecioare a Medaliei Miraculoase, Casa Mamă a Fiicelor Carității. El va distribui participanților imaginea Sfântului Iosafat: acest sfânt ucrainean, pe nu-

mele său Ioan Kuntsevitch, era călugăr bazilitan la Vilna, preot egumen la mănăstirea sa și arhiepiscop de Polotsk. Născut în anul 1580, acesta este recunoscut drept un preot cu harul “convertiri” inimilor cât și un mare artizan al unirii cu Roma.

Cu această ocazie, Vladimir Ghika va compune o rugăciune ce primise *imprimatur* cu o lună înainte, la data de 8 septembrie 1923:

“Prin sângele martirilor, prin lacrimile văduvelor și ale orfanilor, dăruiește, Doamne, libertate Bisericii Tale și salvează sărmana Rusie. Pentru dragostea ce o porți, Doamne, Sfintei Tale Bisericii, grăbește, Isuse, Bunule Păstor, ora reunirii spiritelor creștine într-o adevăr și a inimilor într-o iubire. În fine, prin meritele și mijlocirea Preasfintei Maici a lui Isus și a Sfântului martir Iosafat pentru a readuce toate Bisericile creștine la Unitatea dorită de Preasfânta Inimă” (Galzain 73).

Apartenența sa la cele două rituri, cel oriental și cel latin, îi deschide posibilități de apostolat, atât în România cât și în altă parte, sub semnul unității.

“Teologia necesității”, sub semnul căreia stă întreaga sa viață, inclusiv apostolatul său sacerdotal, se regăsește și în numeroasele sale activități în favoarea unității Bisericii.

Originile sale, cultura, formarea religioasă, dar îndeosebi profunda sa credință fac din el o imagine vie a unității Bisericii, a unirii Orientului cu Occidentul.

Cea mai mare parte a activității sale sacerdotale ca pastor, confesor și director de conștiință se petrece în dieceza Parisului. În calitate de rector al Bisericii Străinilor din Paris, el se ocupă și de refugiații ruși, prelungind astfel acțiunea Vaticanului în sprijinul emigranților. Pentru el, aceasta reprezintă o ocazie în plus de a aprofunda cunoștințele sale bilaterale privind atât Orientul cât și Occidentul.

În cadrul apostolatului său pentru unitatea Bisericii, lui i se datorează publicarea *Liturghiei Sfântului Ioan Chrysostom (Sf. Ioan Gură de Aur)* în limba franceză pentru ca această frumoasă Liturghie orientală să poată fi urmărită cu mai multă ușurință.

El are o preocupare constantă de a face cunoscută spiritualitatea catolică și ortodoxă și de a asigura o legătură permanentă între cele două Biserici surori.

Însă evenimente tragice amenință Europa. În anul 1939, Monseniorul Ghika solicită și obține din partea Arhiepiscopului Parisului, Suchard, permisiunea de a rămâne în România pentru a putea veni în ajutorul țării sale.

Activitatea sa din România se apropie în mare măsură de cea a clerului catolic de rit oriental.

Laic, el a încercat, fără a reuși, să le introducă pe Fiicele Carității de rit bizantin în mediul greco-catolic.

Pe durata construcției bisericii greco-catolice din strada Polonă el colaborează cu viitorul Episcop Ioan Bălan.

În 1909, Arhiepiscopul Raymund Netzhammer a binecuvântat piatra de temelie a bisericii din strada Polonă în prezența părintelui Ioan Bălan și a prințului Vladimir Ghika.

În 1918, în urma Unirii Transilvaniei cu România, Biserica Catolică de rit oriental, Greco-Catolică, devine, în fapt, foarte influentă, iar Monseniorul Ghika își va continua activitatea în această Biserică.

Ulterior, în anul 1935, el o va ajuta pe ruda sa, sora Marie-Anne de Jésus (Madeleine Bossy), călugăriță la Langres, să întemeieze mănăstirea Anunțiatelor Celeste (Buna Vestire), de rit greco-catolic, la Iedera-Moreni (Prahova).

În anul 1939, colaborează cu Preasfințitul Vasile Aftenie, Episcop greco-catolic, cu Tit Liviu Chinezu, Protopopul Bucureștiului, și cu Preasfințitul Ioan Suci, Episcopul de Blaj. În parohia greco-catolică din strada Polonă el va desfășura un apostolat remarcabil.

Încă dinaintea construirii bisericii din strada Polonă la care a contribuit în mare măsură, Vladimir Ghika lucrează neobosit la reunirea credincioșilor greco-catolici din București. El îi invită să se întâlnească în capela baptismală din catedrala Sfântul Iosif din București pentru a se ruga, a-și mărturisi păcatele, pentru a primi sacramentele.

Ține numeroase conferințe, reunind astfel un număr mare de studenți ortodocși și catolici. În plus, se implică în activități de binefacere de orientare creștină. El le arată tinerilor români calea lui Isus,

planul divin pentru mântuirea lor personală, invitându-i să nu mai caute soluții economice, politice sau sociale la toate întrebările lor, ci mai degrabă un răspuns creștin.

În casa fratelui său Demeter, situată în bulevardul Dacia, Monseniorul Ghika celebrează Euharistia în salonul transformat în capelă. Această capelă improvizată este plină până la refuz de catehumeni, convertiți, tineri ortodocși și catolici însetați de absolut. “Comunicând iubirea, sacramentul Bisericii – în-deosebi Euharistia și reconcilierea – se extinde continuu și se restabilește unitatea în iubire” (D. Dideberg “Unitatea Bisericii la Sfântul Augustin”, Colecția Cunoașterea Părinților Bisericii 100, 2005, pg. 16-21).

Trebuie menționată prietenia sa cu părintele Teodosie Bonteanu, apostol ortodox, devenit catolic și, mai târziu, călugăr al ordinului bazilitan în mănăstirea Bixadului. Acesta este autorul unui cunoscută lucrări – “*O turmă și un păstor*” care vorbește deasemeni despre unitatea Bisericii.

Mons. Ghika îl sfătuiește și vine în ajutorul Arhimandritului ortodox Daniil Ciobotaru, Arhiereu al mănăstirilor din Basarabia, convertit la catolicism. El redactează note indispensabile traducerii în limba franceză a lucrării “*Chinurile nașterii celei de a doua*”, autobiografie a părintelui Ciobotaru. Prin intermediul acestei importante lucrări, el se adresează creștinilor din Occident pentru ca aceștia să înțeleagă calea unității.

Este momentul să ne amintim de relația sa de prietenie și respect reciproc cu Monseniorul Galaction-Cordun, episcop ortodox persecutat pentru credința sa. Vladimir Ghika are în același timp șansa de a-l cunoaște pe Arhimandritul ortodox Benedict Ghiuș, un mare rugător și trăitor al credinței, foarte respectat pentru caracterul său integru și viața sa trăită în mare unire cu Dumnezeu. *“Viitorul nu constă în despărțire. Viitorul constă într-o nouă uniune în lumina adevărului”* (Danubia 43).

Din 1948, Biserica Catolică de rit oriental nu mai are o existență legală. Congregația călugărilor bazilitani e dizolvată și toți călugării sunt aruncați în închisoare. În ceea ce-i privește pe episcopii celor două rituri, aceștia sunt încarcerați, maltratați și torturați.

În suferința acestor evenimente, activitatea Mons. Ghika nu este văzută cu ochi buni, îndeosebi în ceea ce privește unitatea Bisericii. Acesta este inițial pus sub urmărire și, ulterior, aruncat în închisoarea unde își va da de altfel viața ca martir al credinței.

Pentru Biserică, el rămâne un apostol al unității și un preot care face o punte între Biserica Orientului și cea a Occidentului. Artizan al păcii și speranței, el este cu mult înaintea timpului său. În rugăciunea de la consacrarea sa, Monseniorul Ghika exprimă cu multă forță această unitate dorită de Isus.

Decretul *Unitatis redintegratio* al Conciliului Vatican II subliniază importanța restaurării unității între toți creștinii.

În anul 1999, vizita Sfântului Părinte Ioan Paul al II-lea în România este considerată drept un eveniment cu o mare valoare ecumenică. Pentru prima dată, un suveran pontif este primit într-o țară ortodoxă. Această vizită reprezintă expresia unei mari dorințe de unitate între catolici și ortodocși chiar dacă drumul pe care îl mai au de parcurs Bisericile-surori trebuie să continue la lumina Evangheliei și sub suflarea Duhului Sfânt.

În România, Părintele Mathieu din comunitatea Fraților Sfântului Ioan din București se află în dialog cu părintele Iustin Marchiș și comunitatea ortodoxă a Bisericii Stavropoleos. Acești frați au inițiat proiectul unei ferme la Adunații Copăceni unde catolici și ortodocși poartă în inimile lor dorința arzătoare de unitate. Împreună, ei se roagă și muncesc. În această așezare a Sfântului Ioan se preconizează înființarea unui centru cultural care să poarte numele Monseniorului Ghika.

Cu o mare speranță în suflet, să prezentăm dorințele noastre Dumnezeuului Atotputernic:

“Doamne, Dumnezeu nostru,
prin mijlocirea Monseniorului Vladimir Ghika,
noi te rugăm îndepărtează de la Biserica Ta
orice duh de dezbinare și dă-ne nouă din belșug
unitatea Duhului în adevăr
și pacea inimilor tuturor creștinilor.

Maică a Domnului, Maică a Bisericii,
Reunește-ne întru unitate.
Amin.”

DĂRUINDU-ȘI VIAȚA

*“... pentru aceasta Mă iubește Tatăl,
fiindcă Eu Îmi pun sufletul...
Nimeni nu-l ia de la Mine
ci Eu de la Mine Însumi îl pun.”
(In 10,17-18)*

*“Dumnezeu dăruiește celor care dăruiesc.
Dumnezeu se dăruiește celor care se dăruiesc”
(PSJ 23).*

*“Atunci când “ziua se îndreaptă spre asfințit”,
discipolii nu mai pot fi recunoscuți, decât ca și Învă-
țătorul lor, prin modul în care frâng, sacrificând-o
pentru frații lor, pâinea vie a propriei ființe” (PSJ
132).*

A-ți dăruii viața reprezintă privilegiul și datoria oricărui creștin care, urmând pilda lui Isus, se oferă pentru a venirea Împărăției Cerurilor.

Suntem cu toții chemați să ne dăruim viața și fiecare oferă, pe măsura generozității sale, împreună cu Dumnezeu, mărturia unei jertfe de sine. E o jertfă ce poate fi smerită, chiar ascunsă. Ea poate chiar să treacă neobservată în monotonia zilelor. Acest “mar-

tiriu” modest, lipsit de glorie, nu este însă inutil sau mai puțin eficace.

În trecut, martiriul îmbrăca forma glorioasă a jertfei de sine vizibilă tuturor. În funcție de circumstanțe, jertfa putea să trezească reacții răsunătoare, iar martirul figura în Martirologiul Bisericii: *Sanguis martyrum – semen christianorum*, după cum declară Tertulian.

Orice martiriu este o ofrandă de viață sfințită de Sfântul Duh, care face astfel actuală în umanitatea noastră Învierea pascală a lui Isus.

Pe altarul Bisericii secolului al XX-lea, viața Monseniorului Ghika este o jertfă adusă Domnului, dar și o mărturie de speranță, iubire și viață dăruite în întregime fraților săi.

“*Câți sunt mânați de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu*” (Rom 8,14), iar Monseniorul Ghika este un adevărat fiu al Domnului, însuflețit de la începutul vieții sale de Duhul Iubirii și al Adevărului. În el, acest suflu al Duhului este manifestat printr-o voință fermă pentru a îndeplini lucrarea Domnului. Atitudinea sa filială îi permite să intre în curentul vieții trinitare care dă viață și face rodnică toată existența sa.

La chemarea Sfântului Duh, el răspunde afirmativ, iar stăpânul lumii, stăpânul tuturor ființelor, cel ce transformă totul, desfășoară pentru el planul său de mântuire. Mai mult, el se oferă pe sine însuși “*ca o jertfă vie, sfântă și plăcută Domnului*” (Rom 12,1).

Ca laic, Vladimir Ghika întâlnește de timpuriu iubirea Domnului, conformându-i-se în toate și dăruindu-și viața aproapelui său, în familie cât și în afara ei.

“Dacă nimic din ceea ce fac, Doamne, nu scapă Judecății Tale, nimic din ceea ce mi se întâmplă nu este străin Milostivirii și Iubirii Tale” (PSJ 145), va scrie el mai târziu.

În această lumină îl vedem dedicându-și viața, cu smerenie, celor mai săraci și suferinzi la Salonic sau la spitalul Fiicelor Carității.

În perioada 1912-1913, în mijlocul miilor de bolnavi de holeră din rândurile armatei române, el dovedește un devotament de excepție urmând modelul de abnegație și caritate al Sfântului Vincențiu de Paul care și-a lăsat amprenta asupra inimii acestui apostol al secolului XX.

Pe durata primului război mondial, la Roma, împreună cu fratele său (ce deținea în acel moment funcția de ministru pe lângă Quirinale), el continuă să se ocupe de răniții din spitale.

“Intrând în serviciul Domnului trebuie să dăruim continuu mai mult decât avem - să depășim ceea ce suntem. Însă Dumnezeu este prezent pentru a permite acest lucru.

Aceasta nu se poate face fără o anumită stupoare și o bineînțeleasă oboseală. Dar Dumnezeu este prezent pentru a compensa.” (PSJ 146).

La Paris, după Primul Război Mondial, este hirotonit preot: întotdeauna și-a dorit sacerdoțiul din adâncul inimii.

Sacerdoțiul său e traversat de un impresionant elan misionar. Puțin câte puțin, clipă de clipă, el își dăruiește viața, la Biserica Străinilor, preoților în dificultate, tinerilor studenți, emigranților ruși, artiștilor la Villejuif, în suburbia Parisului, celor năpăstuiți, la Auberive, în comunitatea Sfântului Ioan și în afara ei.

“Fericiți cei ce au dorit să iubească mai mult și să iubească ce este greu de iubit, căci lor pământul le va fi mai încăpător și cerul mai înalt” (PSJ 22).

Viața Monseniorului Ghika, dăruită în întregime lui Cristos și aproapelui său, ni se dezvăluie prin preocupările sale sociale și caritabile și în cadrul cercului familiei Maritain, Jacques și Raïsa.

Conform “teologiei necesității”, îl regăsim însoțind Carmelul misionar de la Chaulet la înființarea sa la Tokyo (Carmelul Sfintei Treimi), comunitate ce își continuă drumul de contemplație și în zilele noastre.

În Japonia, el vizitează un pavilion destinat bolnavilor de lepră. Se va interesa, cu asiduitate, de această boală deoarece dorește să aline suferințele bolnavilor atinși de ea.

Se gândește chiar să înființeze o fundație în România, la Lazaretul de la Isaccea. Deoarece speră să se poată dăruii în întregime, fără rețineri, acestei forme de apostolat, el își pune următoarea întrebare: *“Îmi va acorda oare Dumnezeu harul martiriului pe care mă face să îl doresc?”* (Durand 151).

Din nefericire, anul 1939 aduce cu sine suferință, moarte, separare și durere. În curând, tenebrele

cuprind totul, lăsând impresia declanșării apocalipsei.

Monseniorul Ghika se afla în acel moment în vizită în România. El vede toată suferința și dorește să își ajute frații. Va cere deci Arhiepiscopului Parisului permisiunea de a rămâne în România, permisiune pe care de altfel o și obține.

Acești ani sunt pentru el ca o urcare a Calvarului. Va suporta Calvarul și răstignirea lui Isus la fel ca Acesta. E ora martiriului! Este momentul dăruirii de sine totale! Este momentul de a deveni o imagine a lui Cristos printr-un har de imitare a unei vieți care, în final, se va identifica în întregime cu Mântuitorul Său.

Martirul își dăruiește viața, urmând modelul Mântuitorului, la fel ca El și împreună cu El. În mijlocul tenebrelor Patimilor, traversând abisurile morții, el se sprijină pe credință și crede cu fermitate în lumina Învierii, crede cu toată puterea inimii sale că “Isus a înviat din morți”.

În aceasta constă forța martiriului. Această forță pe care o regăsim la Vladimir Ghika l-a împins pe acesta să se jertfească fără rezerve pentru cei pe care îi iubea. “... iubindu-i pe ai Săi, cei din lume, până la sfârșit i-a iubit” (In 13,1).

Îi va mărturisi discipolului său Tertulian Langa: “Acum, când poporul meu suferă, nu pot fi decât alături de el” (Molette 56).

La București, în plină mizerie morală și materială, Părintele Ghika este o lumină, o prezență recon-

fortantă pentru tineri, bolnavi, năpăstuiți și muribunzi.

El este foarte apropiat de episcopii greco-catolici, cei care, la rândul lor, se vor jertfi ca martiri în semn de fidelitate față de Roma.

Începând cu anul 1948, persecuțiile religioase se intensifică: e o perioadă aflată sub semnul disperării, suferinței, mizeriei.

Familia sa va obține pentru el permisiunea de a părăsi România, el va alege însă să rămână alături de poporul său, acolo unde domneau frigul și foamea, acolo unde regimul totalitar va mătura totul în calea lui căutând să nimicească în primul rând demnitatea umană.

Biserica a trăit atunci timpuri de mare suferință. Biserica, Corpul lui Cristos, suferă la fel cum a suferit Isus.

Va începe atunci distrugerea sistematică a Bisericii Catolice și a celei Ortodoxe, sub semnul arestărilor, torturii și asasinatelor. Astfel, s-a purces la lichidarea congregațiilor religioase, cum ar fi Fiicele Carității, călugărițele congregației Notre-Dame de Sion etc.

Izgonit din apartamentul în care locuia împreună cu fratele său, Monseniorul Ghika se refugiază la surorile Sfântului Vincențiu de Paul.

În fiecare zi, el oficiază Liturgia în capela Preasfintei Inimi a lui Isus (*Sacré-Cœur*).

În pofida adversităților, el continuă să fie această flacără ce luminează în întuneric: îndrumă suflete

și alină suferințe prin misiunea sa de caritate ce se adresează celor năpăstuiți. Influența sa asupra tinerilor este impresionantă.

Se află sub supravegherea permanentă a forțelor de ordine ale noului regim, fiind considerat un “element primejdios”. Va fi trimis la închisoare pe data de 18 noiembrie 1952. Supus unor interogatorii nesfârșite, umilit, torturat, este încarcerat în fortul umed de la Jilava, împreună cu alte persoane considerate indezirabile de către regimul politic.

Închisorile românești evocă locuri ce au fost martorul mut al unor suferințe sfâșietoare. Ele sunt însă, în același timp, locuri de convertire, de schimbare radicală a drumului, locuri unde multe vieți sunt sfințite și oferite Domnului.

Din cumplita sa suferință rezultă o moștenire de lumină în bezna înfricoșătoare a închisorilor, moștenire mărturisind gloria lui Dumnezeu care triumfă întotdeauna prin jertfa martirilor.

Mărturisitorii credinței care ajung până la jertfa de sine, ca Părintele Ghika, ne oferă un model de viață dăruită, un exemplu unic de fidelitate.

În acest mister al Bisericii, ne aflăm în prezența victoriei Învierii, victoria lui Isus înviat asupra morții și suferinței. Încercările îndurate pe durata persecuțiilor atee devin astfel un drum de speranță pentru Biserică și pentru generațiile care vor veni.

În România, catolici și ortodocși au suportat același martiriu, devenind comoară de fidelitate, de

credință și iubire pentru Cristos, o sursă de bogăție pentru Biserică, izvor și sămânță de viață creștină.

În întunericul închisorii, Monseniorul Ghika își continuă apostolatul de consolare, prin rugăciune și calitatea atenției sale, față de colegii săi de închisoare. El își continuă misiunea de convertire a inimilor. În pacea care nu îl părăsește vreodată, el afirmă, precum Iacob: *“Domnul este cu adevărat în locul acesta și eu nu am știut!”* (Gen 28,16-17).

Fiecare din întâlniri e pentru el o Liturghie, “Liturghia aproapelui”, chiar în inima închisorii.

Foarte slăbit, epuizat de foame, frig și torturi, el se stinge încet în mijlocul alor săi, dându-și sufletul în mâinile Domnului și Mântuitorului său la data de 17 mai 1954. *“Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi”* (In 15,13).

Sacrificiul său este un mesaj care se adresează întregii umanități dar în special Bisericii. Iubirea, iertarea, suferința atroce împărtășită sunt un drum al vindecării inimilor. Acesta este drumul revărsării Duhului Inimii Străpunse a lui Isus care vine să salveze umanitatea de la moarte.

Cuvintele, acțiunile și trăirea sa răsună în inima tuturor. Smerita sa supunere la voința Domnului rodește vizibil și trasează un drum al iubirii.

Mesajul său este unul de pace, de reconciliere, de rugăciune. Întreaga sa viață continuă să vorbească poporului său, precum și Bisericii de astăzi, în misiunea de căutare a lui Dumnezeu.

Prin el îl auzim pe Dumnezeu spunându-ne: “*Să nu se tulbure inima voastră!*” (In 14,1) căci toți avem nevoie de încurajarea Sa.

Isus ne cere să ne punem toată încrederea în El așa cum a făcut și Vladimir Ghika, deoarece El se află prezent în fiecare situație îngrijorătoare. Este important să ne sprijinim pe El și să ne atașăm de forța și milostivirea Sa în spirit de laudă, încredere și adorație.

Ne putem ruga cu cuvintele Monseniorul Ghika, asemănătoare cântării “Celor trei tineri în cuptorul încins” (cf. PSJ 180):

*“Moarte și pulbere, preamăriți-L pe Domnul.
Moarte a mea, preamărește-L pe Domnul!
Putreziciune a mea, preamărește-L pe Domnul!
Lucruri ce vor naște din mine când nu voi mai fi în
această lume, preamăriți-L pe Domnul.
Tăcere ce învăluie memoria mea,
preamărește-L și tu pe Domnul...
Sufletul meu, suflet al meu ce nu va muri vreodată,
strigă-ți eternitatea deja începută,
binecuvântându-L,
chiar din acest moment și pururea,
pe Domnul.”*

Împreună cu el, noi Îi aducem mulțumire și Îl preamărim pe Dumnezeu pentru tot.

BIBLIOGRAFIE

- Mgr Vladimir GHIKA, *Allocution de Mgr Ghika au Congrès Marial de 1904 en l'Église des saints Apôtres à Rome*.
- Mgr Vladimir GHIKA, *Les intermèdes de Talloires*, 1924.
- Mgr Vladimir GHIKA, *La Sainte Vierge et le Saint-Sacrement*, dans la *Vie Spirituelle*, 21 (1929), p. 129-144.
- Mgr Vladimir GHIKA, *Allocution prononcée par Mgr Ghika au mariage de Jean et Sonia Daujat*, 1930.
- Mgr Vladimir GHIKA, *Homélie de Mgr Ghika au mariage de la princesse Ileana et l'archiduc Anton de Habsbourg*, 1931.
- Mgr Vladimir GHIKA, *La femme adultère, mystère évangélique*. Ed. Enault, Paris, 1931.
- Prince Vladimir GHIKA, *Entretiens spirituels, les réalités de la foi dans la vie, les réalités de la vie dans la foi*, Gabriel Beauchesne et ses fils, éditeurs, Paris 1961.
- Prince Vladimir GHIKA, *Pensées pour la suite des jours*, Gabriel Beauchesne et ses fils, éditeurs, Paris 1962.
- Mgr Vladimir GHIKA, *Derniers témoignages*, présentés par Yvonne Estienne, Editions Beauchesne, Paris 1970.

Opere despre Mons. Ghika

COSMOVICI, Horia, *Monseniorul*, Editura M.C., București 1996.

DANUBIA, Hélène, *Prince et martyr. Mgr Vladimir Ghika, l'apôtre du Danube*, Ed. Pierre Téqui, Paris 1993.

DAUJAT, Jean, *L'apôtre du XXème siècle. Monseigneur Ghika*, Nouvelles Editions Latines, Paris 1962.

de GALZAIN, Michel, *Une âme de feu, Monseigneur Vladimir Ghika*, d'après les documents réunis par Mgr Barléa, Editions Beauchesne, Paris 1961.

de MIRIBEL, Elisabeth, *La mémoire des silences. Vladimir Ghika 1873-1954*, Librairie Artème Fayard, Paris 1987.

DURAND, Suzanne-Marie, *Vladimir Ghika. Prince et Berger*, Casterman, Tournai 1962.

ESTIENNE, Yvonne, *Une flamme dans le vitrail. Souvenirs sur Mgr Ghika*, Editions du Chalet, Lyon 1963.

GHERMAN, Pierre, *Du palais à l'autel et à la geôle*, Collection Convertis du XXème siècle, Louvain s.d.

MOLETTE, Mgr Charles, *Mgr Vladimir Ghika. Prince, prêtre et martyr*, Ed. AED (Aide à l'Église en détresse), Paris, 2007.

Toate lucrările Monseniorului Ghika și cele despre el se află pe situl: <http://www.vladimirghika.ro/>

Alte lucrări folosite:

Déclaration commune du pape Benoît XVI et de l'archevêque de Canterbury sa grâce Rowan Williams, 23 novembre 2006.

DIDEBERG, D., *Contempler le Cœur du Christ*, Éd. Fidélité, Namur, 1999.

DIDEBERG, D., «L'unité de l'Église chez saint Augustin», în *Connaissance des Pères de l'Église* 100 (2005), p. 16-21.

IOAN PAUL al II-lea, *Dominicae Coenae*, 1980.

IOAN PAUL al II-lea, *Le sens chrétien de la souffrance*, Éd. Pierre Téqui, Paris, 1984.

MARITAIN, Raïssa, *Journal de Raïssa*, Éd. Desclée de Brouwer, Paris, 1963.

Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București 2008.

TABLĂ DE MATERII

Omagiu	3
Mulțumiri	7
Sigle și abrevieri	9
Cuvânt înainte	11
Prefață	13
Etapele unei vieți	16
Itinerar spiritual	25
Suflul Duhului Sfânt	29
Prezența lui Dumnezeu	38
Rugăciunea	45
Liturghia aproapei	53
Teologia necesității	59
Vizitarea sărmanilor	67
Suferința	75
Cuvântul, sursă vie	84
O viață euharistică	94
Harul adorației	102
Sfânta Fecioară Maria	111
Două sacramente care dezvoltă viața Bisericii	119
Spiritul comunității din Auberive	129
Vladimir Ghika, precursor al unității Bisericii	139
Dăruindu-și viața	153
Bibliografie	162